

„Pohľad občana z chodníka na ulici na veci verejné a pohľad poslanca sediaceho za poslaneckou lavicou nie je vždy rovnaký,“ hovorí poslanec Vojtech Tomašovič. 6

Májové zasadnutie MsZ

Opäť máme hlavnú kontrolórku

Poslanci Mestského zastupiteľstva v Želiezovciach sa zišli na 39. riadnom zasadnutí 27. mája v sobášnej sieni mestského úradu. Po odsúhlasení programu, zloženia návrhovej komisie a overovateľov zápisnice MsZ pristúpilo k voľbe hlavného kontrolóra. Všetkých päť uchádzačov o túto funkciu sa na zasadnutí prezentovalo. Po dvojkoľovom tajnom hlasovaní sa zastupiteľstvo rozhodlo, že za hlavného kontrolóra mesta na 40 %-ný úväzok volí Líviu Mellenovú z Komárna. Po krátkom diskusnom príspevku Petra Martosyho, ktorý konštatoval nepriaznivý trend vo vývoji mestských financií, MsZ schválilo výročnú správu k ročnej účtovnej závierke a zobralo na vedomie správu o audite. Tretia zmena tohtoročného rozpočtu priniesla živú diskusiu o mestských finančných prostriedkoch. Ján Cserba žiadala vypočítať a zverejniť, koľko prostriedkov z mestského rozpočtu sa vynakladá na podporu športu, pričom spomenul, že nemá v úmysle sa usilovať o ich krátenie, len o sprehľadnenie. Róbert Gulyás podporil snahu svojho kolegu o transparentnosť, ktorá však podľa neho chýbala, keď išlo o financovanie ZŠ s VJM a žiadala zverejniť cenové ponuky oslovených možných dodávateľov. Peter Martosy spomenul štúdiu zástavby Námestia sv. Jakuba z dielne Imre Makovecza a vytýkal, že i keď bola koncom roka vyčiarknutá z rozpočtu, touto zmenou bola opäť zaradená do jeho výdavkovej časti. Primátor pripomenul, že pri tvorbe tohtoročného rozpočtu bola uzavretá dohoda, že niektoré položky budú prostredníctvom zmien zaradené počas tohto roka a jednou z nich je aj táto štúdia.

→2

ŽELIEZOVSKÝ SPRAVODAJCA

93701@poBox.sk

Mestské noviny

jún 2010, XI. ročník

cena: 0,35 eur

Vďaka vydarenému cezhraničnému projektu bude môcť mesto rekonštruovať dom služieb 2

25. výročie svojho založenia oslávila ZUŠ Franza Schuberta koncertom v dome kultúry 8

Napriek nepriazni počasia bolo 15. mája za prítomnosti primátora Pavla Bakonyiho, viceprimátorky Kataríny Mocsovej, poslancov MsZ, vedúceho Hontianskeho múzeu v Šahách Tibora Pálinkása a ďalších hostí železovské múzeum otvorené. Pásku slávnostne prestrihol primátor Pavel Bakonyi (vpravo) a poslanec Pavel Polka (vľavo).

Foto: (ik)

Múzeum otvorené

V priestoroch tzv. Sovieho domu, v ktorom kedysi prebýval Franz Schubert (v rokoch 1818 a 1824 tu pôsobil ako domáci učiteľ hudby dcér grófa Esterházyho) doteraz sídlila expozícia Tekovského múzea Levice – Pamätná izba Franza Schuberta. Budova, ktorej majiteľom je mesto, sa v uplynulých rokoch dostala do havarijného stavu. Mesto prišlo k jej rekonštrukcii a zriadilo v nej vlastné – mestské múzeum. Bola to najmä iniciatíva poslanca mestského zastupiteľstva Pavla Polku, ktorý do múzea vnovol veľkú časť zo svojej bohatšej súkromnej zbierky.

Po rekonštrukcii je na poschodí naďalej pamätná izba Franza Schuberta a v štyroch miestnostiach prízemí je zriadená expozícia dokumentujúca históriu mesta od najstarších čias po súčasnosť.

Novozriadené Mestské múzeum a pamätná izba Franza Schuberta bude naďalej úzko spolupracovať s Tekovským múzeom, ktoré zapožičalo značnú časť predmetov, napokon expozíciu pripravili jej pracovníci pod vedením Mgr. Margaréty Pöhlhös. Expozíciu tvoria aj predmety zapožičané od Archeologického múzea a Hudobného múzea Slovenského národného múzea v Bratislave, súkromného zberateľa Ing. Ludovíta Gregora a ďalších.

Aj keď ešte nejaký čas potrvá, kým sa spustí plná prevádzka múzea, v sobotu 15. mája bola expozícia slávnostne otvorená. Po otvorení v Dome kultúry v Želiezovciach vystúpil Pressburger Quartett, ktorý zahral aj slávne Schubertovo sláčikové kvarteto d moll so spracovaním piesne Smrť a dievča.

(sh)

Opäť máme hlavnú kontrolórku

↳

MsZ 3. zmenu rozpočtu schválilo, rovnako aj rozbor hospodárenia oboch ZŠ v meste. Poslanci schválili polročné odmeny riaditeľke ZŠ na Mierovej ulici a na druhýkrát (prvýkrát sa neprezentoval potrebný počet poslancov, preto primátor rokovanie prerušil) aj riaditeľovi ZŠ na Komenského ulici. MsZ schválilo rozbor hospodárenia mestskej knižnice, zriaďovaciu listinu Centra voľného času, neschválilo však VZN o poskytovaní mestských dotácií. V rámci prerokovania zásad odmeňovania poslancov MsZ sa zastupiteľstvo zhodlo na znížení všetkých položiek o 10 %, nakoniec však bol návrh stiahnutý z rokovania. Poslanci schválili výšku vstupného do múzea, odročili prerokovanie žiadosti spoločnosti Enermont o odpredaj pozemku v Mikule, schválili odpredaj nehnuteľnosti – budovy bývalého Bytového podniku obchodnou verejnou súťažou a zobrali na vedomie informáciu o stave pohľadávok na nájomnom za bytové a nebytové priestory mesta. Vypočuli

si informácie primátora o dôležitejších udalostiach uplynulého mesiaca. V rámci nich diskutovali o možnostiach opätovného otvorenia železovskej prevádzky SES i o výhodnosti dodávok energie od TENERGA. Po oboznámení sa so správou o činnosti MsP v apríli t. r. sa v rámci interpelácií venovali stavu cintorínov (L. Vékony), rekonštrukcii mosta cez Hron (P. Polka), možnosťou zriadenia dočasného parkoviska na pozemku medzi bývalým CVC a lekárnou (V. Tomašovič), potrebe preverenia finančných výkazov mesta (P. Martosy), resp. v diskusii potrebe stanovenia maximálnej ceny pri objednávaní projektových dokumentácií (J. Cserba) či zaburineniu niektorých súkromných pozemkov v meste (T. Csenger). Primátor informoval prítomných, že v rámci projektu revitalizácie verejných priestranstiev bolo ukončené aj 2. kolo výberového konania, čím sa otvára priestor na samotnú realizáciu prác. (ik)

Úspech aj v cezhraničných projektoch

Naše mesto si nedávno mohlo zaevidovať ďalšie dva úspešné projekty, a to v rámci Programu cezhraničnej spolupráce MR–SR. Doteraz si naše mesto na úspešné projekty mohlo siahnuť iba ako člen Európskeho zoskupenia územnej spolupráce Ister–Granum, nedávno sa však na zozname podporených projektov objavili dva spoločné cezhraničné projekty Želiezoviec a Isaszegu. Prvým je projekt Spájanie kultúrnych tradícií miest Želiezovce a Isaszeg, zameraný na realizáciu kultúrnych podujatí v oboch mestách a oživenie odkazu Franza Schuberta. Ďalším úspešným projektom je Rozvoj podnikateľskej infraštruktúry miest Želiezovce a Isaszeg prostredníctvom centier podnikateľských služieb, ktorého cieľom je podpora podnikateľského prostredia v oboch

mestách, jeho súčasťou je aj rekonštrukcia železovského domu služieb, vytvorenie

Súčasťou jedného z projektov je aj rekonštrukcia domu služieb

Centra podnikateľských služieb a založenie spoločného záujmového združenia podnikateľských subjektov v oboch mestách. (ik)

Až 5 záujemcov o post hlavného kontrolóra

Na 27. mája je opäť vypísaná voľba hlavného kontrolóra, uzniesli sa na tom poslanci mestského zastupiteľstva na svojom marcovom zasadnutí. Pri stanovení podmienok na obsadenie tejto funkcie tentoraz odhliadli od vysokoškolského vzdelania, dokonca neprešiel ani návrh poslanca, aby medzi kritériami zostalo požadované ekonomické vzdelanie. Ideálny kandidát má mať teda aspoň úplné stredoškolské vzdelanie bez bližšej špecifikácie jeho zamerania. Pracovný úväzok je stanovený na 40 %, teda 15 hodín týždenne. Záujemcovia museli svoje prihlášky odovzdať do 10. mája. Do tohto termínu sa prihlásilo 5 uchádzačov: Lívia Mellenová a Ing. Katarína Zahoranová z Komárna, Bc. Erika Dobóová a Ing. Štefan Kuruc zo Želiezoviec a Ing. Magdaléna Zsiga z Hornej Seče. Na májovom zasadnutí MsZ sa všetci piati uchádzači predstavili poslancom, ktorým odpovedali aj na niekoľko otázok. Po tajnom hlasovaní sa do druhého kola volieb dostala Lívia Mellenová a Štefan Kuruc. V druhom kole s prevahou 8 hlasov oproti 3 vyhrala a hlavnou kontrolórkou sa stala adeptka z Komárna. (ik)

Krátko...

Základná organizácia Csemadoku v Želiezovciach sa dostavbu Maďarského domu (Sacherov dom) snaží podporiť vydaním tzv. tehlových lístkov. Lístky v hodnote 10 eur predávali dobrovoľníci z Csemadoku na niektorých podujatiach v apríli a máji. Nápad sa podľa všetkého osvedčil, občania podporujúci čo najrýchlejšie ukončenie výstavby lístky kupujú. Prípadní záujemcovia si tehlové lístky môžu kúpiť v Maďarskom dome a v papiernictve Delfin.

Súbory Kincső a Súbor rodičov Kincső sa 16.–18. apríla zúčastnili na folklórnom podujatí Verbovačka v Derecske (MR). Deň predtým Kincső, Apró Kincső, Súbor rodičov Kincső a skupina Gereben predviedli vydarené vystúpenia v budapešťianskom Dome tradícií. V máji vystupovali súbory v Nýrovciach, v Leviciach a v Piešťanoch.

Mestská polícia riešila v apríli t. r. 33 priestupkov, z toho 18 v blokovom konaní, 15 napomenutím. Vo svojej správe o činnosti MsP náčelník skonštatoval, že naďalej pretrvávajú nedisciplinovanosť vodičov najmä na Mierovej a Komenského ulici.

Dňa 4. apríla na základe lekárskeho oznámenia zasahovala mestská polícia proti psychicky narušenému občanovi, ktorý postávajúc na koľajniciach mal v úmysle spáchať samovraždu. Privolaná sanitka Rýchlej zdravotnej pomoci ho previezla do levickej NsP na vyšetrovanie.

V ostatnom období zaregistrovala mestská polícia zvýšený počet prípadov šikanovania medzi žiakmi miestnych základných škôl. Z tohto dôvodu venuje v odpoľudňajších hodinách zvýšenú pozornosť okoliu škôl, školských dvorov a autobusových zastávok. Prístup MsP sa neminul účinku. 23. apríla sa takéhto priestupku dopustil maloletý chlapec, ktorý chcel ďalšiemu školákovi odcudziť mobil, peniaze a časť odevu. MsP priestupok odhalila a predvolala rodiča maloletého páchatela.

Komunálne voľby na Slovensku sa uskutočnia v sobotu 27. novembra 2010. Termín volieb, v ktorých občania rozhodnú o starostoch, primátoroch a zastupiteľstvách, vyhlásil predseda parlamentu na 20. sneme Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS) v Bratislave.

Policačné správy

Dňa 28. mája bolo začaté trestné stíhanie voči 40-ročnej žene zo Sikenice za ohrozenie mravnej výchovy mládeže. Stalo sa tak na základe odôvodneného záveru, že umožňuje viesť záhlavivý život a nezabezpečuje riadnu starostlivosť o svojho 16-ročného syna, ktorý ako žiak 8. ročníka ZŠ v Želiezovciach neplnil riadnu školskú dochádzku a od februára do konca júna vymaľoval 167 vyučovacích hodín.

Pre nedovolené použitie platobnej karty bolo 24. mája začaté trestné stíhanie voči neznámemu páchatelovi, ktorý v tento deň obchode Lidl odcudzil 57-ročnej Želiezovčanke peňaženku s platobnou kartou. S kartou potom uskutočnil z účtu majiteľky výber 350 €.

Polícia vznesla obvinenie proti páchatelom viacerých krádeží vlámaním na území Želiezoviec, ktorého sa mali dopustiť v marci a apríli tohto roku. 27-ročný a dvaja 25-roční muži zo Želiezoviec sa 17. marca vlámali do unimobunky na ulici SNP. Do objektu – výrobné múčnych jedál – sa dostali odstrihnutím visiaceho zámku na mrežiach a vypáčením vchodových dverí. Z unimobunky odcudzili potraviny rôzneho druhu, ktoré postupne v dome jedného z nich skonsumovali. Majiteľke spôsobili škodu vo výške 53 € a vypáčením dverí vo výške 115 €. Ešte v ten istý deň sa vlámali aj do psychiatrickej ambulancie na Mierovej ulici v Želiezovciach. Dovnútra sa dostali obdobným spôsobom ako v predchádzajúcom prípade. Z ambulancie odcudzili alkoholické nápoje. Krádežou spôsobili škodu 70 €, poškodením zariadenia škodu vo výške 200 €. Dvaja z nich sa k ďalšej krádeži odhodlali o niekoľko týždňov neskôr. Dňa 8. apríla po polnoci sa vlámali do pohostinstva Mladost na Fučíkovej ulici. Poškodením zadných dverí a vypáčením visiaceho zámku sa cez pivnicu dostali dnu. Z pohostinstva odcudzili cigarety a kávu, čím spôsobili škodu vo výške 382 €. Nezanedbateľná bola aj výška škody spôsobenej poškodením zariadenia, ktorá dosiahla takmer 290 €. Najstarší z partie sa v spoločnosti 19-ročného Želiezovčana vlámali 6. apríla do objektu polikliniky. Mladíci vytlačili bočné dvere na objekte a cez chodbu sa dostali do jednej z ambulancií, odkiaľ odcudzili z príručnej kasy hotovosť vo výške 40 €, ihly, striekačky, injekčné preparáty analgetického a anesteziologického charakteru, fonendoskop a počítač. Krádežou spôsobili škodu 2500 €, poškodením zariadenia škodu vo výške 150 €. Obvinenie voči páchatelom bolo vznesené začiatkom mája.

**Spracoval (ik),
informácie poskytol mjr. Ing. Marián Mikloško,
riaditeľ OO PZ Želiezovce**

Nedoplatky sa riešia

Prísnejší prístup mesta voči nájomníkom mestských bytov s nedoplatkami na nájomnom pretrváva. Nedoplatky mesto naďalej vymáha prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Nájomníkom, ktorí nezvládli platenie nájomného načas a museli sa zo svojich bytov vysťahovať, mesto ponúklo náhradné ubytovanie v mestskej núdzovej ubytovni v budove Útulku. V núdzovej ubytovni bolo v polovici mája ubytovaných 16 osôb, ktoré obývali 7 z 10 izieb.

V siedmich prípadoch boli byty neplatičov vypratané, ďalší dvaja nájomníci boli už vyzvaní na opustenie bytu, s ostatnými boli dohodnuté splátkové kalendáre, v niekoľkých prípadoch boli nájomné vzťahy predĺžené na skúšobné obdobie a 5 dlžníkov vyrovnalo svoj nedoplatok v plnej výške. Mesto eviduje nedoplatky v nájomných bytoch na Komenského ulici v celkovej výške 23 725 €, v slobodárni 6924,68 € a v bytovom dome na Rákócziho ulici vo výške 9940,98 €. Nedoplatky za prenájom nebytových priestorov sa evidujú v troch prípadoch, dlžníci uhrádzajú svoje záväzky podľa dohodnutých splátkových kalendárov. Ich spoločný nedoplatok činil v máji 4180 €.

(ik)

K májovému zasadnutiu MsZ

Ján Cserba:

Chcel by som sa vyjadriť k situácii, ktorá vznikla v súvislosti s financovaním športu na území mesta. Na májovom zasadnutí mestského zastupiteľstva som žiadal informáciu o výške mestských výdavkov vynaložených na podporu športu. Žiaľ, môj príspevok bol nesprávne pochopený, keď už na druhý deň som sa stretol s reakciami typu - prečo chcem krátiť prostriedky na podporu športu. Táto teória je výsledkom zavedenia verejnosti, vôbec nejde o to, že by niekto mal v úmysle znížiť objem prostriedkov na podporu športu. Naopak, v prípade, že niektoré z našich mužstiev postúpi do vyššej súťaže, je predstaviteľné aj mierne zvýšenie týchto prostriedkov, pričom však musíme vedieť, že zdroje sú obmedzené. V tomto prípade by zrejme bola potrebná aj podpora väčšieho sponzora.

Je jasné, že mesto nepodporuje športovú činnosť iba 8500 eurami v rámci poskytnutých dotácií, ale aj inými formami, napríklad mzdami pracovníkov na štadióne a inakším spôsobom. Chceli by sme vedieť len sumu výdavkov na účely podpory športu, aby sme obyvateľom vedeli prezentovať reálne čísla. Vôbec teda nejde o krátenie týchto prostriedkov. Žiaľ, v ostatnom období som svedkom podnecovania umelých sporov a úmyselného zavádzania a o to môže ísť aj v tomto prípade, čo mi je ľúto.

(ik)

Manaz stále na čele dlžníkov

Celková výška daňových nedoplatkov evidovaných mestom činí 534 434,17 €, vyhlásila koordinátorka referátu ekonomiky a hospodárstva Marianna Šedivá na marcovom zasadnutí mestského zastupiteľstva. Z hľadiska ich časového rozlíšenia krátkodobé (do 1 roka) nedoplatky predstavujú 4699,26 €, strednodobé (od 1 do 5 rokov) 117 675,68 € a dlhodobé (nad 5 rokov) 370 375,22 €. Koordinátorka uviedla, že zoznam dlžníkov nekorešponduje s inventarizáciou daňových nedoplatkov preto, lebo v tomto zozname môžu byť uverejnení len tí daňovní dlžníci, u ktorých sa eviduje podľa stavu ku koncu predchádzajúceho roka daňový nedoplatok presahujúci v prípade fyzickej osoby 165,97 €, v prípade právnickej osoby 1659,70 €.

Najväčším dlžníkom v rámci týchto nedoplatkov je MANAZ v konkurze, ktorý mestu dlhuje celkovo na dani 269 344,30 €, na penále 5 898,93 €. Podľa právneho zástupcu mesta Jozefa Nyúla, na konkurz Manazu platia právne predpisy vyhlásené v čase konkurzu zo začiatku 90-tych rokov. Dnešné konkurzné konanie je úplne iné. Konkurzné konanie, ktoré bolo vyhlásené v čase konkurzu MANAZ-u je ťažkopádne, preto trvá tak dlho. Konkurz sa neukončí,

kým sú v majetku spoločnosti nepredané nehnuteľnosti. Podľa právniky môže mesto počítať so získaním možno tak 1 % z tejto veľkej pohľadávky.

(ik)

V Karolíne pribudla zastávka

Na zasadnutí v rámci interpelácií poslanec Vojtech Tomašovič predniesol požiadavky obyvateľov časti Karolína vybudovať vybudovať prístrešok autobusovej zastávky. Potrebujú ho najmä deti čakajúce na odvoz do školy, ktoré počas dažďa moknú. Zároveň predložil hárok podpísaný 30 obyvateľmi Karolíny. Na ostatnom mimoriadnom zasadnutí predložil podobnú hromadnú žiadosť. V nej 84 obyvateľov Mikuly žiada vybudovanie chodníka v tejto mestskej časti. Vojtech Tomašovič o tom povedal: „Ide najmä o úsek od starej mikulskej krčmy po koniec Želiezoviec. Od budovy MsÚ po cintorín je chodník, od cintorína už len z tých betónových kociek, na ktorom si ženy vylamujú opätky a s kôčikom sa ťažko prechádza a potom už nič...“ Autobusová zastávka v Karolíne už stojí, na chodník vedúci do Mikuly mesto podalo projekt.

(šh)

Podpredseda parlamentu v Želiezovciach

17. mája naše mesto navštívil podpredseda NR SR Miroslav Cíž. V obradnej sieni MsÚ sa za prítomnosti primátora Pavla Bakonyiho, viceprimátorky Kataríny Mocsyovej a prednostky MsÚ Alžbety Kádasiovej stretol s poslancami MsZ, predstaviteľmi organizácií a občanmi. Hovorilo sa o projektoch, podnikaní, školstve – jednoducho o problémoch v „malej“ i „veľkej“ politike. (šh)

Majitelia nereagujú...

Schátralé, neobývané budovy a neudržiavané pozemky v Želiezovciach mestský úrad pravidelne monitoruje a ich majiteľov vyzýva na napravenie tohto stavu. Vlastníci však na výzvy ani predvolania najčastejšie nereagujú, hovorí správa podaná na májovom zasadnutí mestského zastupiteľstva ako odpoveď na interpeláciu poslanca týkajúcu sa stavu budov pri hlavnej ceste. Rozhodujúca väčšina vlastníkov nemá v záujme tieto nehnuteľnosti predať.

Pritom stavebný úrad má možnosť nariadiť vlastníčkovi nehnuteľnosti, aby učinil nápravu, ale len v prípade, ak hrozí požiarne alebo hygienické nebezpečenstvo. Údržba nehnuteľností má aj finančnú súvislosť, preto je takéto nariadenie nevyhnutné, uvádza správa. (ik)

Netreba strácať chuť!

Na otvorení mestského múzea sme oslovili riaditeľa Hontianskeho múzea v Šahách Tibora Pálinkása:

Pán riaditeľ, čo hovoríte na želiezovské múzeum?

- Je to veľmi pekne urobené, vidím, že ste si dali záležať aj na vitrínach. Teším sa z toho, že mesto našlo spôsob, ako budovu zrekonštruovať, lebo práve to býva problémom, ktorý malé mestá riešia veľmi ťažko a bolo to problémom aj šahanského múzea. Páči sa mi vybavenie dokumentmi a keďže som archeológ, spozornel som, keď som uvidel to množstvo archeologických nálezov a dokonca starú fotografiu archeologického výskumu na majeri Ágota. Páči sa mi Vaše múzeum a verím, že si ho ľudia z okolia obľúbia a podarujú doň mnoho vecí.

V príhovore ste povedali, že otvorenie múzea je len prvým krokom, ale tie ďalšie budú omnoho dôležitejšie – dosiahnuť, aby v múzeu pulzoval život a aby ho miestna komunita vnímala ako prínos a nie ako ťarchu...

- Mnohých zakladateľov dedinských múzeí zaujme len zalo-

ženie múzea, zhromaždenie predmetov a dokumentov. Veľmi často sa to stáva aj v obciach nášho regiónu, že sa v rámci nejakých obecných slávností otvorí múzeum, potom sa zatvorí a niekomu sa dajú kľúče s tým, že ak by náhodou niekto prišiel, nech otvorí a tým sa činnosť okolo múzea končí. A to je škoda, lebo takto to hneď na začiatku zdochne. Múzeum je potrebné naplniť každodennou činnosťou a je veľmi šťastné, keď sa k nemu pridruží napríklad odborná knižnica, kde by záujemcovia a študenti z regiónu našli literatúru, ktorú by inak nablízku nezohľadili. Potrebné je, aby bol v múzeu človek, ktorý je ochotný vypočuť si miestnych obyvateľov a dokáže tak zhromaždiť zvyklosti z okolia a historické zaujímavosti. S múzeom je spojená aj mravčia práca – dokumentácia inventára. Je to problém, ktorý riešime aj my pomerne ťažkopádne a vždy s určitým meškaním, ale riešime, pretože ak tá inventarizácia neprebehne tak, ako má, môže sa stať, že množstvo vecí, ktoré ľudia v dobrej viere darujú, sa zničí alebo stratí.

A samozrejme, múzeum treba zapojiť do kultúrnych aktivít, festivalov a podobne.

Ako to býva s podporou múzea zo strany napr. miestnych poslancov?

- Mnohokrát, ak vôbec je nejaká podpora, tak múzea, ktoré sa múzeom len nazývajú a pritom ide iba o výstavnú sieň. Ale pokiaľ chcete, aby sa váš zbierkový fond rozrástol a múzeum bolo pre mesto užitočné, nesmiete sa determinovať do tej polohy. Musíte sa snažiť budovať ozajstné múzeum a udržiavať čulý kontakt s obyvateľstvom. Mnohí poslanci to nepodporujú a kultúrny život neberú vážne, lebo z toho neplynú žiadne peniaze. Ale to je večný problém, s ktorým sa treba vysporiadať, ale neustále s ním bojovať.

Taktiež sa treba zmieriť s tým, že v niektorých veciach malé múzea za veľkými zaostávajú. Ale my našu činnosť nesmieme vnímať v tých intenciách, ako Tekovské či Novozámocké múzeum. Netreba sa preto s nimi porovnávať. Treba si robiť svoju mravčiu prácu a výsledky sa dostavia, aj keď to potrvá dlhšie. Netreba strácať chuť. (šh)

Popularita jarného upratovania prekvapila

Mestom organizované jarné upratovanie a v rámci neho zber a odvoz objemného odpadu a biologicky rozložiteľného odpadu bolo naplánované na posledné tri marcové dni. Obyvatelia boli vyzvaní, aby svoj odpad vyložili pred svoje rodinné domy alebo pri bytových domoch ku kontajnerom. Letmá prechádzka ulicami mesta v týchto dňoch prezradila, že záujem občanov bol veľký, najmä v prípade bioodpadu. Stanovené termíny sa nepodarilo dodržať, vyložený odpad bol zbieraný počas celého apríla. Podľa Alexandra Tótha, referenta MsÚ, to spôsobil neočakávaný záujem: „Záujem občanov bol naozaj veľký, nečakali sme také množstvo odpadu, nedalo sa to stíhať, preto nastal aj posun v termínoch. Navyše v apríli ochoreli niektorí pracovníci Eurospinnu, ktorí zber vykonávali.“ Dodal, že do konca apríla bol zber vyloženého odpadu ukončený. Vychádzajúc z týchto skúseností naznačil, že v rámci jesenného upratovania sa určite prijmu také opatrenia, ktoré zabránia podobnému, príliš zdĺhavému zberu. (ik)

Pribudli nové byty – vtáčie

Pri príležitosti Dňa Zeme bolo v parku umiestnených 13 vtáčích búdok. Búdky sú špeciálne priestorovo upravené pre jednotlivé druhy vtáctva (sýkorka belasá, sýkorka bielolica, muchár sivý, myšiarka ušatá, žltouchvost, sokol myšiar). Búdky vyrobila a na stromy umiestnila spoločnosť Eurospinn, s.r.o. Sú pripevnené špeciálnym kotvením, aby sa neporušili kmene stromov. „Umiestnenie vtáčích búdok vyvolalo pozitívne ohlasy zo strany verejnosti. Búdky boli umiestnené do parku už v čase prvého hniezdzenia, niektoré spevavce (sýkorka, žltouchvost) však hniezdia aj dvakrát do roka, a tak dúfame, že aspoň časť búdok bude využitá už v tomto roku, celkové obsadenie búdok vtákmi však môžeme očakávať až na budúci rok,“ uviedla pracovníčka MsÚ Gabriela Bielíková. (ik)

Dobrovoľní hasiči súťažili

Hasičské autá, niekoľko tuctov hasičov bleskovo skladajúcich hadice, gejzíry vody... a ohňa nikde. Našťastie, išlo len o súťaž, ktorá však 29. mája prilákala na štadión množstvo ľudí, najmä rodičov s deťmi, pre ktoré sú ukážky hasičských zásahov a techniky atraktívne.

Obvodná súťaž dobrovoľných hasičských zborov bola zorganizovaná v spolupráci Okresného riaditeľstva Dobrovoľnej požiarnej ochrany a mesta Želiezovce. Zúčastnilo sa na nej 7 mužských, dve ženské a dve dorastenecké družstvá z dobrovoľných hasičských zborov z Tekovských Lužian, Dolného Píalu, Vyškoviec, Kubáňova, Sazdic, Ine a Horných Turovíc. Súťažilo sa v disciplínach štafetový beh a útok vodou.

„Pôvodne sme chceli zorganizovať krajskú súťaž dorastu, ale pre nedostatok financií bola odvolaná, tak sme hľadali náhradné riešenie. Našťastie bolo mesto ochotné znášať náklady a vďaka tomu sme mohli zorganizovať súťaž obvodu Tekovské Lužany, Šahy a Želiezovce. Želiezovce sa ukázali ako najvhodnejšie miesto, napokon, takáto súťaž sa tu naposledy konala v roku

1988“, povedal nám člen pléna Okresného riaditeľstva dobrovoľnej požiarnej ochrany Ľudovít Kutla, ktorý je zároveň členom výcvikového štábu a predsedom Dobrovoľného hasičského zboru vo Veľkých Ludinciach. Vzápätí dodal: „Bolo to dosť náročné zorganizovať, ale s takými spolubojovníkmi, akými sú Pavol Süveges, Miro Kokoška, Števo Štuller to išlo. Myslím si, že sa každý dobre cítil.“

Dobrej nálade okrem zaujímavých ukážok prialo aj počasie, na podujatí nechýbali ani stánky s občerstvením a tradičným gulášom. Na záver víťazi prevzali ceny z rúk primátora Želiezoviec Pavla Bakonyiho.

Výsledky: **Ženy** – 1. DHZ Tekovské Lužany, 2. DHZ Dolný Píal; **Dorast** – 1. DHZ Tekovské Lužany, 2. DHZ Vyškovce; **Muži** – 1. DHZ Tekovské Lužany, 2. DHZ Vyškovce, 3. DHZ Veľké Turovce, 4. DHZ Sazdice, 5. DHZ Iňa, 6. DHZ Kubáňovo, 7. DHZ Horné Turovce (šh)

Hasiči zasahovali v škole

Hukot sirén, zvýšený počet hasičských áut a pomocnej techniky znepokojil obyvateľov Želiezoviec v piatok 28. mája v predpoludňajších hodinách. Hasiči, policajti, mestskí policajti aj záchranári smerovali do objektu základnej školy na Mierovej ulici, čo znepokojenie mnohých len znásobilo v domnienke, že v nebezpečnosti sú práve deti. Že išlo len o nácvik, vedel vďaka mimoriadne dobrému organizačnému zabezpečeniu len úzký okruh zainteresovaných, a tak sa nervozita obyvateľov postávajúcich pri škole vytrácala len pomaly. Podľa vyjadrenia rodičov pred piatkovým príchodom do školy ani samotné deti nevedeli, aký nácvik ich v ten deň čaká.

Krátko po deviatej sa ozýva výstražný signál, vzápätí riaditeľka vyzýva žiakov, aby sa organizovane presunuli z budovy na voľné priestranstvo. Deti poslúchajú a plnia príkazy nad očakávanie disciplinované, evakuácia prebieha plynule a bez problémov. Prichádzajú prvé hasičské jednotky, ich členovia sa mnohokrát nacvičenými pohybmi obliekajú do špeciálneho zásahového odevu, rozbaľujú hadice a postupujú do učebne postihnutej požiarom. Hasenie sa začína, keď pri kontrole detí sa zistí, že dve zostali niekde v budove. Popri škole prechádza matka súrodeneckého páru – žiakov tejto školy. Zástupca riaditeľa Vojtech Tomašovič ubezpečuje: „Deti sú v poriadku, len dve sa niekde stratili.“ Tvárou rodiča prebehne výraz strachu, ktorý však hneď odpadá a pri slovách „dúfam, že nie práve tie moje“ si už uvedomuje, že je to len nácvik. Prichádza rýchla zdravotnícka služba a na ceste sú príslušníci Špeciálnej kynologickej záchranej služby so psami špeciálne vycvičenými na vyhľadávanie osôb. O niekoľko minút prichádza hasičské vozidlo so špeciálnou výškovou technikou. Jej posádka

dostáva informáciu o tom, že v budove na poschodí je ďalšia osoba, po lokalizovaní miesta je vozidlo pristavené a pripravené k zásahu. Kynológovia tiež prichádzajú na miesto zásahu a psy v mimoriadne krátkom čase nachádzajú dve deti, ktoré zostali v sklade CO v suteréne budovy. Všetko ide „ako naostro“, psy museli deti hľadať naozaj v celej budove, o to väčšmi ich a ich psovodov ctí rýchly úspešný zásah. Hasiči s výškovou technikou zasahujú a zachraňujú z poschodia osobu, ktorou je tentoraz ich atraktívna kolegyňa. Niektorí z prizerajúcich „civilov“ polohlasne konštatujú, že tentoraz by radi boli na hasičovom mieste. Záchrane sa už prizerajú všetky deti a učitelia školy, úspešným zásahom vo výške druhého poschodia sa akcia končí. Niektorí majú šťastie a dostanú možnosť v záchrannom koši vystúpiť do výšky niekoľkých poschodí a pozrieť si miesto akcie z nadhľadu. Technický nácvik sa vydaril a prizerajúci sa ubezpečujú vo vedomí, že hasiči a ďalšie zasahujúce zložky by to takto zvládli aj naostro. Odmenou za ich krátkodobé predpoludňajšie znepokojenie je akási dlhodobá istota, že sa môžu na niekoho spoľahnúť.

Spokojní boli aj predstavitelia hasičov. „Bolo to taktické cvičenie v súlade s ročným plánom. Cieľom bolo odskúšať požiar v školskom zariadení v členitom teréne budovy školy. Nacvičovali sme aj zapojenie ďalších zložiek integrovaného záchranného systému: zdravotníkov, polície, mestskej polície, kynologickými záchranármi špecializovanými na vyhľadávanie osôb. Tam, kde technické prostriedky hasičského zboru nestačia, využí-

vame aj takéto možnosti – vyhľadávanie osôb v členitom teréne pomocou zvierat. Zapojili sme aj výškovú techniku z Levíc, s ktorou sme nacvičovali čas dojazdu, a aj techniku zo šahanskej stanice. Podarilo sa nám dobre sa pripraviť na možnosť požiaru v takomto prostredí a odskúšať si potrebné úkony. Veľmi sa mi páčila disciplinovanosť a prístup zainteresovaných zložiek, najmä detí a pedagógov školy. Základom takéhoto cvičenia

je, aby sme sa čo najviac prispôbili realite, preto žiaci školy vôbec vopred nevedeli, čo sa bude diať,“ hodnotil cvičenie pplk. Ing. Karol Kotora, okresný riaditeľ Hasičského a záchranného zboru v Leviciach. „Sme spokojní, príslušníci zainteresovaných zložiek plnili svoje povinnosti. Evakuácia prebehla v časovom limite dve minúty, presvedčili sme sa, že v tejto škole to majú nacvičené. Prvýkrát sme to odskúšali s výškovou technikou, napriek premočenému terénu sa nám podarilo ju využiť,“ dodal mjr. Ing. Miroslav Varga, vedúci prevádzkovo technického oddelenia na okresnom riaditeľstve HaZZ v Leviciach.

Ladislav Levický

Cítim ako Želiezovčan

Pochádza z Lužian pri Topoľčanoch. Nemať v pláne stať sa učiteľom, ale ako hovorí, našiel sa v tom. Do Želiezoviec sa prisťahoval ako mladý absolvent Pedagogickej fakulty v Nitre a od roku 1978 pôsobí na slovenskej Základnej škole, od roku 1985 ako zástupca riaditeľa. Aktívne sa v rôznych funkciách podieľal na spoločenskom živote mesta a do roku 2007 úspešne podnikal. V decembri 2002 kandidoval na funkciu primátora mesta, kde sa so 413 hlasmi umiestnil na treťom mieste, i na funkciu poslanca vtedy 12-členného mestského zastupiteľstva, pričom získal 558 hlasov a umiestnil sa na 17. mieste. V novembri 2006 ako kandidát na funkciu primátora získal 305 hlasov a umiestnil sa na štvrtom mieste, úspešný však bol ako kandidát na poslanca, získal 1051 hlasov a umiestnil sa na druhom mieste. Je koordinátorom úseku školstva a kultúry. Ako poslanec sa vyznačuje razantnými vystúpeniami. Je ženatý, má dve deti a jedného vnuka. **Mgr. Vojtech Tomašovič.**

Konečne zmena v tejto obligátnej úvodnej otázke: Takže nepochádzate zo Želiezoviec...

- Nie, zo Želiezoviec pochádza moja manželka. Ale za tých vyše 30 rokov, čo tu žijem, som so Želiezovcami zrástol a považujem sa za Želiezovčana aj za lokálpatriota. Oficiálne som sem prišiel v roku 1976, ale neoficiálne ešte predtým, bol som tu ako vysokoškolák na záverečnej praxi v školskom roku 1975-76.

Odiaľ teda pochádzate?

- Z malej dedinky v okrese Topoľčany. Volá sa Lužany, predtým mala maďarský názov Šarluhy. Je na križovatke, kde sa stretávajú cesty z Topoľčian do Nítry a Hlohovca. V čase, keď som tam žil, mala do 400 obyvateľov, dnes do 250.

Tam ste začali chodiť do školy?

- Ročníky 1 až 5 som absolvoval v rodnej obci v škole, ktorá sa zachovala aj po všetkých tých zmenách a presunoch do strediskových obcí. Školu si tam vtedajší MNV zachoval vďaka môjmu otčovi, ktorý tam bol niekoľko desiatok rokov predsedom. Kde je škola, tam je život, ale kde škola zanikne, tam aj život postupne zaniká. Od 6. do 9. ročníka som dochádzal do školy vo Veľkých Ripňanoch.

Takže Váš otec pracoval vo verejnej správe...

- Áno. Pôvodne bol vojakom z povolania, mamička bola predavačka.

Čím ste sa zaoberali v detstve?

- Toho bolo veľa. Ako chlapec na dedine som musel ovládať veci okolo domáceho gazdovstva, pomáhať v domácnosti a starať sa o mladšieho brata. Mal som aj dvoch bratrancov, približne v rovnakom veku a hrávali sme typické chlapčenské hry – na vojakov, alebo šach. Mal som krásne detstvo a rád naň spomínam, najmä na starého otca z otcovej strany, ktorý bol kedysi panským kočišom u grófa v Piešťanoch a vedel rozprávať zaujímavé veci. Bolo to pestré a krásne.

Od detstva ma zaujímal motory, mnohí mi preto hovoria, že som si pomýlil povolanie. Nebolo pre mňa problémom opraviť motorku, či dokonca auto, rozobrať motor a podobné veci. Nikto ma to neučil, akosi som sa v tom našiel, ako v mnohých ďalších veciach,

ktoré viem a dokážem. Som samouk. Samozrejme, čítal som aj knihy, ale možno povedať, že som technický typ. **Kam ste išli po skončení základnej školy?**

- Na Strednú ekonomickú školu do Nítry. Pôvodne som mal prihlášku aj na chemickú, lebo aj chémia ma zaujímal, ale bola z toho ekonomická. Potom som chcel ísť na Vysokú školu ekonomickú do Bratislavy študovať zahraničný obchod, ale tam bolo veľa záujemcov a dostávali sa tam iné kádre. Nakoniec som zostal v Nitre a na Pedagogickej fakulte som vyštudoval aprobáciu ruský jazyk a pedagogika a neskôr už ako učiteľ som si dorobil etickú výchovu.

Podľa čoho ste si vybrali ďalší životný smer?

- Po vzore otca som chcel byť vojakom z povolania, no nedovolili mi to. Keď som išiel na strednú školu, o učiteľstve som vtedy neuvažoval. Potom sa mi to nejako zapáčilo a ak by som sa mal znovu rozhodovať, neviem, či by som si vybral niečo iné. V tom učiteľstve som sa našiel, baví ma to a žijem pre to.

Predpokladám, že so svojou budúcou manželkou ste sa zoznámili v Nitre...

- Pri Nitre. Ako budúci absolventi PdF sme museli absolvovať pionierske tábory. V tábore v Jelenci som bol športovým referentom a manželka tam bola zo Strednej zdravotníckej školy ako zdravotníčka. Tam sme sa spoznali.

Čo ste robili po skončení školy?

- Skončil som v r. 1977, potom som išiel na rok na ZVS a koncom augusta 1978 som nastúpil na Základnú školu v Želiezovciach ako skupinový vedúci.

Kedy ste sa stali zástupcom riaditeľa?

- V roku 1985 a odvtedy som ním nepretržite, až na jeden rok po revolúcii, keď úradovalo VPN. Môžem povedať, že som robil zástupcu pre viacero

riaditeľov.

Ako to bolo s podnikaním?

- Vyrábam som privesné vozíky za osobné autá. Navrhol som vlastný vzor a dal som si ho patentovať. Pomohol mi aj brat a nakoniec som tieto vozíky

aj vyrábam. Trvalo to 17 rokov. Živnostenský list, ktorý mi vtedy vydali tu na úrade mal tuším číslo 3, takže som bol jedným z prvých podnikateľov...

Prečo ste s tým skončili?

Končila sa mi licencia, začali sa sprísňovať rôzne predpisy a zákony v rámci EÚ, nové zákony boli dosť zatažujúce a ja som si povedal, že som už dosť starý na to, aby som vybavoval všetko odznova. Skončil som s tým.

Kedy ste začali uvažovať o komunálnej politike?

- Ja som v komunálnej politike bol už aj za socializmu, keď som bol predsedom Mestského výboru SZM. Tá funkcia ma zaraďovala automaticky do Národného frontu a zúčastňoval aj na zasadnutiach vtedajšieho MsNV. Aj potom som sa zaujímal o dianie v meste, bol som členom školskej komisie a keď mi to čas dovoľoval, chodil som sledovať zasadnutia zastupiteľstva. Znepokojovala ma najmä situácia okolo nemocnice a rozhodol som sa kandidovať na funkciu primátora i poslanca. A v decembri 2006 som sa stal poslancom. Myslím si, že čo sa týka zasadnutí, mám stopercentnú

účasť, vynechal som len jedno mimoriadne, niekedy v čase dovoleník.

Spomínali ste, že ste predtým chodili na zasadnutia MsZ. Viete porovnať, aké to bolo predtým a aké je to teraz?

- Každá doba je iná a vždy sú tam iní ľudia. Iný je pohľad občana z chodníka na ulici a iný poslanca spoza stola. Mnohokrát sa tieto dva pohľady alebo názory nestretnú napriek tomu, že každý to myslí dobre, avšak každý to vidí zo svojho pohľadu. Nechcem sa porovnávaním nikoho dotknúť, ale my sme skupina poslancov, ktorí sa zodpovedne pripravujú na každé zasadnutie. Spomeniem len takú kurióznosť z minulosti, keď boli aj poslanci, ktorí si na zasadnutí zdriemli, alebo otvárali obálku s materiálmi priamo na zasadnutí. Nechcem ich kritizovať, možno to bola len náhoda. Ale nám sa takéto niečo ešte neprihodilo.

Podľa Vášho názoru sa vám darí naplňovať predsavzatia, ktoré ste akiste mali na začiatku volebného obdobia?

- Darí aj nedarí. Opäť to závisí od toho, z ktorej strany sa na to budeme pozerat. Sú veci, ktoré sa mi podarili, a ani som to neočakával, sú veci, ktoré sa mi nepodarila a sú veci, ktoré prídu samé a dobre dopadnú. Čo sa týka pomoci škole, myslím si, že sa mi to darí. Mojm prvým krokom bolo odstránenie tých mlák pred slovenskou ZŠ, jamy boli vyplnené a už ani deti nechodia po blate, ani autá nerozstrekujú blato a neparkujú v tých skoro polmetrových jamách. A s týmito som vo svojom programe ani nepočítal. Ale bolo to presne to, čo hovorím – pohľad z ulice, z chodníka a pohľad z poslaneckej lavice. Spokojný som s tým, že mi vyšlo to multifunkčné ihrisko i to, že sa mi podarilo oživiť starší projekt – rekonštrukciu školy. Takže si myslím, že sa mi niečo podarilo urobiť.

Nový model fungovania samosprávy...

- Áno, tam na začiatku bol ponúknutý nový model. Ale ja si myslím, že je úplne jedno, aký model bude. Ak poslanci budú chcieť niečo zmeniť a zamestnanci MsÚ si budú plniť svoje úlohy na 100 %, tak je jedno, aký je model. Ja som zaň hlasoval preto, lebo som nebol proti nemu a nemal som nejaký vyhranený názor, aký model je správny a aký nesprávny. Bral som to tak, že keď si to pán primátor želá a myslí si, že to bude pre neho ten správny model, ktorý pomôže k napredovaniu tohto mesta, tak mne to ako poslancovi prekážať nebude. Mne by bol vyhovoval aj ten starý model, ja by som vôbec nebol býval išiel do takýchto radikálnych – neplodných zmien, nových pomeno-

vaní a názvov. Ja si myslím, že model, ktorý využíva väčšina samospráv, je osvedčeným modelom. Ale my sme chceli nejakú tú zmenu, aby sme s niečím novým prišli na začiatku a mysleli sme si, že tu zmeníme neviem čo, tak som nebol proti. Rešpektoval som rozhodnutie väčšiny s tým, že nejaké tie výhrady by som mal, ale v podstate mi to bolo jedno. Je to o ľuďoch a nie o modeloch.

Ste koordinátorom úseku školstva a kultúry. Čo podľa Vás potrebuje železovské školstvo?

- Deti. Aby ich bolo čo najviac. Pretože od toho sa odvíjajú finančné prostriedky. Školstvo však toho potrebuje veľmi veľa. Reforma nastúpila, ale vôbec nepokračuje tak, ako bolo sľubované. Pozrite sa, darmo máme šikovné deti, darmo máme šikovných učiteľov, keď do dnešného dňa nemáme učebnice väčšiny hlavných predmetov. Už sa končí druhý rok reformy, začne sa tretí školský rok a ešte ani tí, čo prvý rok začali, nemajú druhý diel matematiky. Asi je pravdou, že tá reforma je unáhľená a malo sa ešte nejaký ten rok počkať. No táto kritika patrí trochu vyššie a netýka sa mesta. Školstvo by potrebovalo aj modernejšie zariadenia a budovy, snáď sa toho dožijeme aspoň na jednej z našich škôl a školských zariadení. No a dobré by bolo, keby prichádzali mladí učitelia, ale žiaľ, ich motivácia je slabá.

A železovská kultúra?

- Železovská kultúra toho potrebuje dosť. Hoci primerane k podmienkam a finančným možnostiam máme činnosť, ale v prvom rade by sme potrebovali nejaký slušný stánok... A snáď aj nejakých lepších manažérov, ktorí by dokázali pritiahnuť ešte za-

ujímavejšie kultúrne podujatia, hoci v poslednom období môžem povedať, že sa to veľmi zlepšilo. Napríklad rôzne výstavy, krstanie kníh a konečne múzeum. Samozrejme, zase treba ku všetkému peniaze a peniaze a...

Ako hodnotíte toto volebné obdobie vcelku?

- Ťažká otázka... Ja si myslím, že po tých ťažkých začiatkoch, keď malo mesto na krku tie dlhy, sme nastúpili veľmi dobrý smer, len škoda, že sme nepokračovali v tých ráznych krokoch ďalej. Asi po tom prvom roku nastala určitá stagnácia, hoci sa veľa ľudí vrhlo do projektov, ale i napriek tomu mi to pripadalo trošku také živelné. Že sme išli do množstva projektov, hoci na druhej strane, keď neurobím projekt, nemôžem očakávať, že uspejem. Ale ako som aj minule povedal, žiaľ, nachádzame sa v oblasti - regióne, ktorému „vrchnosť“ nie je celkom naklonená a naše lobovanie nie vždy padlo na úrodnú pôdu. A tak z niekoľkých desiatok projektov nám toho až tak veľa nevyšlo. Po tejto stránke som trochu smutný, keď sa porovnávam s inými oblasťami Slovenska... Ale poviem tak, ja nie som spokojný nikdy, pretože ak by som bol spokojný, tak by som to mohol zabalíť a musel by som od toho odísť. Takže nie som spokojný s tým, čo sa nám podarilo urobiť, ale v rámci možností a kontaktov, ktoré sme mali a máme hovorím, že som spokojný. Ale že by som nejakú skákal, nemôžem povedať...

Neviem, ako sa bude robiť rozpočet, ale pokiaľ som nejaké vízie mal, tak niečo sa podarilo. Také drobnosti, napr. tie smerové tabule, to bola moja myšlienka, dobre myslený nápad, ale nedopadol celkom dobre, pretože

uzavrieť zmluvy a dotiahnuť podobné veci už nie je povinnosťou poslanca, ale na druhej strane tá posledná akcia - autobusová čakáreň na Karoline alebo presadenie a zaradenie do rozpočtu chodníka do Mikuly a dokonca aj do projektu EÚ, tak to sa podarilo.

Ako sa pozeráte na ďalšie smerovanie mesta: priemysel, poľnohospodárstvo, alebo využitie kultúrno-historických daností v prospech cestovného ruchu?

- No tak v tomto sa asi s mnohými ľuďmi v meste budem rozchádzať, ale ja som za ten priemysel. Hoci je tu poľnohospodárska oblasť a to poľnohospodárstvo tu aj zostane, ale ak ľudia nezarobia peniaze v prosperujúcom priemysle, tak ich na kultúru nedajú. Dajú ich skôr na stravu, na zaplatenie nájomného, na ošatenie, potom si niečo odložia, a až keď im zvýši, až to bude na kultúru. Takže aby sa Želiezovce presadili ako kultúrne mesto na svojich kultúrnych tradíciách na poli umenia a pod., nie som proti tomu, zdvihnem ruku za to, ale ja rozmysľam triezvo a hovorím - v prvom rade treba dotiahnuť priemysel. Potom môžeme budovať všetko ostatné. Keď ľudia budú mať uspokojené svoje základné životné potreby, potom môžeme hovoriť, že si idú uspokojovať niečo, čo je navyše. Takže môj názor je, že priemysel a je úplne jedno, aký priemysel. SES dopadá zle, hoci niekoľko desaťročí dávala živobytie stovkám občanov. Nie je však isté, či aj niektorá z automobiliek nedopadne podobne, že po desiatich rokoch to rozoberú a premiestnia niekam do Afriky alebo niekde inde. Ale aj keď len na krátku dobu, niečo sem treba dotiahnuť a niečo tu potom aj zostane.

Dá sa povedať, že mesto ide dobrým smerom?

Záleží na tom, kto sa na to ako pozerá. Ja hovorím, že by mohlo ísť lepším smerom. Nechcem byť konfrontačný, ale som realista a človek žijúci pri zemi. Želiezovce by mohli ísť lepším smerom ale zase je to len o ľuďoch, ktorí to mesto riadia. Ak budeme vidieť, na čo máme, a budeme to využívať, určite nájdeme cestu k tomu, aby mesto išlo správnym smerom. Ale ak budeme žiť v oblakoch a budeme si stavať vzdušné zámky na niekoľko desiatok rokov dopredu a v príliš vysokých číslach, tak asi nejdeme správnym smerom. Neuverím tomu, že sa tu budú sťahovať autobusy japonských turistov. Myslím si, že našim poslaním, od poslancov cez celý mestský úrad je, aby sme robili niečo pre občana. Občana nezaujímá, či sme kúpili kropicie auto, alebo či sme vybudovali biofermentor, multifunkčné ihrisko, alebo či sme zmodernizovali to alebo ono... Jeho zaujíma, čo on z toho bude mať. A toto je dôležité. Za všetkým, čo robíme, by sme mali vidieť občana a to, čo mu prinášame. Ale nie že prijímame VZN, v ktorom občanovi ideme prikazovať čo smie a nesmie a kontrolovať ho. Ale čo mu dávame, to vo VZN nie je. Načo je také VZN? Len aby postihovalo občana? Tak to potom asi nie je správne.

Chceli by ste niečo dodať?

Veľmi nemáme priestor, ale asi ešte niečo. Som učiteľ a mojím poslaním je rozdávať sa deťom. Myslím si, že to by malo byť aj snahou poslanca voči občanom.

Ďakujem za rozhovor.

Števo Hečko

Rekonštrukcia kina prebieha

Rekonštrukcia budovy bývalého mestského kina pokračuje podľa očakávaní investorov. Mesto predalo budovu na jar tohto roka bratom Konopkovcom za 93 tis. eur, keďže na jej rekonštrukciu ani údržbu nemalo dostatok prostriedkov. Noví majitelia vytvoria v budove v centre mesta pizzériu, kaviareň a športový komplex. Rekonštrukcia má prebehnúť dvojfázovo, v rámci prvej fázy, ktorá má byť v lete hotová, bude vytvorená pizzeria a kaviareň.

Športové centrum, v rámci ktorého sa plánuje vybudovanie squashového ihriska a priestorov pre ďalšie športové aktivity, bude vytvorené v druhej etape rekonštrukcie objektu. (ik, foto: Gabriel Dóka)

Euroscola

Do medzinárodného projektu - Euroscola sa toho roku zapojilo 538 škôl Slovenskej republiky, výnimkou nebolo ani Gymnázium J. A. Komeniského s VJM Želiezovce.

Cieľom tohto veľkolepého projektu je posilniť verejnú debatu o Európe, oboznámiť európsku mládež s vnútorným fungovaním nadnárodnej inštitúcie, snažiť sa poukázať na význam znalostí cudzích jazykov a zažiť na vlastnej koži zasadnutia, kde si mladí ľudia vymieňajú názory na témy o EÚ.

Naša škola si z okruhov tém zvolila ľudské práva. Niektoré triedy dostali za úlohu napísať sloh o problematike šikanovania. Žiaci mali možnosť prezentovať svoje myšlienky a námety na zlepšenie situácie

písomnou formou. Študenti, ktorí navštevujú debatný krúžok a krúžok Afriky, sa tiež zapojili do podujatia. Zorganizovali konferenciu o ľudských právach a predstavili svoje prezentácie v anglickom jazyku.

Súčasnou projektom bola aj exkurzia spojená s prednáškou p. Krchnáveho, predstaviteľa Európskej komisie v Informačnej kancelárii Európskeho parlamentu na Slovensku v Bratislave. Traja zo študentov v sprievode koordinátorky projektu, pani prof. Bogolepovej sa mali možnosť zúčastniť na slávnostnom vyhlásení víťazov. Hoci sme hlavnú cenu - zájazd do Štrasburgu - nevyhrali, naše gymnázium sa dostalo medzi 15 najúspešnejších súťažiacich.

Timea Tímár

25 rokov ZUŠ Franza Schuberta v Želiezovciach

V roku 1985 došlo k osamostatneniu vtedajšej želiezovskej pobočky Ľudovej školy umenia v Leviciach. Za prvého riaditeľa školy bol menovaný Štefan Dráfi, ktorého po dvoch rokoch vystriedal Július Klimo, jeho na 4 roky Mária Virágová, a od roku 1994 až doteraz je riaditeľom opäť Július Klimo.

Za 25 rokov sa toho zmenilo veľa. K hudobnému a výtvarnému odboru pribudol tanečný odbor, v hudobnom odbore sa rozšírilo spektrum vyučovaných hudobných nástrojov. Do školy každoročne prichádzajú nové a nové deti, a každoročne ju i opúšťajú bohatšie o niektoré schopnosti i životné skúsenosti. Niektorí z absolventov si dokonca vybrali svoje umenie ako životnú cestu a ich mená v súvislosti s ich kumstom naďalej rezonujú. A tie ostatné? Hovorí sa, že aj keď nebude z každého absolventa umelec, z každého bude dobrý človek. A to nie je málo. Napokon, veľmi jasne o tom vypovedajú štatistiky o kriminalite detí, ktoré navštevovali umeleckú školu. Okrem toho je známym fak-

tom, že každý človek nejakým spôsobom ovplyvňuje svoje okolie. A z toho nie je ťažké si odvodiť, že kultivovaný človek kultivuje svoje okolie.

V ostatných rokoch však želiezovská ZUŠ Franza Schuberta doslova prekvapuje úspechmi svojich žiakov na okresných, krajských

a mnohých celoslovenských súťažiach. Niekoľkí z absolventov sa dokonca dostali na vyššie umelecké školy. A to jednoznačne svedčí o vysokej úrovni školy i jej pedagógov.

V utorok 18. 5. 2010 sa v Dome kultúry v Želiezovciach uskutočnil koncert na počesť 25. výročia založenia Základnej umeleckej školy Franza Schuberta v Želiezovciach, na ktorom vystúpili jej bývalí i terajší žiaci. Zúčastnili sa na ňom i niekoľkí bývalí pedagógovia, obaja bývalí

riaditelia, riaditelia a zástupcovia základných umeleckých škôl z Levíc, Tlmáč, Šiah a Štúrova, pozvanie prijal aj prednosta krajského školského úradu PhDr. Vladimír Ďuga a riaditeľ partnerskej ZUŠ Franza Schuberta v Zlatých Horách Peter Ščipák, ktorý riaditeľovi odovzdal krásny dar – obraz maľovaný žiakom výtvarného odboru zlatohorskej ZUŠ. Na záver koncertu predniesla v mene zriaďovateľa školy pozdrav viceprimátorka Želiezoviec Katarína Mocsyová.

V programe koncertu vystúpili žiaci: Dominika Orságová, Ľudovít Štefanec, Róbert Plešínský, Lea Ridegová, Angéla Mézes, Attila Mézes, István Babindák a Valéria Jurkovská a bývalí absolventi Mátyás Mézes, Zsaneta Lukyová, Ildikó Javorková, Ernest Nevidanský a Ádám Balla.

V čase uzávierky sme dostali správu, že Angéla a Attila Mézesovci získali zlaté pásmo na celoslovenskom festivale Piano v modernom rytme 2010 v Bojniciach. Gratulujeme. Možno si predstaviť lepšiu bodku?

(šh)

Hovoríme s riaditeľom ZUŠ Júliusom Klimom

Nedávno ste boli na návšteve v Glucholazoch...

- V dňoch 26. – 28. apríla sme sa vybrali najprv do Zlatých Hôr, kde sme boli milo prijatí, absolvovali sme prehliadku mesta, prijatie u starostu, rozhovor s riaditeľom školy a vyučujúcimi. Na druhý deň sme išli do Poľska. Opäť nás čakalo milé privítanie, prezreli sme si mesto, po slávnostnom obede nasledoval slávnostný koncert. A tam sme v slávnostnej atmosfére za prítomnosti mnohých médií podpísali zmluvu medzi Hudobnou školou v Glucholazoch a ZUŠ F. Schuberta v Želiezovciach. Bol tam s nami aj poslanec MsZ a člen rady školy Vojtech Tomašovič, ktorý mal rokovanie so starostom mesta Zlaté Hory. Prezreli sme si celú školu, pamätihodnosti mesta a mali sme slávnostnú večeru. Na druhý, vlastne na tretí deň sme sa vrátili do Zlatých Hôr...

Spomínali ste prehliadky škôl v Zlatých Horách i v Glucholazoch. V porovnaní s tou našou ste našli nejaké odlišnosti?

- Škola bola veľmi dobre vybavená, hoci si myslím, že sú financovaní slabšie ako my. Ale ide o staršiu budovu, staršiu školu a preto majú aj viac hudobných nástrojov a učebných pomôcok ako my.

V čom vidíte najväčší prínos vzájomných stykov?

- Je to jednak výmena skúseností, vzájomné porovnanie kvality výkonov žiakov a v neposlednom rade i výmena notových materiálov. Vďaka nim môžeme obohatiť repertoár našich žiakov, ktorí niečo nové predvedú už na konci školského roka na spoločnom koncerte žiakov ZUŠ a Detského zboru Franza Schuberta v Kostole reformovanej cirkvi. Obom našim partnerom za to ďakujeme.

Chceli by ste niečo dodať?

- Chceme touto cestou poďakovať mestu i pánovi primátorovi, pretože bez ich finančnej podpory by toto všetko nebolo možné uskutočniť.

Ďakujem za rozhovor

Števo Hečko

Hron, vodné dielo, most a Mesiac, alebo rozprávka na dobrú noc pre 1—100-ročných obyvateľov Železného mesta

Kde bolo, tam bolo, a možno to ani nebola pravda, keď jednej mesačnej noci Hron, ktorý kvôli svojím jarným slzám vyrástol zo svojho pyžama, lenivo sa valiac so šibalským úsmevom spomínal:

- na legionárov cisára – filozofa Marca Aurelia, ktorí si svoje pochodom unavené nohy namáčali v jeho chladných vodách,
- na rytiera Juraja Vesszősa, ktorý v 1353. roku Pána zostúpil do purgatória Sv. Patrika,
- na kurucov Slepého Bottyána, ktorí jeho zvlnené peny skrášlili pontónovým mostom,
- na Esterházyovcov, zabezpečujúcich rozvoj mesta,
- na Franza Petra Schuberta, zamilovaného do Die Schöne Müllerin,
- na mlynárov vodných mlynov s múčnym výrazom tváre,
- na hlbavých rybárov,
- na smutný spev pltiarov,
- na Mesiac, uchovávať tajomstvá zamilovaných,
- na plavcov výskavo čapujúci v jeho penách,
- na flóru a faunu lužných lesov.

Nahnevane vlniac svoje vlny spomínal Hron:

- na také či onaké vojny pri svojich brehoch,
- na presuny obyvateľov,
- na továrne, vypúšťajúce do jeho vód jedy,
- na nezmyselné regulácie koryta,
- na osamelý rozpadávajúci sa most,
- na šatku Erži Balogovej
- na ďalšie zmeny a doplnky územného plánu, prijaté na aprílovej schôdzi MsZ (malá vodná elektrárňa).

Z toho posledného prípadu bol technokratický mozog Hrona od radosti celý bez seba.

- Hurá! Konečne elektrárňa vyrábajúca čistú energiu – radoval sa Mozog.

- Kuš! Lebo zavriem prívod a s tebou je koniec – upozorňovalo ho environmentálne Srdce Hrona.
- Ale aj s tebou, Srdiečko – odpovedal nahnevane prekrúcajúci svoje vlny Mozog.

- Viem, spolu žijeme, spolu zomierame. Ale táto zmena územného plánu bola predposledným klincom do našej truhly, Mozog. Táto malá vod-

ná elektrárňa je v porovnaní s atómovou iba ako pupák na zadku mŕtveho. Nanič – hovorilo Srdce a zahŕňalo zhlboka.

- Si depresívny, Srdiečko. Hore vlnami, doteraz sme všetko prežili. Ďaleko je ešte predposledný kliniec – odvetil Mozog a zatlieskal vlnami.

- Už ho vyrobili, Srdce.

- Áno? A kto má v ruke kladivo, Srdce?

- Tí od životného prostredia, Mozog. Alebo ho zabijú do truhly, alebo nie.

- A od čoho to závisí, Srdce?

- Len od toho, Mozog, či príslušní činní prijímú rozprávku s názvom „akceptujeme“, alebo nie. A aj od toho, či bude mať prevahu odbornosť, politická príslušnosť a či provízia.

- Tak čo, valíme sa, Srdce?

- Valíme sa, Mozog.

A Hron sa zo všetkých síl napol k práci na likvidácii mosta. A Mesiac plnil svoju úlohu a svietil mu pri tom. A rozprávky je koniec, vodou sa necháva odniesť.

Dede Adams

Ocenené žiačky na poľovníckej výstave

Tohoročnú poľovnícku výstavu v Leviciach, ktorá každoročne priťahuje pozornosť mnohých záujemcov zo Slovenska i zahraničia v piatok popoludní, 9. apríla, otvoril jej hosť najvýznamnejší, prezident SR Ivan Gašparovič, ktorý túto zaujímavú a hodnotnú výstavu navštívil už aj v minulosti. Boli sme svedkami tejto slávnostnej udalosti a mali možnosť byť v blízkosti hlavy štátu, čo je pre bežného občana ako aj žiakov neopakovateľný, neobvyklý zážitok. Pán prezident zapôsobil na nás svojou bezprostrednosťou, neformálnosťou, schopnosťou nadviazať prirodzený kontakt s občanmi. Potešilo nás, keď sa pristavil pri paneli víťazných žiackych literárnych a výtvarných prác, medzi ktorými bolo aj tri práce žiačok Základnej školy, Mierová 67 v Želiezovciach. Boli to víťazné práce v III. kategórii, vo vlastnej literárnej tvorbe Nikoľety Kopjakovej z 8. A (1. miesto) a Euridiky Kapšovej z 8. A (3. miesto) a výtvarná práca Barbory Kotríkovej zo 7. A (2. miesto). Všetky tri žiačky si po slávnostnou otvorení a prehliadke výstavy prevzali ocenenia z rúk prednostu MsÚ v Leviciach Mariána Sokola, ktoré im venoval primátor Levíc.

Josef Výboch

Jedálne a kuchyne v zlom stave

Na aprílovom zasadnutí MsZ sa poslanci v rámci obedňajšej prestávky vybrali na poslanecký prieskum do všetkých školských jedální, kde si prezreli stav jedální i kuchýň. Stalo sa tak na návrh poslanca Jána Cserbu, ktorý nám o výsledku prieskumu povedal: „Prieskum bol zameraný na stav strojov a prístrojov. Nevieť určiť, ktorá kuchyňa je vybavená lepšie alebo modernejšie, podľa mňa je to všade rovnaké. Všetky sú v dezolátnom stave a potrebujú obnovu.“

(šh)

S atlétmi na káve

V poslednú májovú stredu sa konalo 60. stretnutie Literárnej kaviarne – netradične v športovom prostredí baru na futbalovom štadióne, kde sa záujemcom predstavil guliár Milan Haborák a kladivár Miloslav Konopka. Obaja sú obyvateľmi Želiezoviec a svojmu bydlisku si svojimi výkonmi na rôznych medzinárodných súťažiach zabezpečili značnú publicitu. Majstrovstvá Európy, sveta či olympijské hry sú pre oboch známym prostredím. V atletike vynikali už ako deti, spomínali v úvodnom predstavení, Milan Haborák napríklad vo vrhu guľou či skoku do výšky, Milo Konopka zas vo vytrvalostných disciplínach. V súvislosti s tým obaja priznukovali, že v atletike je mimoriadne dôležitá všestrannosť. Obaja by sa chceli klasifikovať na tohtoročné Majstrovstvá Európy, ktoré budú v júli v Barcelone.

Kincso v Piešťanoch

O tom, že aj dobré chýry sa rýchlo šíria, sa presvedčili členovia súboru Kincso. V sobotu 22. mája sa predstavili v Piešťanoch, kde prebiehal festival Tradičné umelecké remeslá 2010. Súčasťou podujatia s trhom a ukážkami rôznych, i dávno zabudnutých ľudových remesiel, boli aj vystúpenia folklórnych súborov zo Slovenska i z Moravy. Nadšenie, ktoré vyžarovalo z mladých želiezovských tanečníkov, sa rýchlo prenieslo na publikum prírodného amfiteátra Harmony. Jednoznačný úspech, súdiac podľa búrlivého potlesku, malo aj ich vystúpenie vo večernom galaprograme. Ako sme sa dozvedeli od režiséra programu Miloša Kunkela, impulzom k pozvaniu boli predchádzajúce úspechy súboru, ktoré sú organizátorovi festivalu - Národnému osvetovému centru, dobre známe. Ide najmä o vlnajúcu účasť na 35. ročníku Detského folklórneho festivalu Pod Likavským hradom v Likavke, kde získal strieborné pásmo a navyše osobitnú cenu za štýlovú interpretáciu tanca. Piešťanské vystúpenia opäť potvrdili, že želiezovský súbor právom patrí medzi najlepšie detské folklórne súbory na Slovensku.

(šh)

„Želiezovčania môžu byť na Kincso hrdí“

V súvislosti s úspechom súboru Kincso sme oslovili režiséra festivalu Ing. Miloša Kunkela.

Ako ste sa dostali ku Kincso?

- Skontaktoval som sa s nimi cez Národné osvetové centrum, potom som si pozrel videozáznamy na YouTube a bol som veľmi príjemne prekvapený.

V čom vidíte výnimočnosť tohto súboru?

- V temperamentnosti, ktorou sa vyznačuje každý jeden tanec. A každý jeden tanec je pritom prepracovaný. Pani Eszter spolu s manželom vytvárajú príjemnú tanečnú atmosféru, ktorú dokážu neobyčajne rýchlo preniesť na publikum. A to ma udivuje, prekvapuje i potešuje.

Je to podľa Vás dané talentom, alebo skôr prístupom?

- Je to na osobnosti choreografa, na osobnosti muzikanta i na osobnosti každého jedného tanečníka. Osobnosť tanečníka sa vypracováva osobnosťou choreografa i muzikanta. A to sa tu veľmi pekne skĺbilo.

Je podľa Vás ten temperament alebo prístup daný národnosťou?

- Všetky deti, ktorým učaroval tanec, či sú slovenské, české alebo maďarské, to prežívajú rovnako. Maďarské tance sú temperamentné, možno aj preto to tie deti prežívajú temperamentnejšie. Každý divák, ktorý má folklórny ostrohlad, vidí tú zanietenosť. A to nielen v zákulisí, ale aj priamo na pódiu. Na tom vidno tú súdržnosť choreografa, hudobníkov i tanečníkov.

Hovorí sa, že v súčasnosti je v odborných kruhoch príklon k autentickému folklóru, hoci populárnejší je štylizovaný. Čo si o tom myslíte?

- Žiaľ, ten vzácny kvalitný tanečný materiál odchádza a postupne sa moduluje. Choreograf si zapamätá od pôvodného tanečníka niečo a premoduluje to. Kiež by zostal ten tradičný rytmus, tradičné tance, tradičné choreografie. Vo vašom súbore to zostáva a tomu sa veľmi teším.

Chceli by ste niečo dodať?

- Som potešený a isto ešte budeme spolupracovať. Želiezovčania môžu byť na Kincso právom hrdí.

Ďakujem za rozhovor.

Števo Hečko

Milo Konopka by chcel ešte také 2-3 roky pokračovať v aktívnom súťažení, rovnako aj Milan Haborák by ešte nejaký čas pobudol v aktívnej kariére, pričom, ako hovorí, inklinuje aj k trénerstvu. „Aj mňa v detstve objavila učiteľka, preto verím, že v každej ulici môžeme nájsť nadané deti, len sa im treba venovať,“ vyhlásil. Reč bola aj o vzťahoch medzi športovcami na vrcholových súťažiach, sponzoroch, tréningoch, tréneroch, jedálničkou či potrebe ovládania cudzích jazykov na zahraničných súťažiach. Obaja sa vyjadřili aj k téme doping. Spomenuli, že v niektorých športoch sa dopingové testy vôbec nerobia, lebo zväzy to kvôli sponzorstvu

dokázali vybojovať a atletika, kde sa testy robia, vyzerá ako „špinavý“ šport a pritom to tak vôbec nie je. V spojitosti s otázkou trénerstva bola spomenutá aj možnosť založenia športového klubu v meste, o čom obaja aktéri vážne premýšľajú. Mnoho ľudí sa ich aj pýta na túto možnosť. „Atletika je vhodná pre rôzne typy detí, budeme radi, ak nás niekto osloví,“ vyhlásili. Záujem detí a rodičov by bol iste veľký, veď trénovať doma, vo svojom meste u najlepších športovcov v republike patriacich aj do svetovej špičky, je mimoriadne lákavá ponuka. Navyše, ako obaja reprezentanti hlásajú: šport je najlepším boj proti alkoholu a drogám.

(ik)

Nový klub pre matky s deťmi

Základný ekonomický zákon hovorí, že trh je v rovnováhe vtedy, keď sa ponuka vyrovná dopytu a naopak. Roky po nežnej revolúcii priniesli značne nestabilné spoločensko-ekonomické obdobie, ktoré sa prejavilo aj zníženým počtom pôrodov. V praxi to znamenalo, že bolo priam nemožné stretnúť viac ako dva kočíky spolu.

V ostatných rokoch sa situácia posunula k obrazu, keď nie je problém stretnúť aj päť mamičiek s deťmi. Dopyt matiek po priestore na realizáciu detí aj seba bol, ale ako ho uspokojiť, keď ponuka nebola. Jednoducho, treba stretnúť správnych ľudí, plných ochoty, entuziazmu, fantázie a na svete je ponuka vo forme klubu. Klub pre dojčatá, batolaťá, malé deti, mamičky, ockov, staré mamy, starých otcov, ujo, tety, čiže pre všetkých, ktorí majú drobčov i odrastených drobčov a majú chuť, čas i potrebu vytvárať sociálnu interakciu s ľuďmi v rovnakej situácii.

Začiatok marca v našom meste bol prelomovým obdobím pre matky na materskej dovolenke. Niekoľko nadšených

mamičiek, ktoré mali energiu, chuť a odvahu, založili klub pre mamičky s deťmi.

Mnoho mladých mamičiek by potrebovalo poradiť s bežnými problémami. Rady môžu nájsť na internete, v časopisoch, od svojich matiek, svokier, priateľiek. Skúste si tipnúť, od koho prijímú radu najradšej.

Z vlastnej skúsenosti viem, že internet nie je dostupný každej. Časopis sa danej problematike nevenuje v každom čísle. Vaša mama alebo mama vášho manžela sa už nepamätá na všetky detaily z vášho detstva a nesieme zabudnúť pripomenúť, že vtedy boli iné časy, zaužívané boli iné výchovné metódy i prostriedky, ktoré sú v súčasnosti nie vždy aplikovateľné. Skúsenejšia priateľka je vždy poruke, má určité riešenie vášho problému a ako sa hovorí, viac hláv - viac rozumu.

Cieľom klubu je vytvoriť prostredie pre matky s malými deťmi, v ktorom je umožnený rozvoj osobnosti dieťaťa vo všetkých smeroch a kde matky

majú možnosť získavať užitočné rady a skúsenosti v rôznych oblastiach, či už v oblasti výchovy detí, starostlivosti o rodinu, hospodárenia, zdravia, stravovania.

Týmto sa chcem poďakovať riaditeľke a zamestnancom Mestskej knižnice v Želiezovciach za to, že nám umožnili

stretnúť sa v ich priestoroch, všetkých mamičiek, za ich nápady, návrhy, spoluprácu.

Stretnutia sa konajú v Mestskej knižnici v Želiezovciach, každý štvrtok predpoludním, sú tematicky ponímané, prispôbené potrebám jednotlivých vekových kategórií. Najmladší člen klubu má 10 mesiacov a najstaršie registrované dieťa má 30 mesiacov.

Témy sa stretli s vysoko priaznivou reakciou ako u detí, tak aj u ich mamičiek, o čom svedčí aj účasť, ktorá neklesla pod 11 detí. Veľký úspech zaznamenala návšteva hasičskej stanice, kde bolo zábavné sledovať drobčov, ktorí boli nižší ako kolesá hasičských áut, ako sa tam obšmietajú a s akým záujmom sledujú ujo, v uniformách. Nevynechali sme ani aktivity spojené s Dňom zeme, kde sa deťom páčili všetky stanovišťa a preukázali odvahu, keď sa nebáli psov a ani dravcov. Pravidelne navštevujeme aj bábkové divadelné predstavenia.

V súčasnom období sa pripravuje plán stretnutí, ktoré sa budú realizovať aj mimo sídla knižnice, v závislosti od počasia. Už teraz máme naplánované aktivity zamerané na spoznávanie sveta očami detí, napríklad návštevu dopravného ihriska, maľovanie na chodník, pomoc pri úprave detského ihriska. (Júnový program na 15. strane.) Sme otvorení novým nápadom a návrhom a dúfame, že sa k nám pridajú aj mamičky s mladšími deťmi. **Alexandra Jurčeková**

Chráňme a zachovávajme si dedičstvo a zvyky našich predkov 3

Kultúra bývania – Zo začiatku stačil ľudom v našich slovenských dedinách základný priestor na bývanie - jedna izba. Slúžila ako kuchyňa, obývačka i spálňa. Až neskôr sa vývojom priradzovali - pristavovali ďalšie potrebné priestory. Na celom území Slovenska je však charakteristické, že „os domu“ tvorí vstupný priestor - „pitvor“. V zadnej časti nad priestorom pitvora bol otvorený komín na odvod dymu. Oddelený bol od pece, alebo murovaného sporáka stenou, vyrobenou z poprepletaného prúta vymazaného hlinou a natretého vápnom. Neskôr táto stena bola z dosák natretých vápnom namodro. Pitvor sa tak stával hlavným priestorom na prípravu stravy. Po oboch stranách pitvora sa pripájajú ostatné priestory. Predná a zadná izba, z druhej strany komora s maštالou. V blízkosti domu boli postavené zvlášť hospodárske budovy, ako sú sýpka, stodola, šopa, obilné a zemiakové jamy a pivnica. Dôležitou a nevyhnutnou súčasťou dvora bola studňa. Pôvodné najstaršie obloky na domoch boli veľmi malé, prepúšťali len málo svetla. Na sýpkach a komorách boli obloky ešte menšie. Do týchto okien, otvorov, štrbín bola vsadená železná ochranná tyč alebo mreža. Až začiatkom 20. storočia nastáva zväčšenie okien. Do ulice

mal dom obyčajne dva obloky a do dvora jeden. Vybavenie izby bolo jednoduché. Pozostávalo z dreveného nábytku, ako bol stôl, lavice, šamlík, posteľ, truhlica na odev, kolíska pre malé deti a skriňa, až neskôr pribudol kredenc. V posteliach bol strožok - matrac naplnený ražnou alebo pšeničnou slamou a prikrývali sa veľkou duchnou - perinou, naplnenou bielym husacím perím. Svetilo sa rôznymi lampami, kahancami, lojom a petrolejovými lampami. Zriedka sa svetilo sviečkami, ktoré boli veľmi drahé a až neskôr elektrickými lampami. Hlavným pracovným miestom žien bola izba, takmer po celú zimu tu na krosnách tkali súkno, plátno. V zime však aj mužov, ktorí tu pletli rôzne koše, ošátky, vyrábali metly, opravovali alebo vyrábali hospodárske náradie. V horských oblastiach v izbe strúhali aj šindle. Na skladovanie sa využívala komora. Členovia rodiny mali v truhliciach uložené šaty a gazdiná tu mávala aj zásoby potravín na varenie. Bývalo tu uložené aj obilie vo veľkých drevených priehradách „ambároch“. Maštala slúžila na ustajnenie koní a dobytká. Kone od kráv boli oddelené doskovou priehradou. Zariadenie maštale bolo jednoduché. Pri stene bol válov, nad ktorým bol umiestnený rebrík na suché krmivo, ako

seno, dažatina a iné. Pod zvieratami, kde stáli, boli hrubé mostnice z tvrdého dreva, čím si vlastne gazda riešil aj odtok močovky.

Môj starý otec Vítko si svojpomocne postavil starorodičovský dom z nepálených tehál, spolu s manželkou a deťmi ich vyrábal na barine. Dom ešte aj teraz stojí. Je postavený v tvare písmena L, pričom hrúbka jednotlivých stien je 80 cm. Základy tvorí len nabíjaný kameň v neďalekom kameňolomu. Tento kameň v základe jednoducho zasypali ílovitou hlinou. Steny celého domu boli vymazané tiež hlinenou maltou zmiešanou s plevami a vybielené vápnom. Podlaha v izbách bola vlastne len dobre ubitá a zarovnaná zem. Dom sa skladal z prednej izby, z druhej izby a hlavný vchod viedol rovno do kuchyne, z ktorej viedli dvere do veľkej komory. Druhý vedľajší vchod bol do maštale. To bol vlastne celý komplex domu: dve izby, kuchyňa, komora a maštala. Na konci domu pri maštali bola z dosák pristavená sečkáreň. V kúte bola umiestnená sečková mašina. Poháňal ju gepel ťahaný koňmi. Rezala sa na nej krma - sečka pre kravy, telce a kone. Sečkovalo sa kukuričné kôrovie, slama, dažatina a iné dopestované rastliny vhodné ako krmovina.

Jozef Beník

Ako sa rodilo múzeum...

Pochádzam zo Želiezoviec a bola to pre mňa pocta, pre svoje mesto, ako dobrá lokálpatriotka vybudovať niečo vzácne a trvácne. A pretože niekoľko expozícií mám už za sebou, bola to pre mňa aj výzva, vytvoriť niečo nové. Samotné práce nebudem spomínať, pretože každý vie, že sa to začína za písacím stolom - výber materiálov, vymyslieť, ako zariadiť priestory a potom vytvoriť tím ľudí, ktorí k tomu prispievajú. Ja som si vybrala troch mladých kolegov, Bc. Peter Pleva mal na starosti numizmatiku, Mgr. Nikola Mihálová históriu a Mgr. Zuzana Ivanická národopis. Všetci do toho vložili svoje vedomosti i elán. To, že sa to otvorilo 15. mája vypovedá o tom, že sa urobilo maximum v daných možnostiach. A keďže mesto Želiezovce nevlastnilo žiadne základné zbierky, pracovali sme s požičaným materiálom zo Slovenského národného múzea, z Tekovského múzea a súkromnou zbierkou. Najväčšou oporou nám bol Števo Hečko, ktorý predstavoval jedinú spojku na Mestský úrad, aj keď ani on mnohokrát nevedel, na čom je, pretože ho obchádzali napriek tomu, že bol celým projektom poverený. Ale predsa len sme mali spojenca, na ktorého sme sa mohli kedykoľvek obrátiť.

Počas inštalácie ešte budova nebola poriadne technicky pripravená, do posledného dňa sa tam vrtalo, upratovalo, ale keďže termín bol daný, inú možnosť sme nemali. Ja som síce navrhovala, aby sme to oddelili od toho programu Schubertiád, nech je otvorenie múzea kultúrnou udalosťou mesta samou osebe - urobiť to v jeden pekný deň, pozvať tam ľudí, ktorí na tom pracovali, posediť si potom, vymeniť si skúsenosti a prípadne ešte opraviť a odstrániť chyby, ktoré vznikli z časových aj technických príčin. Napokon, na ich odstránení ešte budeme pracovať.

Čo nás však najviac prekvapilo, bol prístup mesta. A to napriek tomu, že som už prežila kadečo a som staršia a ostrielanejšia, než moji mladší kolegovia, z ktorých strany to sklamanie bolo jasne cítiť. Slávnostného otvorenia sme sa zúčastniť nemohli, lebo sme mali dôležitú akciu - Noc múzeí na hrade. Ale zo strany vedenia mesta sme očakávali, že si pre nás nájde aspoň 5 minút, aby nám podali ruku, pretože aj napriek finančnému neohodnoteniu, najmä pre tých mladých, je z toho vždy tá morálna stránka dôležitejšia. Nedočkali sme sa toho, napriek dohode, stanovenému času a dni nás na Mestskom úrade neprijali a dokonca ani pamätný alebo ďakovný list nedoručili. Trápi nás to o to viac, že to bola práca, ktorá vychádzala z čistého presvedčenia, že to robíme pre dobrú vec a pre ľudí, ktorí budú vďační za to, že mesto má novú kultúrnu dominantu.

Mgr. Margaréta Pöhlös

Grécko a spol...

Svet dospel do štádia, keď nie sú problémy a ich príčiny presne pomenované. Možno aj preto, že už takmer neexistujú nezávislí odborníci, pravdovravní politici, či zdravo fungujúce ekonomiky. Preto ma vôbec neprekvapuje, že situácia v Grécku a jej riešenie sú hodnotené najmä zo zjednodušeného pohľadu - či poskytnúť Grécku finančnú pomoc, alebo nie. Nezaregistroval som hlbšie pomenovanie príčiny vzniknutého problému, ani návrh opatrení, ktoré by podobné problémy riešil dlhodobo. Myslím si, že dnešný problém smrteľnej agónie gréckeho hospodárstva vznikol dlho a pomaly. A to vďaka desaťročia trvajúcej (síce občas prerušenej) ľavicovej vlády PASOK. Postupná deformácia ľavicových strán na „rozdávačov ale nevytváračov“, ako aj absencia zdravej pravice - motora zdravého hospodárstva, musí zákonite viesť k hospodárskemu rozvratu.

Fenoméni ľavicovej politickej orientácie, žiaľ, už nevládne len slabším a menej rozvinutým krajinám. Jeho vetry vanú už aj z Bruselu. Nezdravé regulácie a zásahy do ekonomiky, uprednostňovanie jedných na úkor druhých, demotivácia úspešných, nekoncepcnosť, deformácie a zneužívanie sociálneho systému. Vysoká vlastná spotreba a zahmlievanie skutočného stavu pred verejnosťou. Tento trend nemôže v dlhodobom horizonte prežiť. Podobne ako v prírode - čím viac do nej zasahujeme, tým neprírodzenejšie sa k nám správa.

Devastácia ekonomík ľavicovými vládami trvá tak dlho, pokým obyvateľstvo na vlastnej koži tvrdo nepocíti tento dopad. Ale dovtedy sa uspokojí s peknými sľubmi, ráznymi verbálnymi prejavmi, alebo dôchodkami, ktoré bude musieť zaplatiť niekto iný.

Peter Martosy

KAŠTIEL' 2

Náklady na opravu a rekonštrukciu kaštiela vynaložené do r. 2001 boli v celkovom objeme 7 mil. 835 tisíc korún a do roka 2008 - 31. 900 Eur. Nevratne stratené peniaze, drolia sa eróziou ďalej chátrajúceho a samovoľne rozpadávajúceho sa objektu, ktorému hrozí samozrútenie. Medzitým z podstavca v parku zmizla ešte aj Schubertova busta (akad. sochár T. Bártfay!). Nevyšetrené.

Prečo ste to dopustili? Umožnili tým, ktorým ste dali mandát, aby spoločné peniaze preliali do súkromných vreciek? S akým efektom? Neinformovali vás. Mandát si po voľbách privlastnili. Zodpovednosť padá na vaše hlavy. Ako trest za ľahostajnosť a nepreverenú, delegovanú dôveru. Oni s ňou naložili po svojom.

Resuscitácia kaštiela mala prebiehať kvalifikovane, plánovite, koncepcie, etapovite a po častiach. Nie ad hoc a nárazovo. A hlavne úprimne.

Mesto má mať zo zákona kontrolóra. Zo zákona ho aj platíť. Peniazom je jedno, kto, koľko, ako a na čo ich použije. Občanom nie. Kontrolór má nezávisle a nestranné kontrolovať zákonnosť a hospodárnosť použitia verejných zdrojov a finančnú disciplínu. Predkladať nález a iniciovať nápravné opatrenia. V organizačnej štruktúre MsÚ sa nenachádza.

Odkazujem na ŽS z leta 07. Kontrolór chýbal (iba tomu, komu chýbal) od 29.3. odchodom Sone V. Po sérii výberových konaní, rôznych ná-

rokov na kvalifikáciu, jazykovú výbavu, prax a rozsah úväzku (hore-dole ako bezprizorne) bol dňa 28.8.09 menovaný Ing. Pavol F. O tri mesiace to vzdal. Zmeny v zadaniach pokračovali. 27.8.09 zvolená Katarína K. koncom roka zomrela.

To nie je o tom, že nevieme, čo chceme. Vieme. Nechceme. Preukazné sústavnými, obštrukčnými zmenami kritérií. A faktickým stavom, vyvolávajúcim bližšie nešpecifikované podozrenie. Chcelo by to kontrolóra. Alebo hlbkovú kontrolu? A čo, takto „model riadenia“, štatúty, štruktúra a pracovné náplne zamestnancov? No, ja neviem...

Výberové konanie dňa 25. februára skončilo pre mesto i dvoch prihlásených (Ing. Štefan K., Soňa V.) neúspešne. Úžasné. Natíska sa pocit obštrukčnej politiky a „natahovacej“ taktiky. Nepustí loptu na bránu. Dej sa posúva vpred. Poslanci hmotnú ani finančnú zodpovednosť nemajú. Za majetok a peňažné prostriedky mesta, ako aj za svoju činnosť a rozhodnutia voči občanom, nesie primátor. Nedeliteľne. Zároveň nedelegovateľnú jej „prerozdelením“. Na kontrolóra bol vyhlásený ďalší „konkurz“.

Mestský právnik chráni a obhajuje záujmy mesta. Je aktívny.

Spravodajca dbá o pravdivosť a objektívnosť informácií v prvej sekcii. Zároveň je verejným printovým, otvoreným a mienkotvorným informačným médiom mestskej komunity s

pridanou hodnotou v ostatných sekciách, prezentáciou názorov, postojov občanov, spolkov a združení. V organizačnej štruktúre mesta sa nenachádza.

Webový informačný a diskusný portál má byť nástrojom demokracie, kontroly, transparentnosti a vzájomnej komunikácie občana s jeho volenými zástupcami, funkcionármi, zamestnancami a primátorom mesta. V organizačnej štruktúre mesta sa nenachádza. Je neúplný, neaktualizovaný, programový plán zasadnutí metského zastupiteľstva nevypovedný a nepresný. Oficiálna diskusia „zamrzla“ 23.12. predošlého roka. Nezávislá „zelená“ je zmätočná a neakceptovateľná. Presunula sa zasa „inde“. Za iným vodcom.

Nedorozumenia v komunikácii s občanmi tkvejú v nedostatočnej alebo chýbajúcej transparentnosti, výkazníctve odpočtu práce metského úradu, uvádzaní neúplných právd, nepriznaní chýb a omylov.

Kancelária prvého kontaktu, ombudsman, mediátor - aktuálne trendy vo verejnej správe, nášho mesta sa netýkajú...

Levická synagoga bude rekonštruovaná z fondov EÚ so spoluúčasťou mesta v hodnote 1,5 mil. eur, so začiatkom prác tento mesiac.

Čo, takto, trýznia za kaštieľ? Trebárs k pamiatke zosnulých. Predtým, než sa vyberieme k novembrovým komunálnym volebným urnám.

Juraj Režo

Čo brzdí rozvoj nášho mesta?

Všetci to chceme vedieť a mnohí z nás to tušia. Bojíme sa o tom hovoriť nahlas a otvorene so svojimi spoluobčanmi. Verejne to neprizná žiadny poslanec. Odpoveď je však jasná, stačí sa pozrieť na sformované poslanecké kluby mestských poslancov. Ak hlasovanie neprebijú osobné záujmy, často nastáva situácia Slováci proti Maďarom a naopak. A následný alibizmus zo strany exekutívy. Áno, je to nechutné, ale pozrime sa na dôvody. Pri absencii programov našich volených zástupcov a verejne diskutovaných tém sa totiž ani niet čomu diviť.

Slabá komunikácia poslancov a mesta s verejnosťou, absencia programov pre mesto a apatia občanov k verejným záležitostiam nie sú navonok takmer nikým vnímané ako veľký problém. A keď príde na lámanie chleba, našou hlavnou motiváciou pri volení vedenia mesta sa stávajú záležitosti, ktoré nemajú nič spoločné s kvalitným výkonom samosprávy. Rozhoduje národnosť, osobné kontakty, veľkosť poslaneckej rodiny a niekde na poslednom mieste sú témy, ktoré súvisia s riešeniami pre Želiezovce. V šume nepotrebných malomestských tém sa stráca logika a unikajú nám podstatné myšlienky, ktoré akoby v súčasnosti už ani neexistovali. V rozhodovaní zastupiteľstva sa prejavuje prvoplánovosť a o odbornosti sa nám môže leda tak snívať. Odborne sa tomu hovorí návrat primordIALIZMU do politiky.

Nezhovárime sa o tom, pretože „máme vlastné dôležitejšie problémy“. Nie je nič dôležitejšie ako kvalita nášho života. Túto kvalitu však podmieňuje do veľkej miery aj rozvoj mesta. Nie je jedno, či sa so susedom budeme tajne za chrbtom ohovárať kvôli politickým názorom, alebo spolu pôjdeme na spoločné kultúrne podujatie, kde sa výborne zabavíme. Nie je jedno, či poslanci aj počas ďalšieho volebného obdobia budú prstom ukazovať na skupinu „tých druhých“ a plátať neodborne pripravené rozpočty na každom druhom zastupiteľstve, alebo sa v našom spoločnom záujme budú mestské financie rozumné investovať podľa reálnej(!) a konsenzuálne schválenej koncepcie rozvoja mesta. Nie je jedno, či mesto aktívne počúva názory občanov a snaží sa im vyjsť v ústrety, alebo sa občiansky potenciál stráca niekde v nenávratne pre nezáujem kompetentných. Nie je jedno, či poslanec hlasuje v prospech jednej skupiny na úkor tej druhej, alebo má na srdci záujem všetkých.

V liberálnej demokracii občania delegujú právo rozhodovať o svojej obci voleným zástupcom. Sú tam takí ľudia, akých si zaslúžime. Oni sú obrazom nás samých a našich preferencií, keď pristupujeme k volebným urnám. Ak sami nevieme prekonať tieň primordIALIZMU, nesfažujeme sa, že naše mesto upadá. Ak má niekto problém s týmto konštatovaním, odporúčam mu, aby sa po meste poprechádzal a otvoril oči.

Potrebuje efektívnejší Mestský úrad, odbornú diskusiu poslancov pod drobnohľadom verejnosti a novú energiu v exekutive, ktorá nás dokáže motivovať k pozitívnejšiemu uvažovaniu. Začať však musíme sami u seba a nebude to jednoduché.

Marián Kišďurka

VOĽBA KONTROLÓRA

Vo výberovom konaní sa môžete ocitnúť ako jeho vyhlasovateľ, člen výberovej komisie a uchádzač. Alebo mimo neho, ako nezávislý občan a nestranný pozorovateľ. S jeho výsledkom môžete súhlasiť, nesúhlasiť, prípadne žasnúť, ale to je asi tak všetko, čo v danej veci môžete urobiť. V pozícii uchádzača o danú pozíciu sa subjektívne (možno i oprávnené) môžete domnievať, že ste najvhodnejší kandidát. Zabudnite. Nefunguje to tak. Nad všetkým sú záujmy. Nadosobné. Nie iba vaše. Zahalené tajnou voľbou, prezentovanou ako transparentnou, v duchu majestátnu nezávislého a slobodného rozhodnutia každého člena poslaneckého zboru osobitne.

Prezentovalo sa päť uchádzačov. Jeden z nich bol vopred požiadany, aby svoju prezentáciu skrátil. Od poslancov dostali tri otázky: Majú cezpoľní vodičské preukazy? Sú ochotní odpracovať stanovený počet hodín? Budú zhovievaví, tolerantní a lojálni? Prvá dobromyseľná, druhá o výkone (!) nie o hodinách, tretia núka protiotázku: O akú zhovievavosť, toleranciu a lojalitu ide? Voči komu?

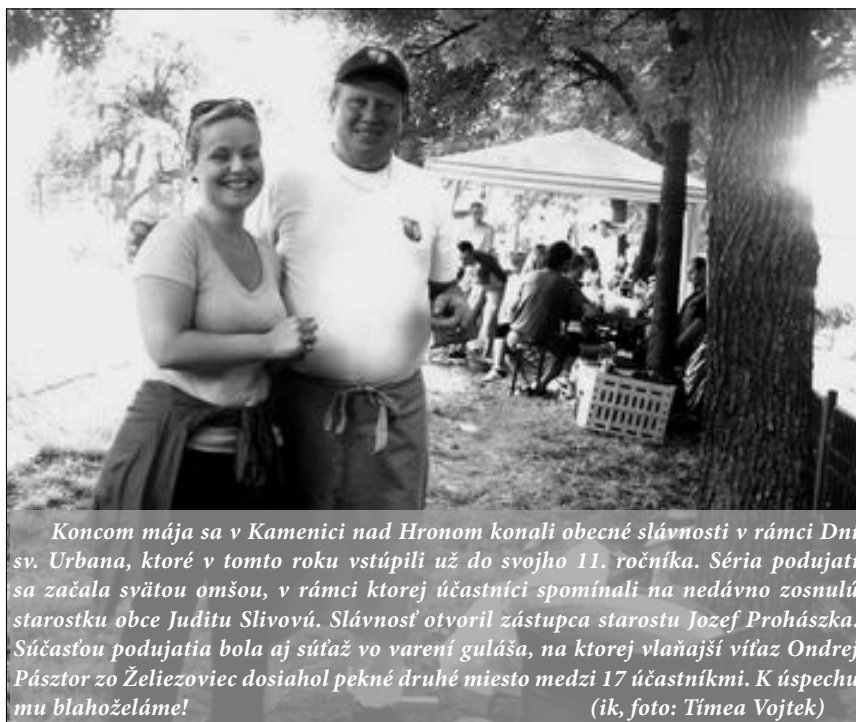
Poslancov zrejme odpovede uspokojili, na podrobnosti vo veciach spôsobilostných kompetencií jednotlivých adeptov prakticky zvedaví neboli (nepochopil som). Jednotne sa zhodli na tajnom hlasovaní a jeho vyhodnotení v tajnej komnate. Víťaznej uchádzačke z Komárna patrí sa popriať veľa zdaru v práci. Ak má okrem vodičáka aj auto, nič a nik jej v tom nebude brániť. Ani hodiny.

Anonymnej voľbe som tiež neporozumel. Alebo porozumel? Čosi mi navráva (žeby paranoja?), že ktosi „to“s prehľadom riadi. A vie, čo chce. Príbeh mestského kontrolóra pokračuje.

J.R.

Mesto Želiezovce vyhlasuje VII. ročník súťaže o najkrajšiu predzáhradku, dvor, balkón a okolie bytovky v meste. Termín odovzdania prihlášok je do 15. 07. 2010. K prihláškam pripojte telefonický kontakt a v prípade možnosti aj fotografie svojej predzáhradky, dvora, balkónu či okolia bytovky.

Koncom mája sa v Kamenici nad Hronom konali obecné slávnosti v rámci Dní sv. Urbana, ktoré v tomto roku vstúpili už do svojho 11. ročníka. Séria podujatí sa začala svätou omšou, v rámci ktorej účastníci spomínali na nedávno zosnulú starostku obce Juditu Slivovú. Slávnosť otvoril zástupca starostu Jozef Prohászka. Súčasťou podujatia bola aj súťaž vo varení guláša, na ktorej vlnajší víťaz Ondrej Pásztor zo Želiezoviec dosiahol pekné druhé miesto medzi 17 účastníkmi. K úspechu mu blahoželáme!
(ik, foto: Tímea Vojtek)

Želiezovské spomienky Jozef Tiso a Želiezovce

Naše mesto má naozaj bohatú históriu. Od praveku až po súčasnosť sa na pravej strane Hrona vystriedali národy a žilo v tomto priestore mnoho usilovných a pracovitých ľudí. Mohli by sme spomenúť rôznych významných spoluobčanov, ktorí sa tu narodili alebo pôsobili. Azda nie je potrebné sa opakovať. Tentoraz spomeniem azda len jedného z našich rodákov.

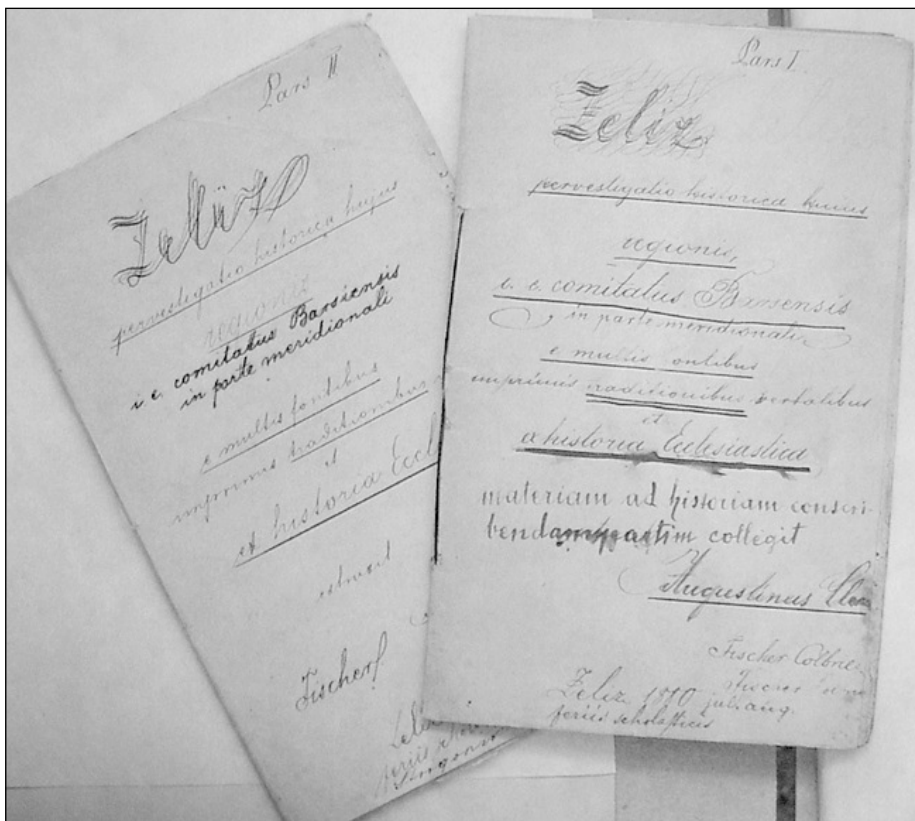
Keď vojdete do novootvoreného Mestského múzea, hneď na pravej strane uvidíte veľký portrét rodáka nášho mesta. Myslím na Košického biskupa menom Augustín Fischer-Colbrie. Narodil sa v našom meste 16. októbra v roku 1863 v budove dnešnej Špeciálnej školy vedľa dnešnej budovy Polície na Schubertovej ulici pri parku. Bol synom hlavného poľného Antona Fischer-Colbrieho, ktorý spravoval lesy v okolí Želiezoviec, patriace do grófskych majetkov. Ako malý chlapec sa často hrával s deťmi z kaštiela. Veď bol len o dva roky mladší ako Ernestína, neskoršia posledná želiezovská grófka.

Malý Augustín Fischer-Colbrie sa dokázal plynule dohovoriť s grófskymi deťmi po nemecky, veď aj doma sa tak rozprávali. Neskôr sa začal cielavedome učiť aj iné jazyky, v dospelosti plynule hovoril po maďarsky, slovensky, latinsky,

Augustín Fischer-Colbrie počas pôsobenia v Košiciach

ale aj grécky, hebrejsky, arabsky, rusky, ako aj po anglicky. Postupne sa začal

Dejiny Želiezoviec v latinčine, ktoré napísal v r. 1880

uzatvárať do duchovných meditácií. Rozhodol sa študovať teológiu. Štúdiá skončil s mimoriadne dobrým prospechom. Zdravotne však mal neustále problémy, pretože bol útlý a často chorľavý. Jeho cirkevná kariéra však nezadržateľne postupovala pre jeho cielavedomosť, pre veci katolíckej cirkvi. Bol to mimoriadne vzdelaný človek. Roky pôsobil vo Viedni ako profesor cirkevnej dogmatiky na miestnom Pazmáneu. Tento Želiezovčan od roku 1892 pracoval ako učiteľ náboženstva malej arcikňažnej Alžbety na cisárskom dvore. Učil tak vlastne vnučku cisárovnej Sisi – čiže dieťa následníka trónu Rudolfa.

Ale už v roku 1907 dosiahol náš bývalý spoluobčan mimoriadne vysokú cirkevnú funkciu. Stal sa totiž na 18 rokov – až do svojej smrti Košickým diecéznym biskupom. Okrem cirkevných povinností sa venoval zakladaniu sirotincov a protialkoholických spolkov. Publikoval, ale písal aj odbornú literatúru. Už ako mladý študent v roku 1880, napísal po latinsky krátke dejiny obce Želiezovce pod názvom: *Zeliz - prevestigatio historica hujus*. Mal som to šťastie osobne sa zoznámiť

s týmto jeho dielom. Po prečítaní tejto knihy sa dá naozaj s hrdosťou pozerieť späť do lokálnej histórie nášho mesta. Pomáha to perspektívnejšie vidieť aj našu budúcnosť.

Ale akosi som ešte nedospel k obsahu názvu tohto článku, čiže čo vlastne spája, aj keď nepriamo, naše mesto s prezidentom vojnového Slovenského štátu Jozefom Tisom? Vysvetlenie: Náš rodák Augustín Fischer-Colbrie počas pôsobenia ako diecézny biskup vysvätil mnoho úspešných absolventov teológie. Ale zhodou okolností, vo Viedni 14. júla 1910 to bol práve Fischer-Colbrie, ktorý osobne vysvätil za kňaza Jozefa Tisu. Ale pre mňa aj naďalej zostáva väčšia a dôstojnejšia osoba, než Tiso, práve náš rodák Fischer-Colbrie. Biskup zomrel relatívne mladý v roku 1925.

Mimočodom, v Želiezovciach dňa 17. októbra 1937 odhalili pamätnú tabuľu na jeho rodnom dome. Súčasne sa konala slávnostná omša v katolíckom kostole. Žiaľ, mramorová tabuľa bola počas vojny zničená, ale aj tým sa začalo akoby zabúdanie na tohto nášho rodáka. Myslím si, že neprávom.

Pavel Polka

* Šport *

Gabriel Duchoň (14. 2. 1957, Svodov)

Medzi doteraz oslovenými bývalými futbalistami bolo mnoho takých, ktorí sa len ťažko rozhovorili o minulosti. Gabriel Duchoň naopak vôbec

namo Kyjev v televízii. Kvôli svojmu nižšiemu veku začal ako pravé krídlo, neskôr prešiel do zálohy. Medzitým po Ľudovítovi Szabóovi prevzal koor-

Feketemu a Töröcsikovi. Zdolali Juventus 2:0 a hneď potom prišli k nám. Aj Videoton hneď po získaní titulu pricestoval do Želiezoviec. Prvý gól duelu som strelil ja do bránky reprezentanta Kovácsa. Zdolali sme aj reprezentačné družstvo starých pánov Maďarska v pomere 4:3. Páncsicsa, Fenyvesiho a ostatných. Raz ako najväčší adept na majstra hrali v Nových Zámkoch. Vtedajší „vodca“ Jaro Lipták sa uzniesol, aby každý člen výpravy prišiel na zápas v obleku a kravate. Jedine Gabriel prišiel v riflách, a tak autobus zastavil v Nýrovciach a on sa doma musel prezliecť. Za farby nášho mesta hral do roku 1985, potom prešiel do Pohronského Ruskova. Neskôr účinkoval ešte v Hronovciach, Ipľskom Sokolci, Kvetnej a Nýrovciach. Známy bol najmä rýchlosťou a účinnými gólovými prihrávkami, mnoho toho nabehal a usilovne zbieral lopty. Vždy obľuboval mäkké obratia o loptu, najmä šmýkačkou. Na vysokej škole získal trénerskú licenciu B triedy, ktorú pravidelne trojročne obnovuje. Tajne dúfa, že raz sa stane trénerom želiezovského mužstva dospelých. Má vynikajúce výsledky so žiackymi a dorasteneckými družstvom (o tom sa bližšie zmienime v jednom z nasledujúcich čísel), 8 rokov sa zaoberal mládežou. Jeho syn Dominik vstúpil do otcových šlapají, so žiackym družstvom Levíc postúpil až do I. ligy, potom v Trenčíne nastúpil na Futbalovú akadémiu Sparty Praha. V súčasnosti je členom dorasteneckého družstva FC Nitra a chodí do športového gym-

názia. Gabriel je telocvikárom v ZŠ Čaka a Farná. Fandí Vasasu a Barcelone, vo voľnom čase sa venuje záhrade a sleduje športové prenosy. Jeho najväčším vzorom je Kevin Keegan, ktorý sa tiež narodil 14. februára a bol rovnako stavaný. Pri rozlúčke sa reč opäť zvrtné na mládež: „Dali mi veľmi veľa, úprimne dúfam, že aj ja im.“ (ág)

V máji 2004 viedol žiakov (ročník 1991+) vo Francúzsku, na fotke po zápase s Lens

nie je z tých, z ktorých treba slová ťahať kliešťami, myšlienky sa z neho len tak hrnuli. V Nýrovciach ako 16-ročný už hral v družstve dospelých, predtým ako farniansky žiak s tamojším žiackym družstvom získal titul majstra okresu, dokonca sa môže popýšiť vynikajúcimi výsledkami aj na krajskej úrovni. Rád spomína na svojho prvého trénera Júliusa Molnára. V januára 1975 prichádza na zimné sústredenie do Želiezoviec, kam ho privábil Alexander Kollár. Na trávnik nastupoval s takými osobnosťami ako Matiaško, Líška, Opavský, Kollár, Chytil, Rusnák. Na prvý pokus sa mužstvu síce nepodarilo postúpiť do I. A triedy, avšak o rok neskôr sa vytýčený cieľ podarilo dosiahnuť. „Privítali sme bratislavský Slovan a po priateľskom stretnutí sme si spolu so Švehlíkom, Pivarníkom a ďalšími pozreli zápas Fradi – Dy-

dinovanie odbornej prípravy Tibor Fekete, ktorý prísne dbal o účasť na tréningoch. Gabriel však ako vysokoškolač (telovýchova) nenavštevoval tréningy pravidelne, preto ho mnohokrát nepostavili do základného kádra. „Chodili sme so starým autobusom ŠLK najmä do obcí Topoľčianskeho a Trenčianskeho okresu, po strašných cestách. S kamarátom Lacom Benčíkom sme sa na cesty zásobili kvízovými otázkami.“

Na krátky čas si zahral aj v družstve bratislavského Kabla v divízi, kde nastúpil aj proti Józsovi a Szikorovi. Účinkoval pod odborným vedením Alexandra Vencela a Titusa Buberníka. Vtedajší želiezovský predseda klubu Géza Nagy ho však zavolať do Želiezoviec. „Nikdy nezabudnem na zápas proti Újpesti Dózsa, v ktorom som si mohol zahrať proti Fazekasovi,

So žiakmi Slovana Želiezovce v máji 1992

FUTBAL

Majstrovské výsledky želiezovských mužstiev

V. liga - východ

Tekovské Lužany – Želiezovce 0:2 (0:0) Kokoška, Karko
Želiezovce – Tvrdošovce 6:1 (4:0) Kokoška 2, Karko, Rotík T., Sál, Sováb
Želiezovce – Dvory n/Ž. 1:0 (1:0) Kokoška
Zemné – Želiezovce odložené

dorast, IV. liga – východ

Ímeľ – Želiezovce 1:6 (0:5) Varga, Dobrovický, Hornák, Neznánszki, Dobias, Stuller
Želiezovce – Topoľníky 3:1 (0:0) Dobias, Hercég, Szabó
D. Streda B – Želiezovce 5:4 (2:0) Hornák, Dobias, Szabó, Rotík
Želiezovce – Dvory n/Ž. 4:3 (2:0) Szabó 2, Dobias, Hercég

Starší žiaci, III. liga – juh

Šahy – Želiezovce 4:0 (1:0)
Štúrovo – Želiezovce 5:0 (1:0)
Želiezovce – Šurany 2:0 (1:0) Kozák, Szólósi
PFA B Vráble – Želiezovce 4:0 (4:0)

Mladší žiaci, III. liga – juh

Šahy – Želiezovce 7:0 (3:0)
Štúrovo – Želiezovce 9:0 (3:0)
Želiezovce – Šurany 1:5 (1:2) Speková
PFA B Vráble – Želiezovce 10:2 (5:2) Speková 2 (nyf)

Június elseje: GYERMEKNAP

Már hagyomány, hogy ezen a napon nagyobb körültekintéssel fordulunk gyermekeink felé. Igyekszünk számukra élvezetessé tenni a gyermeknapot. Hiszen „...semmi sem tiszteletre és szeretetre méltóbb a gyermeknél, az ifjúnál...Rájuk tekintve ott áll előttünk legszebbnek óhajtott jövőnk, lehetséges történelmünk, igaz emberi létünk.” (Sánta Ferenc)

A gyermeknap története egészen 1920-ig nyúlik vissza. Elsőként Törökországban ünnepelték. Később az ENSZ létrehozta az Egyetemes Gyermeknap intézményét, és ma már a világ legtöbb országában megtartják, főleg 1955 után. Magyarországon 1931 óta ünnepik a gyermeknapot, minden évben május utolsó vasárnapján. Kezdetben még „Gyermekek Hete” volt az ünnep neve.

Gyermekeink társadalmunk és a világ leendő polgárai, a történelem leendő alkotói és formálói. Nevelésükben nagy feladat hárul a családra és az iskolára. Körültekintő gondoskodással kell formálni a gyermek jellemét, figyelni hajlamainak fejlődését, de fel kell tártani fogytékosságait is.

A gyermek olyan, mint a természet

pompázó szépségét alkotó növény, mely fejlődhet erőteljesen, de satnyán is, nőhet egyenest is, görbén is, aszerint, milyen gondját viseli a kertész a kert vagy a park virágainak, növényeinek. A családnak olyan környezetet kell teremtenie a gyermek számára, mely a gyermek minden jó tulajdonságának fejlődését biztosítja, és nem engedi tenyészni a rossz hajlamok csíráit, sőt, azokat egyenesen kiöli.

A gyermeket mindig szeretettel, szelídséggel kell nevelni, javítani, gyógyítani. A nevelésnek éppen az a célja, hogy a gyermekben lappangó tehetséget érvényre juttassa, egyéniségét kidomborítsa, és szabad elhatározó képességét növelje. Az ember a maga gyermekeiben saját életének folytatását látja. Gyermekeink egyúttal saját öregségünket is jelentik. A helyes nevelés boldog öregkort, a helytelen nevelés leendő bánatot és sok könnyhullást jelent. És mi az előbbi szeretnénk! Végezetül álljanak itt Juhász Gyula intő szavai:

„A gyermek szeme a jövő tükré.

Jaj annak, ki elhomályosítja.”

Nyustyin Ferenc

Ďakujeme všetkým kolegom, priateľom, susedom a známym, ktorí prišli na poslednú rozlúčku našej drahej zosnulej

Magdalény Mezőlakovej.

Zvlášť ďakujeme kolektívu LDCH WESPA Želiezovce pod vedením primárky MUDr. Kataríny Šebőkovej, za oddanú starostlivosť počas dlhotrvajúcej ťažkej choroby.

Smútiaca rodina

Köszönetet mondunk minden kedves rokonnak, kollégának, szomszédnak és ismerősnek, akik elkísérték utolsó útjára drága halottunkat,

Mezőlak Magdolnát.

Külön köszönetet mondunk MUDr. Šebők Katalin főorvos által vezetett Zselízi LDCH WESPA kollektívájának az odaadó gondozásért a hosszantartó nehéz betegsége alatt.

A gyászoló család

Mesto Želiezovce

Ul. SNP č. 2, 937 01 Želiezovce

v y h l a s u j e

Obchodnú verejnú súťaž na predaj nehnuteľného majetku vo vlastníctve Mesta Želiezovce na základe schváleného uznesenia MsZ č. 94/2010 zo dňa 27.5.2010

Budova (bývalého bytového podniku):

- administratívna budova súp.č.14 na parc. č. 205/2, sociálna budova a dielne súp. č. 1213 na parc. č. 205/3, skladové priestory na parc. č. 205/3, katastrálne územie Želiezovce.

Pozemok:

- evidované v katastri nehnuteľností Správy katastra v Leviciach na LV č. 1 ako parc. č. 205/1, 205/2, 205/3, katastrálne územie Želiezovce.
- parcela č. 205/1 – záhrada, výmera 1620 m², parcela č. 205/2 – zastavaná plocha a nádvorie, výmera 177 m², parcela č. 205/3 – zastavaná plocha a nádvorie, výmera 658 m².

Súťažné podmienky záujemcovia môžu zaobstarať na webovej stránke Mesta Želiezovce www.zeliezovce.sk a taktiež je ich možné vyžiadať na adrese: **Mestský úrad, ul. SNP č. 2, 937 01 Želiezovce.**

Kontaktná osoba : Mgr. Alžbeta Kádasiiová – prednostka

Tel.: 036/7711087 Fax: 036/7713004

e-mail: alzbeta.kadasiova@zeliezovce.sk

Súťažné návrhy možno doručiť v lehote do 11:00 hodiny dňa 10.9.2010 v súlade so súťažnými podmienkami.

Kronika - Krónika

Prišli na svet – Világra jöttek

2. 6. Linda Ferdová (Želiezovce)

Sľúbili si vernosť – Házasságot kötöttek

8. 5. Ján Kunta (Želiezovce) – Katarína Huslicová (Bešeňov), Attila Szabó (Želiezovce) – Bernadeta Dajczová (Leľa); 5. 6. Michal Varga (Želiezovce) – Monika Lazárová (Želiezovce), Marian Šalaga (Želiezovce) – Miroslava Kiššová (Zbrojníky); 29. 5. Marko Stanko (Želiezovce) – Jana Koprdivá (Horný Pial)

Gratulujeme - Gratulálunk

50		Alžbeta Kiacová	25. 06.
Igor Fašung	06. 06.	Rozália Veszeleiová	27. 06.
Milan Harmady	07. 06.		
Viktor Lévardy	08. 06.	70	
Klára Kiššová	18. 06.	Lenka Nagyová	06. 06.
Alexander Jurkovský	21. 06.	Ján Trgiňa	03. 06.
Gabriel Bukovinský	23. 06.	Gizela Kapustová	08. 06.
Helena Králiková	24. 06.	Mária Magdaléna	
Gabriela Pečeňová	28. 06.	Kabáthová	12. 06.
		Alžbeta Tomšíková	23. 06.

60		80	
Mária Baranyaiová	06. 06.	Štefan Jamriška	08. 06.
Ladislav Kádaši	09. 06.	Ernestína Drobná	13. 06.
Mária Gellenová	14. 06.	Július Daniš	15. 06.
Helena Mlynárová	19. 06.	Terézia Zólyomiová	15. 06.
Gabriela Felixová	17. 06.	Michal Klimaj	19. 06.
Ladislav Uhliar	25. 06.		

Opustili nás – Elhunytak

10. 5. Margita Adamiková (Želiezovce, 81 r.); 21. 5. Etela Vojtényiová (Pohronský Ruskov, 77 r.); 25. 5. Alžbeta Berényiová (Farná, 91 r.); 26. 5. Júlia Petrovicsová (Želiezovce, 65 r.); 26. 5. Ľudovít Molnár (Želiezovce, 74 r.); 1. 6. Tomáš Kúdela (Želiezovce, 86 r.); 4. 6. Helena Andrášová (Želiezovce, 86 r.); 9. 6. Rozália Paráková (Želiezovce, 80 r.)

Program klubu pre matky s deťmi (viď. 10. str.) v druhej polovici júna (kontakt v Mestskej knižnici):

17.06. Spoznávame koníky

24.06. Spoznávaj svet veľkých - kaviaren

Želiezovský spravodajca

Vydáva: Samospráva mesta Želiezovce

Číslo registrácie: EV 3292/09

Šéfredaktor: Ladislav Levický

Jazyková úprava: RNDr. Géza Horváth, Štefan Hečko

Kontakt: Mestský úrad Želiezovce, SNP 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Tlač: LVT Levice

Názory uverejnené v novinách nemusia odrážať stanovisko redakcie.

Zselízi Hírmondó

Kiadó: Zseliz Város Önkormányzata

Nyilvántartási szám: EV 3292/09

Főszerkesztő: Levický László

Olvasószerkesztők: RNDr. Horváth Géza, Štefan Hečko

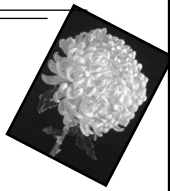
Szerkesztőség: Zselizi Városi Hivatal, Sznf u. 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Nyomda: LVT Léva

A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét.

CHRYZANTÉMA ŽELIEZOVCE

**Stála pohotovosť
Állandó készség
0915 667 413**

Pohreby už od 249 € (7501 Sk)

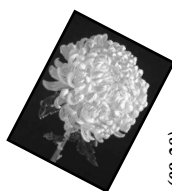
Kompletný pohreb aj na splátky bezúročne

Temetések 249 €-től (7501 Sk)

Teljes temetkezési szolgáltatás
kamatmentes részletfizetésre is

**Mikuláš Konopka
Chryzantéma
SNP 15
Želiezovce**

(09-28)

Riadková inzercia

Predám RD v Hronovciach, časť Vozokany nad Hronom. Dom je pekný, slnečný, priestorový. 3 izby, kuchyňa, jedáleň, špajza, 2xWC, 2xkúpeľňa. Na prízemí garáž, 2xbalkón, veľká terasa. Dom má plynové kúrenie, po kompletnej rekonštrukcii interiéru. Cena dohodou. Predaj súrny. Tel. 0904 672 622

(10-13)

**Vykupujem starožitnosti
rôzneho druhu**

napr. nábytok (aj v poškodenom stave), obrazy, hodiny, porcelán, striebro, lustre, šable, bodáky a iné zbrane.

Platím v hotovosti.

036/622 35 96, 0903 439 094

Felvásárolok mindenféle régiséget

pl. bútort (sérült állapotban is), képeket, órákat, porcelánt, ezüstöt, csillárokat, kardokat, szuro-nyokat és egyéb fegyvereket.

Készpénzben fizetek.

(04-3)

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani minden kedves rokonnak, barátunk, szomszédnak, ismerősnek és mindazoknak, akik elkísérték utolsó útjára 2010. április 13-án a szerető férjet, édesapát és nagyapát **id. Kaszmán Dezsőt**, aki 87 éves korában elhunyt. Köszönjük a sok szép virágot, koszorút és vigasztaló szavakat.

A gyászoló család

(10-12)

Ž a l ú z i e

▪ **Horizontálne a vertikálne látkové**

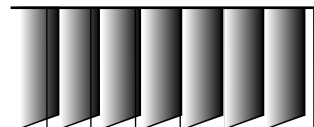
- exteriérové
- medziokenné
- interiérové

▪ **Protihmyzové sieťky**

▪ **Silikónové tesnenie okien a dverí**

▪ **Plastové zhrňovacie dvere**

LUNAP - NÉMETH 036/773 91 91 0905 42 00 44

(04-43)

Očná optika OPTOSAN - Anežka Palášťová - OPTOSAN optika

Komenského 46, Želiezovce

(oproti Supermarketu – a szupermarkettel szemben)

V modernizovaných priestoroch ponúka svojim zákazníkom:

- najmodernejšie počítačové vyšetrenie zraku zdarma, bez čakania v ambulancii
- široký výber okuliarových rámov od 1 €
- zhotovenie okuliarov aj do vlastného rámu
- aplikácia kontaktných šošoviek, aj farebných, s možnosťou bezplatného vyskúšania
- drobné opravy okuliarov na počkanie
- čistenie okuliarov a šperkov ultrazvukovým prístrojom

Felújított helyiségeiben nyújtja szolgáltatásait:

- legmodernejebb számítógépes látásvizsgálat ingyen, várakozás nélkül
- szemüvegeretek széles választéka már 1 €-től
- szemüvegek készítése saját keretbe is
- kontaktlencsék (színesek is) alkalmazása, ingyenes kipróbálás lehetősége
- szemüvegeretek apróbb javítása megvárásra is
- szemüvegek és ékszerek ultrahangos tisztítása

Tešíme sa na Vašu návštevu! Örömmel várjuk vásárlóinkat!

tel. 036/771 20 09

(10-01)

**Kníhkupectvo pri Mestskej knižnici
(☎ 7711000) ponúka:**

500 – PIZZE, CHLEBY, POSÚCHY. Cena 8,96 €
Bratislava, Slovart 2010.
Recepty, rady a návody ako na to.

Coulterová, C.: NECHCENÁ NEVESTA. Cena 9,92
Bratislava, Slov. spisovateľ 2010.
Bály, večierky, romantické city - to všetko je v historickej romanci.

ENCYKOPÉDIA ZVIERAT. Cena 11,58 €
Bratislava, Junior 2010.
Informácie o zvieratách s unikátnymi fotografiami.

kniznicazeliezovce@kredit.sk

**A Városi Könyvtár könyvkereskedésének
(☎ 7711000) ajánlata:**

KIS VILÁGATLASZ. Ára 9,92 €
Nyíregyháza, Topográf 2010.
20 ezer név, magyar névrajz, részletes Magyarország-térképek...

MACSKÁK NAGYKÖNYVE. Ára 10,92 €
Debrecen, Tóth kiadó 2010.
Érdemes jobban megismerni – honnan jöttek, kik ők, és hogyan bánjunk velük.

Pósán László: A középkori EURÓPA. Ára 11,92 €
Debrecen, Tóth 2010.
A középkorban ment végbe az a sokoldalú fejlődés, amelynek eredményeképpen az újkorban Európa lett a világ vezető civilizációja...

* Sport *

Duchoň Gábor (szül.: 1957. II. 14., Szódó)

Eddigi riportalanyaim között szép számban akadtak olyanok, akiket bizony nehéz volt szóra bírni. Duchoň Gáborra viszont nem jellemző a szűkszavúság, egyáltalán nem amolyan „harapófogóval kell kihúzni belőle” típus, szinte ömlöttek belőle a gondolatok. Nyírágón már tizenhat évesen a felnőtt csapatban futballozott, előtte farnadi tanulóként, az ottani diák alakulattal járási bajnokságot is nyert, sőt kerületi vonatkozásban is kiemelkedő eredményekkel dicsekedhet. Szívesen emlékezik vissza első edzőjére, Molnár Gyulára. Ezerkilencszázhetvenöt januárjában a téli alapozást már Zselízen végezte, Kollár Sándor csalta őt ide. Olyan egyéniségekkel lépett pályára, mint Matiaško, Líska, Opavský, Kollár, Chytil és Rusnák. Első nekifutásra ugyan nem sikerült az I. A

patában is közreműködött, Józsa és Szikora ellen is pályára lépett. Vencel Sándor és Titus Buberník felügyelték a szakmai munkát. Nagy Géza, az akkori sportelnök azonban hazahozta őt Zselíre. „Sosem felejttem el az Újpesti Dózsa elleni viadalt, amelyen Fazekassal, Feketével és Törőcsikkel nézhettem farkasszemet. Megverték 2:0-ra a Juventust, majd hozzánk látogattak el. A Videoton is a bajnoki cím megszerzése után rögtön Zselíre jött. A csörte első gólját én rúgtam a válogatott Kovács kapujába. A magyar öregfiúk válogatottját 4:3

diák- és ifjúsági csapatainál a múltban kiváló teljesítményt mutatott fel (erről majd egy későbbi számban részletesebben írunk), nyolc évig foglalkozott a fiatalokkal. Dominik fia apja nyomdokaiba lépett, a lévai diákcsoportnál az I. ligáig jutott el, majd Trenčsénben az ottani Sparta Praha Futballakadémia hallgatója volt. Jelenleg a nyitrai FC ifjúsági csapatát erősíti, és sportgimnáziumba jár. Gábor a csekei

és a farnadi alapsiskolákban tornatanár. Kedvenc csapata a Vasas és a Barcelona, szabad idejében kertészkedik és sportközvetítéseket néz. Elsőszámú példaképe Kevin Keegan, aki ugyancsak február 14-én született, és hozzá hasonlóan alacsony termetű labdarúgónak számított. Búcsúzáskor újra a fiatalokra tereli a szót: „Rengeteget adtak nekem, de őszintén remélem, én is nekik” – véli. (ág)

1977-ben a magyar öregfiúkkal való összecsapás után (felső sor, balról a 3.)

irányítását, aki szigorúan megkövetelte az edzéseken való részvételt. Gábor azonban pozsonyi diákként (Testnevelési Főiskola) nem látogathatta rendszeresen a gyakorlásokat, így nemegyszer mellőzték őt a kezdőcsapatból. „Egy öreg ŠLK autóbusszal jártuk mindenekelőtt a nagytapolcsányi és a trenčsényi járások településeit, szörnyű utak voltak akkortájt. Benčík Laci barátommal különféle kvízkérdések sokaságával halmoztuk el egymást az utazások során”.

Rövid ideig a pozsonyi Kablo divíziós csa-

arányban készítettük megadásra. Páncsicsot, Fenyvesit és a többieket.” Egy alkalommal a bajnoki cím várományosaként Érsekújváron játszottak. Az akkori ügyeletes „vezér”, Lipták Jaro elrendelte, hogy a gárda tagjai szigorúan öltönyben és nyakkendőben utazzanak a meccs színhelyére. Egyedül Gábor viselt farmernadrágot, így nyíri lakhelyén megállt az autóbusz, és át kellett öltöznie. Ezerkilencszáznyolcvanötig kergette a labdát vasárnaponként városunkban, majd Oroszkára igazolt. Később még Lekéren, Ipolyszakálloson, Érsekkétyen és Nyírágón is erősítette az ottani egyesületeket. Elsősorban fűgességéről és eredményes gólpasszairól vált híressé, rengeteget futott, és szorgalmasan szedte össze a labdákat. Mindig a lágy szereléseket kedvelte, a becsúszó szerelés fogalmát talán nem is ismerte. A főiskolán B-kategóriás edzői képesítést szerzett, amelyet háromévenként rendszeresen felújít. Titkos vágya, hogy valamikor a zselízi felnőtt csapat szakmai irányítójává váljon. Városunk

2005 májusában Párizsban a Moundial Pupilles tornán

FUTBALL

A zselízi csapatok bajnoki eredményei

V. liga - kelet

Tekovské Lužany – Želiezovce 0:2 (0:0) Kokoška, Karko
Želiezovce – Tvrdošovce 6:1 (4:0) Kokoška 2, Karko, Rotík T., Sál, Sováb
Želiezovce – Dvory n/Ž. 1:0 (1:0) Kokoška
Zemné – Želiezovce odložené

Ifjúsági csapat, IV. liga – kelet

Ímeľ – Želiezovce 1:6 (0:5) Varga, Dobrovický, Hornák, Neznánszki, Dobias, Štuller
Želiezovce – Topoľníky 3:1 (0:0) Dobias, Herceg, Szabó
D. Streda B – Želiezovce 5:4 (2:0) Hornák, Dobias, Szabó, Rotík
Želiezovce – Dvory n/Ž. 4:3 (2:0) Szabó 2, Dobias, Herceg

Diákcsoport – felső kat., III. liga – déli cs.

Šahy – Želiezovce 4:0 (1:0)
Štúrovo – Želiezovce 5:0 (1:0)
Želiezovce – Šurany 2:0 (1:0) Kozák, Szőlősi
PFA B Vráble – Želiezovce 4:0 (4:0)

Diákcsoport – alsó kat., III. liga – déli cs.

Šahy – Želiezovce 7:0 (3:0)
Štúrovo – Želiezovce 9:0 (3:0)
Želiezovce – Šurany 1:5 (1:2) Speková
PFA B Vráble – Želiezovce 10:2 (5:2) Speková 2

(nyf)

Zselizi visszaemlékezések

Jozef Tiso és Zselíz

Városunknak valóban gazdag történelme van. Az őskortól napjainkig a Garam jobb oldalán nemzetek váltották egymást, és ezen a tájon sok szorgalmas, dolgos ember élt. Megemlíthetnénk több jelentős polgártársunkat, akik itt születtek vagy városunkban tevékenykedtek. Talán nem szükséges ismételnünk magunkat. Most a városnak csak egy híres szülöttéről szólok. Ha betérnek az újonnan megnyitott Városi Múzeumba, rögtön jobbra láthatnak egy portrét városunknak erről a híres egyéniségéről. A kassai püspökre

folyékonyan beszélt magyarul, szlovákul, latinul, görögül, héberül, arabul, oroszul valamint angolul.

Fokozatosan a lelki meditáció felé fordult, és úgy döntött, teológiát tanul. Tanulmányait rendkívül jó eredményekkel zárta. Azonban állandó egészségügyi problémái voltak, mivel sovány és beteges volt. Egyházi pályafutása azonban felfelé ívelt, céltudatossága és katolikus elkötelezettsége miatt. Rendkívül művelt ember volt. Évekig vallási dogmák professzoraként Bécsben dolgozott a helyi Pázmáneumban. Ez a zselí-

zi fiatalember 1892-től a császári udvarban a kis Erzsébet hercegnő vallásoktatója volt. Tehát Sziszi (vagy Sisi) királynő unokáját, vagyis Rudolf trónörökös gyermekét tanította.

Az egykori zselízi lakos 1907-től magas egyházi funkciót töltött be – 18 éven keresztül, egészen haláláig kassai megyés püspök volt. Egyházi kötelezettségein kívül árvaházakat és alkoholelutas társaságokat alapított. Újságokban publikált, de

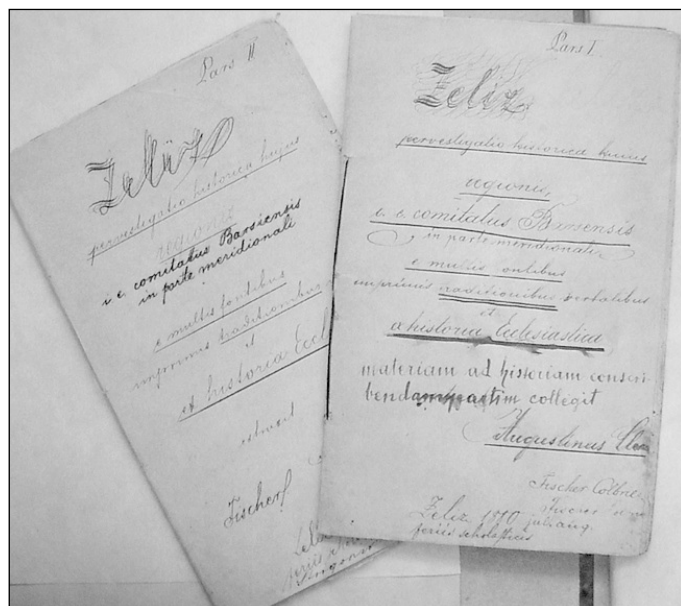
Fischer-Colbrie Ágoston egy festményen, immár kassai püspökként

gondolok, akinek Fischer-Colbrie Ágoston volt a neve. Városunkban született 1863. október 16-án a park melletti Schubert utcában, a rendőrség mai székhelye mellett található speciális iskola épületében, Anton Fischer-Colbrie főerdész fiaként, aki erdőfőtanácsos volt a grófi uradalomnál. Kisgyermekként a kastélyban élő gyermekekkel játszadozott, hiszen csak két évvel volt fiatalabb Ernesztinánál, az utolsó zselízi grófnőnél.

A kis Fischer-Colbrie Ágoston folyékonyan beszélt németül a gróf gyerekeivel, hiszen odahaza is ezen a nyelven értettek szót. Később céltudatosan más nyelveket is megtanult, felnőtt korára

szakirodalmat is írt. Mint fiatal diák 1880-ban latinul megírta Zselíz rövid történelmét: Zeliz – prevestigatio historica hujus címen. Abban az örömben volt részem, hogy ezt a művet személyesen is megismerhettem. A könyv elolvasása után valóban büszkeséggel tekinthetünk vissza városunk helyi történelmére. Segít abban is, hogy távlatokban lássuk jövőnket.

Ám még mindig nem értem írásom címének tartalmához, vagyis tulajdonképpen mi köze városunknak Jozef Tiso-hoz, a Szlovák Állam elnökéhez. Ennek magyarázata a következő. Városunk szülötte, Fischer-Colbrie Ágoston, megyés püspökként

Mint fiatal diák 1880-ban latinul megírta Zselíz rövid történelmét

sok sikeres teológust szentelt fel. 1910. július 14-én éppen Fischer-Colbrie volt az, aki személyesen szentelte pappá Jozef Tisót, a Szlovák Állam későbbi elnökét. De számomra Tisonál nagyobb és méltóbb személyiség marad továbbra is a mi szülöttünk, Fischer-Colbrie. A püspök aránylag fiatalon, 1925-ben halt meg.

Egyébiránt Zselízen 1937. október 17-én szülőházának falán emléktáblát avattak a tiszteletére. Egyidejűleg a katolikus templomban ünnepi szentmisét is tartottak. A márványtábla sajnos a háború alatt eltűnt, és ezzel együtt az emléke is feledésbe merült. Úgy gondolom, igazságtalanul.

Polka Pál

Május végén Garamkövesden idén is megtartották a Szent Orbán-napokat, amely idén már a 11. évfolyamába lépett. A rendezvény szentmisével kezdődött, amelyen megemlékeztek a község nemrégi váratlanul elhunyt polgármesteréről, Sliva Juditól. Az ünnepséget Prohászka József alpolgármester nyitotta meg. A program részeként gulyásfőző versenyt is tartottak, ahol a tavalyi győztes, a zselízi színeken versenyző Pásztor András a második helyet szerezte meg a 17 résztvevő mezőnyében. Eredményéhez gratulálunk!

(ik, foto: Vojtek Tímea)

Mi fékezi városunk fejlődését?

Mindnyájan szeretnénk tudni, és sokan közülünk sejtik is. Félünk róla hangosan és nyíltan beszélni polgártársainkkal. Nyilvánosan ezt egy képviselő sem ismeri el. A válasz azonban világos, elég megnézni a városi képviselők formálódó képviselői klubjait. Ha a szavazáson nem üt át az egyéni érdek, gyakran fordul elő a szlovákok a magyarok ellen vagy fordítva helyzet. És az ezt követő alibizmus a végrehajtó szerv részéről. Igen, ez gusztustalan, de nézzük az okokat! Az általunk választott képviselők programjainak hiányán, a nyilvános megvitatás nélkül maradt témákon nincs mit csodálkozni.

Kívülről nézve nem tűnik nagy problémának a képviselők és a város rossz kommunikációja a nyilvánossággal, a város programjainak hiánya vagy a polgárok közömbössége a közügyekkel szemben. S amikor kenyértörésre kerül sor, fő motivációink a város vezetésének megválasztásakor olyan dolgok lesznek, amelyeknek semmi köze az önkormányzat jó működéséhez. Döntő lesz a nemzetiség, a személyes kapcsolatok, a képviselő családjának népesége, és valahová a sor végére kerülnek azok a témák, amelyek Zselíz problémáinak megoldásával függenek össze. A felesleges kisvárosi ügyek forgatagában elveszik a logika, és eltűnnek a lényeges gondolatok, melyek mint ha jelenleg már nem is léteznének. A képviselő-testület döntésében megjelenik az elsődlegesség, és szakmaiságról már nem is álmodhatunk. Szakmailag ezt primordiális visszatérésnek nevezik a politikába.

Nem beszélünk erről, mert „megvannak a magunk fontosabb problémái”. Semmi sem fontosabb, mint életünk minősége. Ezt az életminőséget azonban nagy mértékben befolyásolja a város fejlődése is. Nem mindegy, hogy a szomszédunkkal egymás háta mögött egymást ócsároljuk-e a politikai véleményünk miatt, vagy közösen megyünk-e el egy kultúrműsorra, ahol nagyszerűen szórakozunk. Nem mindegy, hogy a képviselők a következő választási időszakban is ujjal mutogatnak-e „a másik” csoportjára, és minden második képviselő-testületi ülésen foltozgatni kénytelenek a szakértelem nélkül készített költségvetést, vagy közös érdekünket szem előtt tartva a város pénzét ésszerűen ruházzák be a reális és megegyezésen alapuló városfejlesztési koncepció szerint. Nem mindegy, hogy a város tevőlegesen meghallgatja-e a polgárok véleményét, és igyekszik készségesen cselekedni, vagy a polgári potenciál időközben visszavonhatatlanul elveszik az illetékesek érdektelensége miatt. Nem mindegy, hogy a képviselő egy csoport érdekében szavaz-e, esetleg egy másik kárára, vagy a szíven viseli mindenki érdekét.

A liberális demokráciában a polgárok településükön döntési jogot adnak a megválasztott képviselőknek. Olyan emberek vannak ott, amilyeneket megérdemlünk. Ők a mi képmásaink és preferenciánk, amikor az urnákhoz járulunk. Ha mi magunk sem tudjuk legyőzni az elsődlegesség árnyékát, ne panaszkodjunk, hogy városunk hanyatlik. Ha valakinek problémája adódna ezzel a megállapítással, ajánlanám, hogy sétáljon körbe városunkban, és nyissa ki a szemét.

Hatékonyabban működő városi hivatalra, a nyilvánosság nagytitka alatt folyó képviselői szakmai diskurzusra és a végrehajtásban új energiára van szükségünk, ami képes lesz motiválni bennünket a pozitívabb mérlegelésre. De magunknál kell kezdeni a folyamatot, és ez nem lesz egyszerű.

Marián Kišďurka

Főellenőr-választás

Az ember egy pályázatban vagy annak kihirdetőjeként, az elbíráló bizottság tagjaként, vagy jelentkezőként vehet részt. Vagy mint pártatlan kívülálló szemlélő. Az eredménnyel egyetérthet, vagy nem is, esetleg meglepődhet, de ez minden.

A jelentkező helyzetében szubjektív módon (de talán jogosan) meggyőződése lehet, hogy ön a legrátermettebb jelölt. Felejtse el! Nem így működik. Minden mögött érdekek vannak. Személyen felüliek. Nemcsak az önéi. Titkos, nyilvánosnak látszó választással takarva a képviselői testület minden tagjának szuverén döntésének szellemében.

Öt jelentkező mutatkozott be. Az egyiket előzőleg megkérték, rövidítsen a bemutatkozóján. A képviselőktől három kérdést kaptak: Van-e a távolabb lakóknak járművezetői jogosítványuk? Hajlandóak-e a megadott órákat ledolgozni? Engedékenyek, toleránsak és lojálisak lesznek-e? Az első jóhiszemű, a második a teljesítményről, nem az óráról, a harmadik visszakérdezésre sarkall: milyen engedékenységről, toleranciáról és lojalitásról volt szó. Kivel szemben?

A képviselőket nyilván kielégítették a válaszok, a jelentkezők alkalmasságára nem voltak kíváncsiak (nem érttem). Egyetértettek a titkos szavazásban, és annak kiértékelésében a „titkos szobában”. Úgy illik, hogy a győztes komáromi jelentkezőnek sok sikert kívánjunk a munkájában. Ha jogosítványa mellett gépkocsija is van, senki sem gátolja majd ebben. Még az órák sem.

Nem érttem a titkos szavazást sem. Vagy igen? Valami azt súgja (talán paranoia?), hogy valaki ezt átlátva irányította. És hogy tudja, mit akar. A városi főellenőr története folytatódik.

J.R.

Zselíz város meghirdeti a legszebb kiskertért, udvarért, erkélyért vagy lakóház-környékért kiírt verseny VII. évadját. A jelentkezéseket 2010. július 15-ig adhatják le a városi hivatalban. A jelentkezési ívekhez a telefonszámukat és – lehetőségeik szerint – fényképeket is csatoljanak!

Atlétákkal kávéztunk

→10

Szó esett a világversenyeken részt vevő sportolók közti viszonyról, a szponzorokról, edzésekről, az étlapról és az idegen nyelvek ismeretének szükségességéről a külföldi versenyeken. Mindketten elmondták véleményüket a doppingról is. Megemlítették, hogy néhány sportágban egyáltalán nem végeznek doppingtesztet, mert a szövetségek a szponzorok miatt ezt kiharcolták, és az atlétika, ahol a tesztet viszont elvégzik, úgy tűnik, mintha „piszkos” sportág lenne, pedig ez egyáltalán nincs így. Az edzősködéssel kapcsolatban felmerült egy sportklub létesítésének ötlete a városban, amiről mindketten komolyan gondolkodnak. Sokakat érdekel ennek a lehetősége. „Az atlétika különböző típusú gyermekek számára alkalmas, örülünk, ha valaki megszólít bennünket” – jelentették ki. A gyerekek és szüleik részéről az érdeklődés biztos nagy volna, hiszen otthon, a saját városunkban edzeni az ország legjobb sportolóival, akik a világ élvonalába tartoznak, rendkívül vonzó ajánlat. Ráadásul, ahogy azt mindketten vallják: a sport a legjobb harc az alkohol és a kábítószer ellen.

(ik)

Hogy született a múzeum?

Két dolog miatt vágtam bele: először is Zselizről származom, és nekem megtiszteltetés jelentett, hogy a városomnak valami nemeset és örökösét alkossak. A múzeum a következő generációknak is szól. Mivel néhány kiállítást már elkészítettem pályafutásom során, kihívást is jelentett számomra, hogy újat hozzak létre. Magát a munkát nem részletezném, mert mindenki tudja, hogy az írásztal mögött kezdődik. Az anyag kiválasztása, a helyiségek be- és elrendezésének kidolgozása, majd egy csapat létrehozása... Három fiatal kollégámat választottam ki, Peter Plevára a numizmatikát, Nikola Mihálovára a történelmi részt és Zuzana Ivanickára a néprajzot bíztam. Mindannyian tudásunk legjavát nyújtottuk. Hogy a megnyitóra május 15-én sor kerülhetett, arról tanúskodik, hogy az adott körülmények között a maximumot nyújtottuk, hiszen Zseliz városának semmilyen gyűjteménye nem volt, tehát kölcsönözött anyagból dolgoztunk – a Szlovák Nemzeti Múzeum, a Barsi Múzeum és magángyűjtők gyűjteményéből. Legnagyobb támaszunk Števo Hečko volt, aki az egyedüli kapocs volt a városi hivatal és közüünk, bár néha ő sem tudta, hol tartunk, mert megkerülték annak ellenére, hogy az egész projekttel őt bízták meg. Mégis volt egy ember, akihez bármikor fordulhattunk. Az installációs munkák során az épület még műszakilag nem volt rendszeren előkészítve, az utolsó napon is fúrtak, takarítottak, mivel azonban az időpont adott volt, nem volt más lehetőségünk. Ugyan javasoltam, hogy válasszuk szét a Schubertiáda programjától, legyen a múzeum megnyitása a város kulturális eseménye, ami önnön magáért megérdemli a publicitást – egy szép napon meghívni mindazokat, akik dolgoztak rajta, utána leülni, elbeszélgetni, tapasztalatot cserélni, és esetleg még kijavítani, eltávolítani a hibákat, amelyek az időhiány és műszaki problémák miatt adódtak. Különböző helyreigazításán még dolgozni fogunk.

Meglepett azonban bennünket – bár én már idősebb és tapasztaltabb, ma meg felvértezettebb vagyok fiatal kollégáimnál, akik családottsága mérhető volt – az, hogy mivel az ünnepélyes megnyitón nem vehettünk részt, a lévai várban a múzeumok éjszakája rendezvényt tartottuk, elvártuk volna a város vezetésétől, hogy találjanak számunkra 5 percnyi időt, hogy kezet nyújtsanak, mert az anyagi jutalmazáson túl nagyon fontosnak érezzük az erkölcsi értékelést. Nem került erre sor, mert a megegyezett időben a városi hivatalban nem fogadott bennünket senki sem, majd később sem kézbesítették számunkra emléklapot vagy köszönő levelet. Azért is bánt ez bennünket, mert abból a tiszta meggyőződésből végeztük munkánkat, hogy jó célt szolgálunk vele olyan embereknek, akik hálások lesznek nekünk a múzeum léteért.

Pöhlös Margaréta

Görögország és társa...

A világ eljutott abba a stádiumba, amikor a problémákat és a kiváltó okokat nem nevezik a nevének. Talán azért, mert már szinte nem léteznek független szakértők, igazmondó politikusok vagy egészségesen működő gazdaságok. Éppen ezért egyáltalán nem lep meg, hogy a görögországi helyzetet és megoldását leegyszerűsített szemszögből értékelik – nyújtunk-e anyagi támogatást Görögországnak vagy sem. Nem hallottam a kialakult probléma okainak bővebb megnevezéséről, sem azokról az óvintézkedési javaslatokról, amelyek hasonló problémákat hosszútávon oldanának meg.

Úgy gondolom, hogy a görög gazdaság agóniájának mai problémája hosszú és lassú folyamat volt. Mégpedig köszönhetően a PASOK baloldali kormány tíz éve (kisebb megszakításokkal) tartó hatalmának. A baloldali pártoknak a fokozatosan az „osztogatókká és semmit nem teremtőkké” való deformálódása, mint ahogy az egészséges jobboldal (a viruló gazdaság motorja) hiánya is törvényszerűen gazdasági visszaeséshez vezet.

A baloldali politikai irányultság eszméje, sajnos, nemcsak a gyengébb fejlődő országokra jellemző. Ezek a szelek fújnak már Brüsszel felől is. A beteges szabályozások, a gazdaságba való beavatkozás, egyesek előnyökhöz juttatása mások rovására, a sikeresek demotiválása, az átláthatatlanság, a szociális rendszer deformálása és a vele való visszaélés. Nagy fogyasztás, a valódi helyzet ködösítése a nyilvánosság előtt. Ez a trend nem maradhat meg hosszú távon. A természethez hasonlóan – minél inkább beavatkozunk, annál természetellenesebben viselkedik.

A gazdaság szétverése a baloldali kormányok által addig tart, amíg a lakosok a saját bőrükön nem érzik meg keményen a visszaesést. Ám addig szép ígéretekkel, határozott verbális megnyilvánulásokkal, vagy nyugdíjakkal nyugtatgatnak, amelyeket más valakiknek kell majd megfizetniük.

Martosy Péter

Kastély 2

A kastély javítási és felújítási munkálataira 2001-ig összesen 7 835 000 koronát fordítottak, 2008-ig pedig további 31 900 eurót. Visszafordíthatatlanul elvesztett pénz, a természet tovább végzi pusztító munkáját, a létesítmény lassan magától esik szét, összedől. Közben a parkban levő talapzatról eltűnt még Schubert mellszobra is (Bárfay Tibor szobrász alkotása!). Felderítetlen.

Miért engedték meg mindezt? Lehetővé tették azoknak, akikre a szavazatokat adták, hogy a közös pénzt privát zsebekbe vándoroltassák? Milyen hatásokkal? Nem tájékoztatták Önöket. Mandátumukat a választások után kisajátították. A felelősség az Önök fejére száll. Büntetesként a könnyelműségért és a megalapozatlan bizalomért. Amit ők sajátosan értelmeztek.

A kastély újrakezlesztésének kvalifikáltnak, tervezetnek, ötletesen, szakaszosan és részletekben kellett volna megtörténnie. Nem pedig ad hoc módon rohammunkában. És főleg nyíltan.

A városnak törvényből adódóan kell, hogy legyen ellenőre. Törvényből eredően fizetni is kell őt. A pénznek mindegy, ki, mennyit, hogyan és mire használja. A polgárnak nem. Az ellenőrnek függetlenül és pártatlanul kell ellenőriznie a közpénzek felhasználásának törvényességét és gazdaságosságát, a pénzügyi feyelmet. Kezdeményeznie kell a javító intézkedéseket. A városi hivatal szerkezeti felépítésében ez nem található.

Hivatkozom '07 nyarán az alapiskolára. Az ellenőr hiányzott (csak annak, akinek hiányzott) március 29-től, Soňa V. távozásától. A versenypályáza-

tok sorozata, a feltételekben szereplő végzettség különféle változatai, nyelvi ismeretek, gyakorlat, a munkakötelezettség terjedelme (le és fel) után 2009. augusztus 28-án Pavol F. mérnököt nevezték ki. Három hónappal később feladta. A megadott feltételek újból változtak. A 2009. augusztus 27-én megválasztott Katarína K. az év végén elhunyt. Ez nem arról szól, hogy nem tudjuk, mit akarunk. Tudjuk. Nem akarunk. Kimutatható a követelmények rendszeres, obstruktív változtatásaival. És a tényleges állapottal, amely közelebből nem meghatározható gyanút vált ki. Ellenőrt kíván. Vagy mélyebb ellenőrzést? Na, és mi a helyzet így a vezetés modelljével, az alapszabállyal, a szerkezettel és az alkalmazottak munkakörével? Hát, én nem tudom...

A február 25-i versenypályázat mind a város, mind pedig a két jelentkező számára (K. Štefan, V. Soňa) sikertelenül végződött. Fantasztikus. Akaratlanul is az obstruktív politika és az időhúzás taktikája jut eszembe. Nem engedni kapura löni a labdát. A történet halad tovább.

A képviselőknek anyagi és pénzügyi felelőssége nincs. A város tulajdonáért és anyagi eszközeiért, tevékenységükért és döntéseikért, a polgárokkal szemben, a polgármester felel. Oszthatatlanul. A felelősség átruházhatatlan, oszthatatlan. Újabb pályázatot hirdettek az ellenőr személyére.

A város jogásza védi a város érdekeit. Aktív.

A Hírmondó ügyel az első szekcióban levő információk igazságára és objektivitására. Együttal nyilvános, nyomtatott, nyitott és véleményformáló tájékoztató médiája a város lakosainak, hozzáadott

érték a többi szekcióban – vélemények prezentálásával, polgárok, egyesületek és társulások álláspontjával. A szerkezeti felépítésben nem található. Az információs webportál a demokrácia, az ellenőrzés, az áttekinthetőség és a választott képviselőknek, a tisztviselőknek, alkalmazottaknak és a polgármesternek a polgárokkal való kölcsönös kommunikációs eszköze kell hogy legyen. A város szerkezeti felépítésében nem található. Nem teljes, nem időszerű, a városi képviselő-testület ülésrendje pontatlan. A hivatalos vita tavaly december 23-án „befagyott”. A független „zöld” zavaros és elfogadhatatlan. Eltolódott megint „másképp”. Más vezető felé.

A polgárokkal való kommunikáció során a meg nem értés az elégtelen vagy hiányzó átláthatóságban, a városi hivatal munkájának kimutatásában, a félígazságok hangoztatásában, a hibák és tévedések be nem ismerésében rejlik.

A közigazgatásban divatos első kapcsolati iroda, ombudsmanl és mediátor kérdése városunkat nem érinti.

„Azoktól az alkalmazottaktól, akik az új vezetési modell keretében nem sajátították el a város sikerit és nem vetítik bele munkájukba, fokozatosan elbúcsúznak.”

A lévai zsinagógát Európa Unió alapokból felújítja a város, önköltséggel együtt 1,5 millió euró értékben. A munkákat júniusban kezdik meg.

Gyászünnepe a kastélyért? Akár halottak napján. Mielőtt még novemberben az önkormányzat választásokon az urnák elé járulnánk.

Juraj Režo

Írjuk, mondjuk helyesen!

„Ez” meg „az”; „ezen” meg „azon”

Lapunk írásában is egyre gyakrabban találkozom az egybe írt „ezidáig” alakkal. A szerzők bizonyára csodálkoznak is, hogy következetesen „ez idáig”-ra javítom. A *magyar helyesírás szabályainak* 11. kiadásában és a *Helyesírási kézikönyvtárban* sem találjuk meg az „ezidáig” formát. A *Nyelvművelő kézikönyvtárban* (Grétsy László és Kemény Gábor szerk., Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2005) ezt olvashatjuk róla: „A bizalmas népies előbeszéd újabb keletű határozószava: 'mostanáig'. Talán a választékos (*mind*) *ez ideig* és a helyre is, időre is érthető *idáig* keveredésével jött létre: *ezidáig rendesen viselkedett*. Inkább csak a bizalmas beszélt nyelvben fogadható el. Másutt jobb helyette a *mostanáig*, (*mind*) *eddig*, *mind ez ideig*.”

Tehát az „ezidáig” egyelőre nem hivatalos forma, de olyan sokan használják egyre gyakrabban, hogy nincs kizárva, idővel azzá válik. Mert ne feledjük: nem a helyesírás alakítja a nyelvhasználatot, hanem épp fordítva: a nyelvhasználati gyakorlat hat a helyesírási szabályokra. Ezért is változnak időnként. Van úgy, hogy egy-egy szótárban rögzített formát használóik nem tudnak elfogadni. Nem is kell messzire mennünk: gondoljuk csak el, milyen sokan szerették volna ránk erőszakolni városunk nevét *Zseliz* formában! Városi Múzeumunk megnyitásakor örömmel állapítottam meg, hogy egy régi-régi, kézzel rajzolt térképen már a hosszú -i-s *Zseliz* forma sze-

repel. A *Zseliz* forma akkor kezdett terjedni, amikor a kézírásról fölváltotta az írógép. És az első írógépeken nem volt külön hosszú -i. Rá lehetett volna tenni, mint bármely más magánhangzóra, (két billentyű leütésével) de hogy nézett volna ki az az *i* betű, amelyen pont és ékezet is van?!

Egy másik példa a *vegyeskar* esete. A szótárak csak a *vegyes kar* formát ismerik, de ezt a szakma mind a mai napig nem fogadta el. Nemcsak azért, mert Kodály Zoltán életében az egybeírt alak szerepelt még a szótárakban is (és Kodály Zoltán legalább olyan elismert nyelvész volt, mint zeneszerző!), hanem azért is, mert a zenészek értelmi, hangulati különbséget éreznek a *vegyes kar* és a *vegyeskar* között. Hasonló a helyzet a *tizedestörttel* és a *tizedes törttel*. A nyelvészek, akik a különírt alakot javasolják, talán nem értik (nem érzik), hogy ez egy olyan számféleség, amelyben nincs is törtvonal, tehát nem tört alakú („ránézésre” nem törtszerű), mert egy olyan *számformát* jelöl, amelyben tizedesvessző van. (Nem csoda, hogy fél évszázaddal ezelőtt az első, képzetlen tankönyvfördítők a szlovák *desatinné číslo* kifejezés fordításaként megalkottak egy – azelőtt ismeretlen – új szlovákiai magyar szakkifejezést, a *tizedes számot*. Azt azonban tudnunk kell, hogy más magyar nyelvterületen *tizedestört*/*tizedes tört* a becsületes neve. Megértik a *tizedes számot* is; ugyanúgy, mint a *párkit* és a *horcsicát*, csak

egy kicsit furcsán néznek ránk, ha ilyeneket mondunk.)

Hol van a határ a nyelv fejlődése és romlása között? Az utóbbi időben egyre gyakrabban hallok (főleg csallóköziek, de mind gyakrabban itthon is) az „*az mellett*”, „*ez mellett*” alakokat. Biztosak lehetünk benne, hogy ez a jelenség a nyelvromlás kategóriájába tartozik. Hiszen az *amellett*/*emellett* (és az *a mellett/e mellett*) semmivel sem jelent mást, mint amit a beszélő a bántóan hibás *az mellett/ez mellett* alakokkal akar kifejezni. Arról érdemes azért szólni, hogy mikor írjuk külön és mikor egybe ezeket az alakokat. Álljon itt mindkettőre egy-egy példa: „A gyermekkar aranykoszorút nyert a zsűri dicséretével, és *emellett* kiérdemelte a polgármester különdíját is.” Ebben az esetben az *emellett* jelentése „*ezen felül*”. „E *mellett* a ház *mellett* találkozunk.” (Tegyük hozzá: ez a fajta szóismétlés a magyar nyelvben teljesen természetes. Sokan félnek ettől is, mert olyan sok rosszat hallottak már a szóismétlés vétségétől.)

Végül: a szóismétlésről jut eszembe: sokan használják írásaikban a ragozhatatlan *azon*, *ezen* névmási alakokat, hogy megelőzzék a szóismétlést. „*Ezen határozat nélkül...*” (hogy kiküszöböljék az „*E nélkül a határozat nélkül...*” formát). Pedig olykor elég egy határozott névelő: „*A határozat nélkül...*”

Horváth Géza

Atlétákkal kávéztunk

Május utolsó szerdáján volt az Irodalmi Kávéház 60. találkozója – rendhagyó módon sportkörnyezetben a focipálya bányájában, ahol az érdeklődőknek Milan Haborák súlylökő és Miloslav Konopka kalapácsvető mutatkozott be. Mindketten zselizi lakosok, és lakhelyük hírnevét öregbítik a különféle nemzetközi versenyeken elért eredményeikkel. Az Európa- és világ bajnokság vagy az olimpiai játékok mindkettejük számára ismerős terep. Az atlétikában már gyermekkorukban kitűntek, mondták el bemutatkozásuk legelején. Milan Haborák például súlylökésben és magasugrásban, Milo Konopka pedig a kitarást igénylő sportágakban. Ezzel kapcsolatban mindketten megjegyezték, hogy az atlétikában rendkívül fontos a sokoldalúság. Mindketten szeretnének részt venni az idei Európa-bajnokságon, júliusban Barcelonában. Milo Konopka még vagy 2-3 évig szeretné folytatni az aktív versenyzést, hasonlóan Milan Haborák is hódolna még egy ideig sportpályafutásának, miközben, ahogy megjegyezte, hajlik arra is, hogy edző legyen. „Engem is gyermekkoromban fedezett fel a tanító néni, ezért hiszem, minden sarkon találhatunk tehetséges gyerekeket, csak foglalkozni kell velük” – jelentette ki.

→12

Történelmi vetélkedő gróf Széchenyi Istvánról

A Csemadok helyi alapszervezete a zselizi magyar alapskola tanulói számára történelmi ismeretterjesztő vetélkedőt hirdetett. Kosuth Lajos a legnagyobb magyarnak nevezte a főnemsként vagyonát, politikai befolyását az ország javára fordító Széchenyi Istvánt. A 150 éve elhunyt jeles személyiség életét, munkásságát Magyarország akkori gazdasági, társadalmi viszonyait kutatta az a 33 felső tagozatos tanuló, aki benevezett a versenybe. Anyagi háttérrel a Szülőföld Alaphoz benyújtott pályázat teremtette meg, amelyet a Csemadok zselizi alapszervezete nevében fogalmaztunk meg. Versenyzőink április 14-től május 9-ig öt fordulón keresztül bizonyították történelem iránti érdeklődésüket.

Az egyes fordulók feladatait Köteles Péter és Nyustyin Ferenc tanár állította össze és értékelte.

A vetélkedő legsikeresebb résztvevői: 1. Goda Nikolett (IX. M) 29 pont; 2. Sári Bálint Zsombor (VI. A), Šereš Viktória (VIII.), Schmutz

Dániel (VI. A), 28 pont; 3. Bukó Éva (VIII.), Bahrenz Bernadett (VIII.), Molnár Sarolta (VIII.), Vincze Gabriella (VIII.), Fűri Dominika (VII. A), Szulényi Ádám (VI. A), Levický Nikolas (VI. A), Meliska Zsuzsanna (VI. A) 27 pont.

A Szülőföld Alap jóvoltából a dobogós helyezést elért tanulók mellett a kevésbé sikeresek is budapesti jutalomúton vettek részt. Felkerestük a Széchenyi Istvánhoz kötődő helyeket. Megcsodáltuk a Budai Várat, megtekintettük a Nemzeti

Galéria értékes festményeit, a Lánchidat, a Városligetben található Vajdahunyadvárat, a Hősök tere történelmi szoborcsoportját. A tanulókat szakavatott, a helyszíneken, azok történelmi jelentőségében járatos pedagógusok kalauzolták. Diákjaink a jól sikerült útról újabb ismeretekkel, szép élményekkel tértek haza. Bízunk benne, hogy a kirándulással egybekötött vetélkedő hozzájárul magyarságuk megőrzéséhez.

Mokos Éva,

a vetélkedő szervezője

A Kincső Pöstyénben

Arról, hogy a jó hír is gyorsan terjed, meggyőződhetek a Kincső tagjai is. Május 22-én Pöstyénben mutatkoztak be, a Hagyományos kézművészet 2010 fesztiválon. A rendezvényen a vásáron és különféle, rég feledésbe merült népi mesterségek bemutatóján kívül folklórcsoportok léptek fel Szlovákiából és Morvaországból. A lelkesedés, amely a fiatal zselizi táncosokból áradt, gyorsan átragadt a Harmonia szabadtéri színpad közönségére is. A kitörő tapsból ítélve nagy sikerük volt az esti gálaműsorban is. Miloš Kunkel programszervezőtől megtudtuk, hogy a zselizi csoportot az elért sikerei miatt hívták meg, amelyek a szervező, a Nemzeti Művelődési Központ számára jól ismertek. Főleg a tavalyi, Likavkán tartott „Likavkai vár alatt” gyermek folklórfesztivál 35. évfolyamán való szereplés nyomott a latba, ahol ezüstéves minősítést és különdíjat nyertek. A pöstyéni fellépés is igazolta, hogy a zselizi csoport joggal tartozik Szlovákia legjobb gyermek folklórcsoportjai közé. (sh)

Művészet felsőfokon

Az utóbbi másfél hónapban az átlagosnál valamivel többször volt lehetősége a minőségi zene kedvelőinek arra, hogy Zselizén megtalálja számítását. A gyermekkar jubileumi hangversenye, a Pressburger Quartett fellépése, a Művészeti Alapiskola jubileumi koncertje és a Bárdos Lajos Zenei Hetek kórusfesztiválja egytől egyig átlagon felüli színvonalon szolgálta ki közönségét.

Az önállósodásának 25. évfordulóját ünneplő Művészeti Alapiskola műsora különösen megfogott. A hivatásos szinten zenélő-éneklő műkedvelők előadása mindig különös szellemi élvezetet jelent egy pedagógus számára. (Különösen ha a fellépők közt ott látja saját iskolája növendékeit is.) Sokáig gondolkodtam: mitől más ez a mai közönség, mint más műsoros délutánoké. Aztán rájöttem: ezúttal csupa olyan ember ült a művelődési otthon szép, de nagyon kényelmetlen székein, akik pontosan tudták, mennyi munka, gyakorlás, lemondás van egy-egy könnyed és mégis virtuóz előadás mögött. A szereplő már gyermekkorában is érző lélek: ösztönösen is észleli, hogy mikor őszinte a közönség tapsa. Mennyi gyötrelmes órát, mennyi lámpalázás készülődést old fel ilyenkor a

megérdemelt elismerés!

A Franz Schubert Gyermekkar karnagyaként el kell mondanom, hogy a zselizi példa egyértelműen bizonyítja: egy iskolai kórusnak érdemes együttműködni a város zeneiskolájával. A hangszerjátékot tanuló gyerekek nagyobb eséllyel nyílik ki a füle a szép dolgokra, mint annak, aki „csak” kórusban énekel, aki pedig énekechnikát tanul, annak a hangformálása is nagyobb ütemben fejlődik. Ez – persze – oda-vissza alapon működik: a kórustag számos olyan ismeretre tesz szert a rendszeres próbák során, amelyet máshol nem tudna megszerezni.

Mint már évek óta mindig: a Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola Franz Schubert Gyermekkarra és a Franz Schubert Művészeti Alapiskola június 22-én, 11 órakor közös záróhangversenyt ad a református templomban. Várhatóan soha nem tapasztalt színvonalon, hiszen mindkettő idén ünnepelte fennállásának 25. évfordulóját, a zeneiskola idén is számos díjat hozott a versenyekről, gyermekkarunk pedig a lehető legmagasabb minősítéssel tért haza a szlovákiai magyar gyermekkarok országos minősítő versenyéről. Minden érdeklődőt szeretettel várunk. Horváth Géza

A Franz Schubert Gyermekkar „országelső”

Május 29-én az országos sajtóból is értesülhettünk róla, hogy a Zselizi Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola Franz Schubert Gyermekkar aranykoszorús minősítést nyert a zsűri dicséretével a szlovákiai magyar gyermek- és ifjúsági kórusok országos versenyén, a Csengő Énekszón. Karnagyát, Horváth Gézát kérdezzük a részletekről.

Mit kell tudnunk erről a versenyről?

– A Csengő Énekszót három évente rendezik Érsekújvárott. Tehát – szerencsétlenebb esetben – egy alapiskolás tanuló mindössze egyszer vehet részt ezen a versenyen, hiszen a mai hetedikesek a 2007-es verseny idején még csak negyedikesek voltak, és legközelebb, 2013-ban már középiskolába fognak járni. Igaz, a versenyszabályzat megengedi, hogy a „tizedikesek” is részt vegyenek a versenyen, de arányuk nem haladhatja meg a 10%-ot. A verseny három kategóriában zajlik: az első kategóriában az alsó tagozatosok, a másodikban az alapiskolák felső tagozatosai, a harmadikban pedig a középiskolások versenyeznek. A legerősebb mindig a második kategória mezőnye.

Mikor kezdődött meg a felkészülés az idei Csengő Énekszóra?

– Három évvel ezelőtt. Egy gyermekkar felkészítése ugyanis gyakorlatilag három dolgot jelent: repertoár bővítést, kórushangzás-fejlesztést és állandó újjászűrlést. Mert június harmincadika után gyakorlatilag megszűnik a

kórus. A leggyakorlottabb énekesek, a kilencedikesek, végleg elmennek, és helyükbe olyan ötödikesek jönnek, akiket meg kell tanítani a karéneklés legelemibb alapjaira. Ezzel magyarázható, hogy egy gyermekkar repertoárjában mindig vannak egészen egyszerű kis művek (népdalok, hangszerkíséretes dalok, kánonok), hogy karácsony táján már föl lehessen lépni

Mit jelent a gyermekkar számára a zsűridicséretes aranykoszorús minősítés?

– Ha azt mondom, hogy ebben a kategóriában voltak olyan kórusok, amelyek csupán emléklapot kaptak, volt bronz- és ezüstkoszorús minősítést, és „sima” aranykoszorút senki nem kapott, akkor érezhetjük csak ennek a minősítésnek az értékét. Ugyan-

ezt a minősítést kapta egyébként a kassai Csengettyű kórus is. A különdíjakat is ez a két kórus vitte el. Mi kaptuk Érsekújvár polgármesterének különdíját (tehát a serleget mi hozhattuk haza), hangszeres zenészeink: Németh Veronika (hegedű), Balla Ádám, Mézes Attila, Palik

az új tagokkal. A kórus – a karnagy és az „idősebb” kórustagok számára is vállalhatóan – csak valamikor február táján tud szerepelni.

Milyen repertoárt vitt a Franz Schubert Gyermekkar az országos versenyre?

– Színeset. Volt benne egyszerű és nagyon igényes népdalfeldolgozás, XIII. századi motetta, hangszerkíséretes reneszánsz mű, és számos XX. századi mű. A legigényesebb, Karai József – Csuka Zoltán: Csendes esti fohász című művének előadása egy nőikarnak is komoly kihívást jelentene.

Gábor (klarinétosok) valamennyien különdíjat kaptak. A verseny három kategóriájából két kórust: az ipolyvári gimnázium vegyeskarát (karnagyuk Bérés Gábor, aki valamikor a Franz Schubert Vegyeskar oszlopos tagja volt) és minket hívtak meg a Pannonia Cantat egyhetes kaposvári kórustáborába. Ez a kórustábor augusztus 23-án kezdődik, és augusztus 28-án, egy hatalmas közös énekléssel ér véget. Nekünk ehhez csak az útiköltséget kell előteremtünk.

Minek köszönhető ez a kiváló eredmény?

– Mindenekelőtt annak, hogy csupa jóhangú gyerek van ebben a mai csapatban. A lehetőségeket kihasználva három tavalyi kórustagunkat: Javorka Ildikót, Jurkovsky Valériát és Nagy Saroltát is magunkkal vihetjük. Rengeteg segítséget jelent az is, hogy néhányan ének-tanszakra képezhetik hangjukat a helyi Franz Schubert Művészeti Alapiskolában. Tehát részben Horváthné Luky Diána és Soóky Marianna munkája is benne van a sikerben. De ugyanígy meg kell említenem Lubomír Nevidanský tanár úr és Danis Alicia közvetett segítségét, hiszen nagyrészt nekik köszönhető, hogy hangszereseink képesek voltak eljárni azt az igényes kíséretet, amelyet a Van egy pipám... kezdetű magyar-roma népdalfeldolgozáshoz komponáltam nekik. Nyilván hozzájárul a sikerhez az is, hogy egy hónappal a Csengő Énekszó előtt tartottuk a kórus jubileumi hangversenyt, amelyet egy három napos kórustáborral járó CD-felvétel előzött meg. Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy iskolánk mindenkor igazgatósága immár 25 éve biztosítani tudja a jó órarendet; tehát, hogy az énekkari próbák alatt semmiféle más foglalkozás ne legyen. A művészeti alapiskolával is meg tudunk egyezni, hogy ebben az időpontban az énekkari tagoknak ne legyen náluk sem órájuk. És ha a kiváló eredmények okaik keressük, nem szabad megfeledkezni arról, hogy ezek a gyerekek nemcsak tudnak, hanem szeretnek is énekelni.

(ik)

25 éves a Zselízi Franz Schubert Művészeti Alapiskola

1985-ben önállósult az akkori lévai Művészeti Népiskola zselízi részlege. Az intézmény első igazgatója Dráfi István volt, akit két év után Július Klimo váltott fel, majd négy

éve után János Horváth vette át a vezítést. A statisztika is azt mutatja, hogy a művészeti iskolákat látogató gyerekek

körében ismeretlen vagy elhanyagolható a bűnözés. Ezenkívül ismeretes az is, hogy minden ember befolyásolja valamilyen

évközi Virág Mária következett a sorban, és 1989-től napjainkig ismét Július Klimo az igazgató.

A negyedik évszázad alatt sok minden megváltozott. A zenei és képzőművészeti képzés táncoktatással is bővült, a zenei részleg pedig még több hangszer közül lehet választani. Az iskolába évről évre érkeznek a gyerekek, és évről-évre egyre többen végeznek, tudásban és tapasztalatokban gazdagodva. Néhányan közülük a művészetet életpályájuknak választották. És a többiek? Úgy tartják,

módon a környezetét. Ebből aztán már könnyen levezethető, hogy a kiművelt ember pozitívan hat a környezetére. Az utóbbi években a zselízi Franz Schubert Művészeti Alapiskola szó szerint meglepetést szerez növendékeinek sikereivel a járási, kerületi és több országos versenyen is. Néhány végzős tanuló bekerült a művészeti főiskolára is. Mindezek egyértelműen az intézmény magas színvonaláról és a pedagógusok rátermettségéről tanúskodnak. Május 18-án a zselízi kultúrházban tartották a Zselízi Franz Schubert Művészeti

Alapiskola megalakulásának 25. évfordulója alkalmából rendezett koncertet, melyen felléptek az iskola egykori és mai növendékei. Részt vettek a rendezvényen az egykori pedagógusok is, mindkét igazgató, a lévai, tolmácsi, ipolyvári és párkányi művészeti alapiskolák igazgatói és igazgatóhelyettesei. Elfogadta a meghívást PhDr. Vladimír Ďuga, a kerületi oktatásügyi hivatal előjárója és Peter Ščipák, a testvériskola, a Zlaté Hory-i Franz Schubert Művészeti Alapiskola igazgatója, aki gyönyörű ajándékot adott át a zselízi igazgatóknak – az általa vezetett intézmény képzőművészeti szakosainak saját festményét. A koncert végén az iskola fenntartójának nevében mondta el köszöntőjét Mocsy Katalin, Zseliz alpolgármestere.

A koncerten fellépett: Dominika Orságová, Ľudovít Štefanec, Róbert Plešinský, Rideg Lea, Mézes Angéla, Mézes Attila, Babindák István és Jurkovský Valéria, valamint az egykori diákok: Mézes Máttyás, Luky Zsanett, Javorka Ildikó, Ernest Nevidanský és Balla Ádám.

Števo Hečko

Megkérdeztük

Klimo Gyulát, a Zselízi Franz Schubert Művészeti Alapiskola igazgatóját, akit csak néhány nappal később tudtuk megszólítani:

Szeretnék rákérdezni az Ön glucholazy-i látogatására...

– Április 26–28-án először Zlaté Horyban álltunk meg, ahol kedvesen fogadtak. A városnézés után fogadott bennünket a polgármester, majd elbeszélgettünk az ottani iskola igazgatójával és tanítóival. Másnap utaztunk Lengyelországba. Újból kedves fogadtatásban volt részünk, megnéztük a várost, majd az ünnepi ebéd után ünnepi koncert következett. Emelkedett hangulatban, a sajtó képviselőinek jelenlétében írtuk alá a Glucholazy-i Zeneiskola és a Zselízi Franz Schubert Művészeti Alapiskola partneri szerződését. Az útra velünk tartott Vojtech Tomašovič városi képviselő, az iskolatanács tagja, aki tárgyalásokat folytatott Zlaté Hory polgármesterével. Lengyelországban megnéztük az iskolát, a város történelmi emlékeit, majd ünnepi vacsorán vettünk részt. A harmadik napon visszatértünk Zlaté Horyba...

Említette, hogy megnézték a Zlaté Hory-i és a glucholazy-i iskolát is. A mi iskolánkkal összehasonlítva voltak valamiféle eltérések?

– Az iskola jól felszerelt volt, mégis úgy gondolom, hogy az anyagiakat tekintve rosszabbul állnak, mint mi. Mivel azonban régebbi iskoláról, régebbi épületről van szó, több hangszerük és segédeszközük van, mint nekünk.

Mi a kölcsönös kapcsolattartás legnagyobb hozadéka?

– Egyrészt a tapasztalatcsere, a diákok teljesítményének kölcsönös összehasonlítása és nem utolsósorban a kottanyagok cseréje. Nekik köszönhetően gazdagíthatjuk diákjaink repertoárját, így már a tanév végén új dolgokat mutathatunk be a református templomban a művészeti alapiskola és a Franz Schubert Gyermekek közös fellépésén. Mindkét partnerünknek köszönet érte.

Szeretne még valamit hozzátenni az eddig elmondottakhoz?

– Szeretnék ezúton is köszönetet mondani a városnak, a polgármesternek, hiszen az ő anyagi segítsége nélkül mindezt nem tudtuk volna megvalósítani.

Köszönöm a beszélgetést.

(šh)

A Garam, a vízi erőmű, a híd meg a Hold, avagy álomba ringató esti mese 1–100 éves vasvárosiaknak

Egyszer volt, hol nem volt, talán igaz sem volt, amikor egy holdfényes éjszakán a tavasz könnyeitől a pizsamájából kihízott Garam, lustán hömpölyögve, víztükrén huncut mosollyal emlékezett:

– a filozófus-császár Marcus Aurelius legionáriusaira, akik a meneteléstől fáradt lábukat áztatták hűs vízében,
– Vesszős György lovagra, aki az Úr 1353. évében Szent Patrik purgatóriumában járt,
– Vak Botyán kurucaira, akik pontonhíddal ékesítették fodros hajjait,
– a várost felvirágoztató Esterházyakra,
– a Die Schöne Müllerinbe szerelmes zeneszerző Franz Peter Schubertre,
– a lisztes képű vízimolnárokra,
– a hallgatag halászhalmokra,
– a tutajosok mélabús énekére,
– a szerelmesek titkait őrző Holdra,
– a hajjaiban sikongva lubickoló fürdőzőkre,
– az ártéri erdők gazdag növény- és állatvilágára.

Hullámaint mérgesen fodrozva emlékezett a

Garam:

– a partjain dülő ilyen-olyan háborúkra,
– a ki- és betelepítésekre,
– a mérgeket vízébe kibocsátó gyárakra,
– a medrét össze-vissza szabdaló ésszerűtlen szabályozásokra,
– a magára hagyottan málladozó hídra,
– Balogh Örzse keszkenőjére,
– a képviselő-testület legutóbbi ülésén jóváhagyott városrendezési terv 3-as számú módosítására és kiegészítésére (kis vízierőmű).

S ami az utóbbi emléket illeti, a Garam technokrata agya repesett az örömtől.

– Hurrá! Végre egy tiszta energiát termelő erőmű – áradozott az Agyi.

– Kusti! Mert elzárom a forrást, és neked akkor annyi – figyelmeztette az Agyit a Garam környezetvédő szíve.

– De neked is, Szivi – válaszolta dühösen a hullámaint tekergető Agyi.

– Tudom. Együtt élünk vagy halunk. De ez a városrendezési tervmódosítás volt az utolsó előtti szög a koporsónkba, Agyi. Ez a kis vízi erőmű az atomerőműhöz viszonyítva csak

olyan, mint a halott fenekén a pattanás. Felesleges – mondta Szivi, és morajlott egy mélyet.

– Depressziós vagy, Szivi. Fel a hullámokkal, eddig mindent túlélünk. Messze még az utolsó koporsószög – válaszolta Agyi, és összecsapta hullámaint.

– Már legyártották, Agyi.

– Igen? És kinek a kezében van a kalapács, Szivi? – A környezetvédelmiek kezében, Agyi. Oszt vagy beverik a koporsónkba, vagy nem.

– És ez mitől függ, Szivi?

– Hát attól, Agyi, hogy az illetékes csinovnyikok beveszik az „akceptujeme” című mesét, avagy nem. No meg attól is, hogy a szakértelem avagy a politikai hovatartozás, netán a provízió lesz a nyerő.

– Akkor hömpölygünk, Szivi?

– Hömpölygünk, Agyi.

És a Garam teljes erejével nekifogott az árván hagyott híd likvidációs munkálataihoz. A Hold meg, hiszen ez a dolga, világított neki. Itt a mese vége, ússz el vele.

Dede Adams

jöjjünk elő, úgy gondoltuk, hogy mindenfélét megváltoztatunk, így nem elleneztem. Elfogadtam a többség döntését, és bár lenne néhány kifogásom, végeredményben mindegy. A lényeg az emberek, nem a modelleken múlik.

Az oktatásügyi és kulturális részleg koordinátoraként tevékenykedik. Mire van szüksége véleménye szerint a zselízi oktatásügynek?

– Gyerekekre. Hogy minél többen legyenek. Eszerint alakulnak ugyanis a bevételek. A tanügyben sok mindenre szükség van. A reform elkezdődött, de nem úgy halad, mint ahogy ígérték. Nézze, hiába vannak ügyes tanulóink, hiába vannak ügyes tanáraink, máig nincsenek tankönyveink a főbb tantárgyak többségéből. Lassan véget ér a reform második éve, elkezdődik a harmadik tanév, és még azoknak sincs meg a matematika-tankönyv második része, akik elkezdtek az első évet. Talán tényleg elhamarkodott volt a reform, talán várunk kellett volna egy-két évet. De ez a kritika nem a várost érinti. Az oktatásügynek modern berendezésekre és épületekre van szüksége, talán megérjük, hogy legalább az egyik épületünk ilyen állapotban legyen. És jó lenne, ha fiatal tanárok érkeznének, csak sajnos gyenge a motiváltságuk.

És a zselízi kultúra?

– A zselízi kultúrának is sok mindenre szüksége van. Bár a feltételek és a pénzügyi lehetőségek arányában van tevékenység, elsősorban egy megfelelő kultúrotthonra lenne szükség. És talán jobb módszerekre, akik érdekesebb rendezvényeket tudnának ide vonzani. Bár elmondhatom, hogy az utóbbi idő-

ben ebben sokat javultunk. Különböző kiállítások, könyvkeresztelők, és végre múzeum. Természetesen ismét ott kötünk ki, hogy mindenhez pénz, pénz és pénz kell...

Hogy értékelné az egész választási időszakot?

– Nehéz kérdés... Úgy gondolom, hogy a nehéz kezdet után, amikor a várost az adósságok szorították, jó irányban indultunk el, csak kár, hogy az erőyes lépéseket nem folytattuk tovább. Körülbelül az első évet követően stagnálás állt be, bár sok ember foglalkozott projektumokkal, mégis egy kicsit átgondolatlanok tűnt, hogy sok projektumba belekezdünk, bár másrészt az is igaz, hogy nem lehetek sikeres, ha nem készítek projektet. Már elmondtam a múltkor: olyan régióban élünk, amely nincs az „országvezetés” kegyeiben, és a lobbizás nem minden esetben volt sikeres. Így a több tucat projektből nem volt mind-egyik sikeres. E téren kicsit szomorú vagyok, ha ezt a területet Szlovákia más területeivel hasonlítom össze... Azt azonban elmondanám, hogy sohasem vagyok elégedett, mert ha az lennék, akkor már csomagolhatnék is, és hagyhatnám az egészet. Tehát nem vagyok elégedett az elértekkel, ennek ellenére a lehetőségekhez és a kapcsolatokhoz mérten mégis azt mondom, hogy elégedett vagyok. De hogy örömben ugrálnék, hát azt nem mondhatom...

Nem tudom, hogy készül majd a mérleg, de ami a víziómat illeti, ezekből sikerült valamit elérni. Olyan apróságok, mint például az irányjelző táblák,

az én ötletem volt, de nem végződött túl jól, mert a szerződéskötés és egyéb e körüli teendők már nem a képviselő feladatai. Másrészt a legutóbbi akciók – a karolinai buszmegálló vagy a mikolai járda beépítése a költségvetésbe, sőt, projektum kidolgozása erre a célra – sikerültek.

Hogy látja a város további fejlődésének irányát: az ipar, a mezőgazdaság, illetve a kultúra és történelem mentén az idegenforgalom fejlesztése legyen-e a cél?

– E téren sokakkal nem értek egyet, én az ipar fejlesztését támogatom. Bár a környék mezőgazdasági jellegű, és ilyen is marad, ha az emberek nem keresnek pénzt a működőképes iparban, nem költenek kultúrára. Inkább napi kiadásokra fordítják: ételre, ruhára, lakbérre, esetleg valamit félretesznek, és csak ami marad, megy a kultúrára. Tehát nem vagyok ellene, hogy Zselíz kultúrabarát városként hagyományaira építsen, sőt, támogatom, de józanul gondolkozom, ezért azt mondom, hogy az ipart kell kiépíteni. Azután fejleszthetjük a többi területet. Ha az emberek kielégítik alapvető szükségleteiket, utána beszélhetünk a többi szükségletéről. Tehát egyértelműen ipar, és mindegy milyen jellegű. A SES sorsa rosszra fordult, bár évtizedekig biztosította több száz lakos megélhetését. Nem biztos ugyanakkor, hogy valamelyik autógyártó hasonló sorsra jut, hogy pár év után átköltöztetik valahova Afrikába vagy máshová. Még ha rövid időre is, de ide kell vonzanunk valamit, és akkor valami itt is marad.

Elmondható, hogy jó irányban ha-

lad a város?

– Attól függ, ki és honnan nézi. Azt mondom, jobb irányban is mehetnénk. Nem szeretnék konfrontálódni, de realista, földön járó ember vagyok. Zselíz mehetne jobb irányban is, de ez az emberekről szól, akik irányítanak. Ha látni fogjuk, mit tudunk elérni, és ebből kihozzuk a legtöbbet, akkor megtaláljuk a helyes utat. De ha a felhőkben élünk, légvárakat építünk több évtizedes horizontokra túl nagy költségekkel, akkor talán nem járunk a helyes úton. Nem hiszek abban, hogy busszal érkező japán turisták adják majd egymásnak a kilincset. Úgy gondolom, hogy mind a képviselőknek, mind a városi hivatalnak az a küldetése, hogy a polgárért tegyen valamit. A lakost nem érdekli, hogy veszünk-e öntözőkocsit, építünk-e biofermentort, sportpályát, vagy felújítunk-e ezt-azt. Az érdeklő, ő mit kap belőle. És ez is fontos. Minden mögött a lakost kell látnunk, mit tudunk neki nyújtani. Erre mi olyan rendeletet fogadunk el, amelyben utasítjuk és ellenőrizzük a polgárt, hogy betartja-e, amit kell. Az viszont nincs benne a rendeletben, hogy mit nyújtunk neki. Minek ilyen rendelet? Csak hogy büntesse a polgárt? Akkor viszont nem helyes.

Szeretne még valamit hozzátenni?

Talán még valamit. Tanár vagyok, az a küldetésem, hogy átadjam magam a gyerekeknek. Szerintem a képviselőnek is így kellene viszonynia a lakosokhoz.

Köszönöm a beszélgetést.

Števo Hečko

Téglajegy a Magyar Ház befejezéséhez..

→2

A sikeres majális után, amelyet itt a Magyar Ház udvarán szerveztünk, május 8-án valósult meg a betonozás. Elmondhatom, hogy férfimunka volt, és büszkeség fog el, ha csapatunkra gondolk.

Szeretném megköszönni mindenkinek az eddig nyújtott támogatását, hiszen csak a szombati napon sikerült kb. 2500 euró értékű munkát elvégezni.

Nagy megtiszteltetés érte alapszervezetünket, amikor polgármesterünk, Bakonyi Pál felajánlotta személyes segítségét még az évzáró gyűlésen. Valóra váltotta ígéretét, és eljött betonozni. Úgy gondolom, ő adta az első impulzust, hogy neki merjünk vágni. Ezúton is köszönöm erkölcsi, anyagi, fizikai és szellemi támogatását. És természetesen a többieknek is, név szerint: Ábel Zoltánnak, Balla Árpádnak, Bagócsi Bélának, Bedros Lászlónak, Csenger Tibornak, Cserba Jánosnak, id. Félix Bélának, ifj. Félix Bélának, Félix Péternek, Gubík Jenőnek, Kádasi Lászlónak, Kalló Bélának, Mácsadi Jánosnak, Mézes Lászlónak, Nagy Gábornak, Récsi Róbertnek. Szép munka volt! A mottóink továbbra is: „Segíts magadon, az Isten is megsegít.”

Kalló Ágnes

Euroscola

A nemzetközi Euroscola-projektbe a 2009/2010-es tanévben 538 szlovákiai középiskola kapcsolódott be. Köztük volt a mi iskolánk is, a Comenius Gimnázium. A nagyszabású program célja megerősíteni a nyilvános vitákat Európáról, ismertetni az európai fiatalokkal az intézmények belső működését, rámutatni az idegen nyelvek elsajátításának fontosságára és a versenyzők tapasztalatszerzése a parlamenti gyűlés menetéről.

Iskolánk az ajánlott témák közül az emberi jogok kérdését választotta. Néhány osztály a testi és lelki bántalmazásról írt fogalmazást. Azok a tanulók, akik az Afrika- és a vitakör tagjai, az emberi jogok

konferenciáján előterjesztették gondolataikat és javaslataikat angolul írt prezentációikban. Továbbá a projekt része volt egy tanulmányi kirándulás, amelyet Krchňavý úr, az Európai Parlament Szlovákiai Információs Irodájának képviselőjének előadása tett még élvezetesebbé.

Bogolepova tanárnő kíséretében a Comenius Gimnázium 3 diákja vett részt az ünnepélyes eredményhirdetésen Pozsonyban. Habár a fődíjat, amely a strasbourgi Európai Parlament látogatása volt, nem a mi iskolánk nyerte el, a legjobb 15 közé jutás kiemelkedő eredmény volt.

Tímár Tímea

Zselíziként érzek

A Tapolcsány melletti Lužanyból származik. Nem készült tanárnak, de mint mondja, megtalálta a számitását ebben a hivatásban. Zselízre a nyitrai tanárképző főiskola friss diplomásaként érkezett, 1978-tól a szlovák tannyelvű alapiskolában dolgozik, 1985-től mint igazgatóhelyettes. Különböző tisztségekben vállalt részt a város társadalmi életében is, 2007-ig sikeres vállalkozó is volt. 2002-ben polgármesterjelöltként és képviselőként is indult a helyhatósági választásokon, az előbbiben 413 szavazattal a harmadik helyen, az utóbbiban 558 szavazattal a 17. helyen végzett. 2006 novemberében polgármesterjelöltként 305, képviselőjelöltként 1051 szavazatot kapott, és a második helyen bejutott a testületbe, ahol a kulturális és oktatásiügyi részleg társkoordinátora. Képviselőként erőlyes fellépéseiről ismert. Nős, két gyermek édesapja, és egy unoka boldog nagyapja. **Mgr. Vojtech Tomašovič.**

Végre változtathatók a megszokott kérdések: tehát nem Zselízről származik...

– Nem, a feleségem zselízi. De az alatt a 30 éve alatt, amióta itt élek, összenőttem a várossal, zselízinek és lokálpatriótának tartom magam. Hivatalosan 1976-ban érkeztem ide, nem hivatalosan még előbb, hiszen itt töltöttem a főiskolai pedagógiai gyakorlatot az 1975/76-os tanévben.

És honnan származik?

– Egy Tapolcsány melletti kis községből, amelynek a neve Lužany, és valamikor magyarul Sallóként ismerték. A Tapolcsány–Nyitra–Galgóc felé vezető útkereszteződés mellett fekszik. Amikor ott éltem, 400 lakosa volt, ma kevesebb mint 250.

Ott kezdett iskolába járni?

– Az alsó tagozatot ebben a községben jártam ki egy olyan iskolában, amely túlélte az iskolakörzetesítést. Az ottani hnb apám segítségével tudta megtartani az iskolát, aki néhány évtizedig elnöke volt. Ahol iskola van, ott élet is van, ahol az iskola megszűnik, ott az élet is fokozatosan elapad. Felső tagozatba a Velké Ripňany-i alapiskolába jártam.

Tehát édesapja a közigazgatásban dolgozott...

Igen, bár eredetileg hivatásos katonai volt, édesanyám pedig elárúsító.

Mivel foglalkozott gyermekkorában?

– Sok mindennel. Fiúként a falun a házi gazdaság körüli munkákat is el kellett tudnom végezni, segítettem a háztartásban, és gondoskodtam az öcsémről. Két – velem körülbelül egykorú – unokatestvérem volt, velük játszottam amolyan kimondottan fiú játékokat – például katonásdit vagy sakkot. Szép gyermekkorom volt, szívesen emlékezem vissza, főleg apai nagyapámra, aki valaha parádés kocsis volt egy pöstyéni grófnál, és sok érdekes dolgot mesélt. Színes és szép volt. Kiskoromtól érdekelt a motorok, sokan mondják is, hogy hivatást éveztettem. Nem okozott gondot egy motor vagy autó megjavítása, a motor szétszedése is hasonló dolgok. Senki nem tanított, valahogy ráéreztem, mint sok más dologra, amelyeket autodidaktaként tudok. Persze olvastam is sokat, de elmondható, hogy műszaki

típus vagyok.

Hol tanult az alapiskola elvégzése után?

– Nyitrán, a közgazdasági középiskolában. Eredetileg vegyészetit iskolába jelentkeztem, mivel a kémia érdekelt, végül mégis a közgazdaság lett belőle. Ezután a pozsonyi közgazdasági főiskolára mentem volna külkereskedelmet tanulni, de sokan jelentkeztek, és más káderek jutottak be. Végül a nyitrai tanárképző főiskolán orosz nyelv-pedagógia szakon végeztem, később elvégeztem az etikát is.

Mi alapján választotta meg további életútját?

– Édesapám példájára hivatásos katonai szerettem volna lenni, de nem engedték. Amikor középiskolába mentem, nem is gondoltam arra, hogy tanítsak. Később azonban megtetszett ez a hivatás, és ha ismét döntene kellene, nem hiszem, hogy másként választanék. Megtaláltam a számításomat ebben a hivatásban, szeretek tanítani, ez az életem.

Feltételezem, hogy feleségével is Nyitrán ismerkedett meg...

– Nyitra mellett. Mint leendő tanár, nyáron úttörőtáborokban kellett dolgoznom. A gimesi táborban sport-referens voltam, a feleségem pedig egészségügyiként dolgozott, mivel egészségügyi szakközépiskolába járt akkoriban. Ott ismerkedtünk össze.

Mivel foglalkozott az iskola elvégzése után?

– 1977-ben diplomáztam, majd egy éves katonai szolgálat után, 1978 augusztusában beléptem a zselízi alapiskolába mint csapatvezető.

Mikor lett igazgatóhelyettes?

– 1985-ben, és azóta – a forradalom utáni egy év kivételével, amikor a VPN vette át a hatalmat – egyfolytában ebben a tisztségben dolgozom. Elmondhatom, hogy több igazgató mellett végeztem a helyettesi teendőket.

Hogy indult a vállalkozása?

– Utánfutókat gyártottam. Saját tervet készítettem, amelyet le is védtem. Öcsém is segített, és végül elkezdtük

gyártani is az utánfutókat. 17 éven keresztül. Ha jól emlékszem, enyém volt a 3-as számú iparendély, tehát az első vállalkozók között voltam.

Miért hagyta abba?

– Véget ért a licencem, és az EU-s

előírások alapján szigorodtak a törvények és előírások, amelyek jelentősen leterheltek. Ekkor azt mondtam, hogy már túl öreg vagyok ahhoz, hogy mindent újból kezdjek intézni. Ezért befejeztem.

Mikor kezdett el gondolkodni azon, hogy belép a helyi politikába?

– Már a szocializmus alatt részt vettem a helyi politikában, amikor a SZISZ városi tanácsának elnöke voltam. E tisztségből kifolyólag automatikusan a Nemzeti Front tagja is voltam, és részt vettem az akkori képviselő-testület ülésein. Később is érdeklődtem a városi közügyek iránt, tagja voltam az oktatási bizottságnak, és amikor időm engedte, figyelemmel kísértem a testületi üléseket. Főleg a kórház ügye nyugtalanított, ezért döntöttem úgy, hogy polgármester- és képviselőjelöltként is indulok a választásokon. 2006 decemberében megválasztottak képviselőnek. Ami az üléseket illeti, száz százalékos a részvételem, csupán egy rendkívüli ülést hagytam ki a szabadságom idején.

Említette, hogy korábban is látogatta az önkormányzati üléseket.

Össze tudná hasonlítani az akkori és a mostani üléseket?

– Mindenkor más, mások az emberek is. Másként látja a dolgokat a polgár a járdáról, másként a képviselő az asztal mellől. Gyakran a két szemlélet nem találkozik annak ellenére, hogy mindannyian jó gondolják, de mindenki a saját szemszögéből látja a dolgokat. Nem akarok az összehasonlítással senkit megsérteni, de mi olyan képviselők vagyunk, akik felelősen készülnek az ülésekre. Csak megemlítem, a múltban voltak olyan képviselők, akik elszundikáltak az üléseken, vagy csak ott a helyszínen nyitották fel az anyagokat tartalmazó borítékokat. Nem akarnék kritizálni, talán csak véletlen volt. De velünk még ilyen nem történt meg.

Nézete szerint valóra tudják váltani a választási időszak elején felállított elhatározásaikat?

– Részben igen, részben nem. Ismét attól függ, melyik oldalról nézzük. Vannak dolgok, amiket úgy sikerült megvalósítanom, hogy nem is vártam, és olyanok is, amelyek nem sikerültek – vagy esetleg maguktól jönnek és jól végződnek. Ami az iskolának nyújtandó segítséget illeti, ebben sikeres vagyok. Első lépésem az volt, hogy felszámoltassam az iskola előtti tócsákat; a kátyúkat betömték, a gyerekek már nem járnak sárban, és az autók sem járnak vagy parkolnak a majd fél méteres gödrökben. Ezzel nem is számoltam a programomban. De éppen erről beszéltem: a járdáról és a képviselői asztal mellől nyíló látvány. Elégedett vagyok azzal is, hogy sikerült a többrendeltetésű sportpálya építése, és hogy felújítottunk egy régi projektet – az alapiskola felújítását. Szóval úgy gondolom, valamit sikerült megvalósítanom.

Új önkormányzati modell...

– Igen, az elején felkínálták nekünk az új modellt. Szerintem mindegy, milyen modellben működünk. Ha a képviselők változtatni akarnak, a dolgozók 100%-ra végzik a munkájukat, akkor mindegy. Azért szavaztam meg, mert nem voltam ellene, és nem volt kialakított véleményem, melyik modell helyes, és melyik nem. Úgy vettem, hogy ha a polgármester úr így kívánja, és úgy gondolja, hogy ez lenne számára a megfelelő modell, amely segít a város előrejutásában, engem mint képviselőt nem zavar. Ugyanígy megfelelt a régi modell is, én nem mentem volna bele olyan radikális – és eredménytelen – lépésekbe, mint a névváltoztatások. Úgy gondolom, hogy az önkormányzatok többsége által használt modell megfelelő. De mi változást akartunk, hogy már a kezdetekben új dolgokkal

Önkéntes tűzoltók versenyeztek

Tűzoltóautók, több tucat tűzoltó, akik villámgyorsan rakják össze a tömlőket, vízsugár... és tűz sehol. Szerencsére csak versenyről volt szó, amely május 29-én rengeteg érdeklődőt vonzott a zselízi stadionra. Elsősorban kisgyermekes családok látogattak ki, akik számára a tűzoltóakciók és felszerelés érdekességnek számított. Az önkéntes tűzoltók körzeti versenyét az Önkéntes Tűzoltó Testület Járási Igazgatósága és Zselíz város szervezte meg közösen. A rendezvényen 7 férfi, két nő és két ifjúsági csapat vett részt Nagysallóról, Alsópélről, Viskről, Szetéről, Százdrol, Ényéről és Felsőtúrról. A résztvevők stafétafutásban és vízzel oltásban mérték össze erejüket.

„Eredetileg ifjúsági kerületi versenyt rendeztünk volna, de forráshiány miatt ezt nem tudtuk megvalósítani, egy más rendezvényt kellett összehoznunk. Szerencsére a város hajlandó volt felvállalni a kiadásokat, ennek köszönhetően megrendezhettük a nagysallói, ipolysági és zselízi körzet verse-

nyét. Ehhez Zselíz mutatkozott a legjobb helyszínnek, ahol legutóbb 1988-ban tartottunk hasonló rendezvényt” – mondja Kutla Lajos, az Önkéntes Tűzoltó Testület járási vezetőségének tagja, és egyúttal a nagyölvédi önkéntes tűzoltók elnöke, majd hozzáteszi: „Nem volt

egyszerű feladat a verseny megszervezése, de olyan segítőkkel, mint Sűveges Pál, Miro Kokoška és Štuller Pista sikerült. Szerintem mindenki jól érezte magát.” A jó hangulatot az időjárás is támogatta, és nem hiányzott a frissítő és a hagyományos gulyás sem. A helyezettek a verseny végén Bakonyi Pál polgármester kezéből vehették át a díjakat. Eredmények – nők: 1. Nagysalló, 2. Alsópél. Ifjúsági csoport: 1. Nagysalló, 2. Visk. Férfiak: 1. Nagysalló, 2. Visk, 3. Nagytúr, 4. Százd, 5. Énye, 6. Szete, 7. Felsőtúr. (sh)

A tűzoltók az iskolában mentettek

Szirenázás hangja, több tűzoltóautó és felszerelés megjelenése nyugtalanította Zselíz lakosait május 28-án, pénteken a délelőtti órákban. Tűzoltók, rendőrök, városi rendőrök és mentők igyekeztek a Béke utcai alapiskola épülete felé, ami fokozta a nyugtalanságot, hiszen sokakban felmerült, hogy éppen a gyerekek vannak veszélyben. Hogy csak gyakorlatról volt szó, a rendkívül jó szervezésnek köszönhetően csupán néhány illetékes tudta, így az iskola előtt megálló járókelők feszültsége csak lassacskán engedett fel. A szülők elmondása szerint pénteken, iskolába érkezéskor maguk a gyerekek sem tudták, hogy milyen gyakorlat vár rájuk aznap.

Kilenc után pár perccel megszólalt a figyelmeztető jelzés, rögtön utána az igazgatónő felszólította a tanulókat, hogy szervezetten vonuljanak ki az épületből az iskola előtti területre. A gyerekek szót fogadtak, és várakozáson felül fegyelmezten teljesítették az utasításokat, a kiürítés folyamatos és problémamentes volt. Megérkeztek az első tűzoltóegységek, tagjaik gyakorlott mozdulatokkal öltötték magukra a speciális mentőöltözetet, szétcsomagolták a tömlőket, és behatoltak az égő tantermekbe. Megkezdődött az oltás, amikor az ellenőrzés során kiderült, hogy két gyerek az épületben maradt. Az iskolához egy kétgyermekes anyuka – gyermekei az iskola tanulói – érkezett, amikor az igazgatóhelyettes, Vojtech Tomašovič éppen azt mondta: „A gyerekek rendben vannak, csak ketten hiányoznak.” A szülő arcán félelem jelent meg, de amikor kimondta, hogy „remélem, nem éppen az enyéim”, már tudta, hogy csak gyakorlatról van szó. Megérkezett a gyorsmentő, és úton voltak már a speciális kutyás mentők is, nyomkereső kutyákkal, amelyeket emberek felkutatására képeztek ki. Néhány perccel később megérkezett a tűzoltóság magasból mentő

gépjárműve is. A mentőcsapat arról kapott értesítést, hogy az emeleten tartózkodik egy további személy, a hely meghatározása után az autót odaállították, és felkészítették a beavatkozásra. A kutyások is a helyszínre értek. A kutyák rendkívül gyorsan megtalálták a két elveszett gyereket, akik az épület alagsorában, a polgárvédelmi rak-tárban rekedtek. Minden úgy ment, mintha „éles” helyzetről lett volna szó, a kutyáknak tényleg az egész épületben kellett keresniük a gyerekeket, de a négy lábúak és gazdáik gyorsan teljesítették a feladatot. A tűzoltók a technikával sikeresen kimentették az emeleten tartózkodó személyt: csinos kolléganőjüket. Néhány bámszkodó civil halkan megjegyezte: most az egyszer szívesen lenne a mentő tűzoltó helyében. A mentést végignézték a gyerekek és az iskola pedagógusai, ami a második emelet-ről lehozott személy kimentésével be is fejeződött. Néhány szerencsésnek lehetősége nyílt a mentőkocsárban több emelet magasságába jutni, és megnézni felülről a tett helyszínét. A gyakorlat sikerült, a bámszkodók tudatosították, hogy éles helyzetben is helytállnának a tűzoltók és a további mentőegységek. A rövid ideig tartó délelőtti nyugtalanságért cserébe a hosszan tartó biztonságérzet a jutalmuk.

Elégedettek voltak a tűzoltók képviselői is: „Az éves tervvel összhangban tartottuk a gyakorlatot. Célunk az volt, hogy iskolai környezetben, az iskolaépület tagolt terepén is kipróbáljuk a tűzhelyzetet. Be-gyakoroltuk a további egységek bevonását is: egészségügyisek, rendőrség, városi rendőrség, eltűnt személyek felkutatására kiképzett kutyás mentők. Ahol a tűzoltóság műszaki eszközei már nem elegendőek, ezeket a lehetőségeket

is kihasználjuk. Bevontuk a mentőakcióba a lévai tűzoltóság magasból mentő gépjárművét is, amivel az időben érkezést gyakoroltuk, sőt az ipolysági állomásról is érkezett felsze-relés. Sikeresen felkészültünk az ilyen környe-zetben előfordulható tüzesetre, és kipróbáltuk a szokásos eljárást. Nagyon tetszett az érdekelt egységek, főleg a gyerekek és a pedagógusok fegyelmessége és hozzáállása. Az ilyen és ehhez hasonló gyakorlatok lényege, hogy minél inkább alkalmazkodjunk a valós helyzethez, ezért az iskola tanulói nem tudhatták előre, mi fog történni” – értékelte a gyakorlatot Karol Kotora mérnök alezredes, a tűzoltóság lévai járási igazgatója. „Elégedettek vagyunk, a bevont egységek tagjai teljesítették kötelessé-güket. Az épület kiürítése két perc alatt meg-

történt, meggyőződünk arról, hogy ebben az iskolában ezt begyakorolták. Első alkalommal alkalmaztuk a tűzoltóság magasból mentő gépjárművét, és az ázott talaj ellenére sikerült megfelelően kihasználnunk” – tette hozzá Mi-roszlav Varga mérnök őrnagy, a lévai tűzoltó és mentőtestület járási igazgatóságának üze-meltetési és műszaki részlegvezetője.

Levický László

Téglajegy a Magyar Ház befejezéséhez

A Csemadok Zselízi Alapszervezete téglajegyet bocsátott ki 10,- euró névértékben. Aki szíven viseli a Magyar Ház és közösségünk sorsát, ennek megvásárlásával hozzájárulhat az építkezés befejezéséhez. Erre a lépésre azért határozta el magát alapszervezetünk

Csenger Tibor egy kerekasztal-beszélgetést kezdeményezett, hogy a fennálló akadályokat közösen sikerüljön eltávolítani és a munkát előmozdítani. Nagy elhatározás volt, hiszen nulláról indultunk, és olyan döntés született, hogy májusban le kell betonozni a helyiség alapterületét. Megmondom őszintén, nem gondoltam, hogy sikerülni fog. De miután sikeresen beindult a téglajegyek árusítása, és rövid időn belül 50 db elkelt, már ez nagy reménnyel kecsegtetett. A jó propaganda és a közös ügy sok embert megszólított, és adakozásra buzdított. Ezen kívül szükség volt Cserba János képviselőnk segítségére, hiszen az építkezési anyagot, és szállítását ő biztosította. Nem hagyhatom ki Melczer Gábort sem, aki bebizonyította, hogy meg lehet az embereket szólítani, és ugyanígy bizonyított Récsei Róbert képviselőnk is, aki személyes példával járt elő. Tóth Gyula kőfaragó mester felajánlása is nagyon jól esett, hiszen a cementre nagy szükségünk volt.

vezetősége, mert a betervezett és megígért támogatást, sorozatos félretájékoztatás után az utolsó pillanatban visszavonták. Ez a támogatás a Középeurópai Alapnál (CEF) jóváhagyott 1 millió forint lett volna.

Nem szabad elkedvetlenedni!

A múzeum megnyitóján megszólítottuk Pálkás Tibort, az ipolysági Honti Múzeum igazgatóját:

Igazgató úr, mi a véleménye a zselízi múzeumról?

– Szépen berendezett múzeum, látni, hogy nagy gondot fordítottak a vitrinekre is. Örülünk, hogy a város megtalálta a módját, hogy felújítsa az épületet, mert éppen ez okozza általában a gondot, amit a kisvárosok nehezen oldanak meg – ez volt az ipolysági múzeum legfőbb problémája is. Tetszik a dokumentum-ellátottság. Mivel régész vagyok, felfigyeltem a sok régészeti leletre és az Ágota-majori régészeti ásatásokról készült régi fényképekre. Tetszik az Önök múzeuma. Hiszem, hogy a környékbeli emberek megszeretik, és sok-sok hasznos dolgot ajándékoznak majd. Beszédében azt mondta, hogy egy múzeum megnyitása csak az első lépés, a továbbiak sokkal fontosabbak – elérni, hogy a múzeum élettel teljen meg, hogy a helyi közösség hozadékként és ne teherként nézzen rá...

– Sok falusi múzeumalapítót

csak a megalapítás érdekel, a tárgyak és dokumentumok összegyűjtése. Gyakran megessik ez régiók falvaiban is, hogy a falunapok keretében múzeumot nyitnak, aztán bezárják, és valakinek adnak egy kulcsot, arra az esetre, ha netán valaki kíváncsi lenne rá, ki lehessen nyitni. Ezzel a múzeum körüli teendők véget is érnek. Kár, mert a nemes ügyet így csírájában elfojtják. A múzeumot mindennapi tevékenységgel kell megtölteni. Szerencsés, ha kapcsolódik hozzá pl. egy szakkönyvtár, ahol a régióból érdeklődő diákok megtalálják a szakirodalmat, amelyet másutt nehezen tudnának beszerezni. Szükséges, hogy a múzeumban legyen egy ember, aki hajlandó meghallgatni a helybélieket, és összeszedni tőlük a történelmi érdekességeket, szokásokat. A múzeumban a leltár dokumentálását is el kell végezni. Ez további gond, amit mi magunk is aránylag nehézkesen tudunk csak megoldani, állandó késésben, de elvégezzük, mert ha a leltározás nem olyan ütemű, amilyennek lennie kell, előfordulhat, hogy sok dolog, amit az emberek jó-

hiszeműen ajándékoznak, tönkremegy vagy elveszik. A múzeumot ezen túl – természetesen – be kell vonni a kulturális tevékenységbe, fesztiválokba és hasonlóakba.

Mi a helyzet a múzeumok helyi képviselők általi támogatottságával?

– Sokszor a múzeumot csak annak nevezik, pedig csupán egyetlen teremről van szó. Ha azt szeretnék, hogy a kiállítási tárgyak anyaga bővüljön és a múzeum hasznos legyen a város számára, igyekezni kell igazi múzeumot kiépíteni, és megtartani az élő kapcsolatot a lakosokkal. Sok képviselő nem támogatja a kulturális tevékenységet, nem veszi komolyan, mert ez által nem jön pénz a városi kasszába.

Meg kell békélni azzal is, hogy néhány dologban a kis múzeumok elmaradnak a nagyobbak mögött. Mi azonban tevékenységünket nem úgy szemléljük, mint a Barsi vagy az Érsekújvári múzeum. Nem kell összehasonlításokat végezni. Végezni kell a dolgunkat, és idővel majd eredmények is mutatkoznak. Nem szabad elkedvetlenedni! (Sh)

Meglepő a tavaszi lomtalanítás népszerűsége

A város által szervezett tavaszi lomtalanítás, és ennek keretében a nagyméretű valamint a szerves hulladék gyűjtését és elszállítását március utolsó három napjára tervezték. Felhívták a lakosok figyelmét, hogy a szemetet tegyék ki a házuk elé vagy a lakóházak esetében a konténerek mellé. A város utcáit járva feltűnt, hogy a polgárok kihasználják a lehetőséget, főleg ami a biohulladékot illeti. A meghatározott időpontokat nem sikerült tartani, a kirakott szemetet egész április folyamán gyűjtötték. Tóth Sándor, a Zselízi Városi Hivatal szakelőadója szerint meglepően nagy volt az érdeklődés a lakosok részéről: „A polgárok érdeklődése valóban nagy volt, nem vártunk ekkora mennyiségű hulladékot, nem győztük az elhordását, ezért tolódtak el az időpontok. Ráadásul áprilisban megbetegedett az Eurospinn néhány dolgozója, akik a gyűjtést végezték.” Hozzátette még, hogy április végén befejezték a kirakott szemét elszállítását. A most tapasztaltakra utalva elmondta, hogy az őszi lomtalanításkor biztosan ügyelnek majd arra, hogy ne legyen ennyire hosszadalmas a hulladékgyűjtés.

(ik)

Új házak épültek – madaraknak

A Föld napja alkalmából a parkban 13 madárházikót helyeztek el. A házikókat, nagyságukat tekintve, speciálisan egyes madárfajtákra alakították ki (kékcinke, szén-cinke, szürke légykapó, erdei fülesbagoly, rozsdafarkú, egerészölyv). A madárházikókat az Eurospinn Kft. készítette és helyezte el a fákon. Speciális módon erősítették a fákhoz, hogy a fatörzsek ne sérüljenek. „A madárházikók elhelyezésével kapcsolatban a lakosoktól pozitív visszhang érkezett. A házikókat az első fészkelés idején raktuk ki, de néhány énekesmadár évente kétszer is rak tojásokat (cinke, rozsdafarkú), reméljük, hogy legalább a házikók egy részét már idén is kihasználják, az összes házikóba a madarak beköltözését azonban csak jövőre várhatjuk” – mondta el Gabriela Bieliková, a városi hivatal munkatársa. (ik)

Rendőrségi hírek

Május 28-án büntetőeljárás indult egy 40 éves tergenyei asszony ellen fiatalkorú erkölcsi veszélyeztetése címén. A eljárás azon a megalapozott feltételezésen alapult, hogy a nő nem gondoskodott megfelelően 16 éves fiáról. A fiú, a zselízi alapiskola nyolcadikos tanulója iskolakerülő volt, februártól június elejéig 167 tanítási óráról hiányzott.

Fizetőeszköz jogosulatlan használatáért eljárás indult ismeretlen tettes ellen május 24-én. Az illető aznap délután a zselízi Lidl-ben eltulajdonította egy 57 éves helyi lakos pénztárcáját. A tárcában volt a tulajdonos bankkártyája is, amely segítségével az elkövető egy ATM-automatából 350 euró készpénzt vett fel.

A rendőrség eljárást kezdeményezett több zselízi betöréssel gyanúsított elkövető ellen. A betöréses lopásokat ez év márciusában és áprilisában követték el. A gyanú szerint egy 27 éves és két 25 éves zselízi lakos március 17-én betört egy Sznf utcai unimobódéba. Miután leütötték az ajtót védő rács lakatját, és felfeszítették a bódé ajtaját, különféle élelmiszereket zsákmányoltak. Egyikük házában elrejtették, majd fokozatosan elfogyasztották. A tulajdonosnak a lopással 53 eurós, a berendezés megkárosításával 115 eurós kárt okoztak. Még aznap betörték a Béke utcai pszichiátriai rendelőbe is, ahova az előbbihez hasonló módon jutottak be. A rendelőből különféle szeszes italokat tulajdonítottak el, amivel a tulajdonosnak 70 eurós kárt okoztak. Az épületen 200 eurós kár keletkezett. Ketten közülük néhány héttel később, április 8-án léptek ismét akcióba, amikor a Fučík utcai Mladost vendéglőbe törtek be. A hátsó ajtó megrongálása után a pincén keresztül jutottak az épületbe. A vendéglőből dohányárut és kávét tulajdonítottak el, amivel a tulajdonosnak 382 eurós kárt okoztak. Nem elhanyagolható, csaknem 290 eurós kárt okoztak a berendezésben is. A társaság legidősebb tagja egy 19 éves zselízi lakos társaságában április 6-án a helyi rendelőközpontba tört be. Az elkövetők kifeszítették az épület oldalbejáratí ajtaját, majd a folyosón át jutottak be az egyik rendelőbe. Onnan 40 euró készpénzt, injekciós tűket és fecskendőket, valamint fájdalomcsillapító és aneszteziológiai ampullákat, fonendoszkópot és egy számítógépet tulajdonítottak el. Ezzel az orvosnak 2500 eurós kárt okoztak. A berendezésben okozott kár 150 euró. Az elkövetők ellen május elején eljárás indult.

*Marián Mikloško mérnök őrnagy,
zselízi rendőrpáncsnok
tájékoztatása alapján feldolgozta (ik)*

Csökkenőben a lakbérhátralékok összege

A város továbbra is szigorúan lép fel a városi lakások lakbérhátralékos bérlőivel szemben. Az adósságot a város továbbra is jogi képviselője révén hajtja be. Azoknak a bérlőknek, akik nem tudták a bért időben kifizetni, és ki kellett költözniük lakásukból, a város pótlakásokat kínált fel a városi szükségsszállóban, a menedékház épületében. A szükségsszállóban májusban 16 személyt szállásoltak el, akik a 10 szobából 7-et foglaltak el.

Hét esetben a nem fizetők elhagyták a lakásokat, további két bérlőt már felszólítottak a lakás kiürítésére, a többiekkel részletfizetésben állapodtak meg, néhány esetben pedig a bérleti szerződést próbaidőre meghosszabbították, öt adós viszont teljes egészében kiegyenlítette tartozását. A város a Komenský utcai bérlakások esetében 23 725 euró tartozást, a munkásszállóban 6924,68 euró, a Rákóczi utcai lakóházban 9940,98 euró lakbérhátralékot tart nyilván. A nem lakás céljaira szolgáló helyiségek bérletével három esetben maradtak adósok, az adósságot részletekben törlesztik majd – az ő tartozásuk összesen 4180 euró.

(ik)

A májusi önkormányzati üléshez

Cserba János:

A sport körül kialakult helyzethez szólnék hozzá. A képviselő-testület májusi ülésén egy kimutatást kértem a sport városi támogatásáról. Sajnos a felszólalásomat félreértelmezték, hiszen mindjárt másnap olyan reakciókkal találkoztam, hogy ezzel a kérelemmel a sport számára nyújtott támogatás csökkentését szeretnénk elérni. Ez az elmélet félrevezetés műve, szó sincs arról, hogy valaki korlátozni akarná a sportnak nyújtott támogatást. Sőt, elképzelhető, hogy ha valamelyik csapatunk magasabb bajnokságba jut, a város akár emelhet is a folyósított támogatáson, de tudnunk kell, hogy a források végesek. Minden bizonnyal egy komolyabb szponzor támogatása is szükséges lenne.

Biztosak vagyunk benne, hogy a város nemcsak a dotációkban elkülönített 8500 euróval támogatja a város területén folyó sporttevékenységet, hanem más formákban is, például a stadionon dolgozók bérével és egyéb módon. Ennek a támogatásnak az összegét szeretnénk csupán tudni, hogy a lakosoknak valós számokat prezentálhassunk. A támogatás csökkentéséről tehát nincs és nem is volt szó. Sajnos az utóbbi időben gyakran vagyok tanúja mesterséges viszályok szításának vagy szándékos félremagyarázásoknak, és ebben az esetben is erről lehet szó, amit nagyon sajnállok.

(ik)

A MANAZ még mindig az adósok élén

A város 534 434,17 € adóhátralékot tart nyilván, jelentette ki Marianna Šedivá, a gazdasági részleg koordinátora a városi képviselő-testület egyik tavaszi ülésén. Az idő szempontjából három fokozatot különböztetünk meg: rövid távú (egyéves) tartozást 4 699,26 €, középtávút (1-5 év) 117 675,68 €, hosszú távút (több mint 5 év) 370 375,22 € értékben. A koordinátor hozzátette, hogy az adósok jegyzéke nem egyezik meg az adóhátralék leltári állományával, mert ebben a jegyzékben csak azok szerepelnek, akiknek adóhátraléka a fizikai személyek esetében meghaladja a 165,97 €-t, a jogi személyek esetében pedig az 1 659,70 €-t.

A legnagyobb adós a MANAZ, amely a városnak 269 344,30 € adóval és 5 898,93 € büntetőkamattal tartozik. Nyúl József, a város jogi képviselője szerint a MANAZ esetében még a pályázat idején, tehát a 90-es évek elején kihirdetett jogi előírások érvényesek. A mai csődeljárás egészen más. A MANAZ csődeljárása nehézkes, ezért tart sokáig, mert addig nem fejeződhet be, amíg a társaság tulajdonában eladatlan in-

gatlanok vannak. A jogász szerint a város a nagy adósságból kb. 1%-ot tud behajtani.

(ik)

Buszmegálló Karolinán

A májusi képviselő-testületi ülésen Vojtech Tomašovič Karolina városrész lakosainak kérelmét tolmácsolta, akik buszmegállót szerettek volna helyezni a városrészükbe. Legnagyobb szükségük a gyerekeknek van rá, akik iskolába menet várakozás közben gyakran megáznak. A képviselő felmutatta a 30 karolinai lakos aláírását tartalmazó ívet is. Ugyanez a képviselő az áprilisi rendkívüli ülésen egy másik hasonló csoportos kérvényt mutatott fel. Ebben Mikola 84 lakos kért a járda kiépítését ebben a városrészben. Vojtech Tomašovič elmondta: „A kérvény elsősorban a régi mikolai vendéglőtől Zselíz határáig terjedő szakaszra irányul. A városközponttól a temetőig van járda, utána már csak betonkockák, amelyeken a nők kitörik a cipőjük sarkát, gyermekkocsival pedig alig járhat, és azután pedig semmi.” A karolinai buszmegálló már áll, a járda kiépítésére pedig a város pályázatot nyújtott be.

(sh)

Ismét van főellenőrünk

↳

A testület jóváhagyta a költségvetés 3. módosítását, majd a két alapiskola gazdálkodásának elemzését is. A képviselők jóváhagyták a Béke utcai alapiskola igazgatójának féléves jutalmát, és másodszorra (mivel először nem jelentkezett be elegendő képviselő a szavazáshoz) a Komenský utcai igazgató jutalmát is. A testület jóváhagyta a városi könyvtár gazdálkodásának elemzését, a szabadidőközpont alapító okiratát, és nem hagyta jóvá a városi dotációs rendeletet. A képviselői jutalmakról szóló beadvány megvitatásakor a testület megegyezett abban, hogy az összes tételt 10%-kal csökkentik, végül a javaslatot az előterjesztő visszavonta. A képviselők meghatározták a múzeum belépődíjának összegét, elhalasztották az Enermont Kft. telekvásárlási kérvényének megvitatását, döntöttek a volt Házkezelőség épületének eladásáról, és tudomásul vették a bérlethátralékokról szóló beszámolót. Meghallgatták a polgármester

beszámolóját az elmúlt hónap történéseiről. Ennek keretében a SES zselízi üzemének jövőjéről és a Tenergo energiaszolgáltatási feltevéleiről is tanácskoztak. A városi rendőrség tevékenységéről szóló beszámoló után az interpellációk keretében szó volt a temetők állapotáról (Vékony L.), a garami híd átépítéséről (Polka P.), a volt szabadidőközpont és a gyógyszertár közti területen való ideiglenes parkoló létesítéséről (Tomašovič V.), a városi pénzügyi kimutatások átvizsgálásáról (Martosy P.), illetve a vitában a város által megrendelt kivitelezési tervek maximális árának megállapításáról (Cserba J.) vagy néhány magántelek túlzott gyomosodásának problémájáról (Csenger T.). A polgármester tájékoztatta a jelenlevőket, hogy a közterület-revitalizációs pályázat ügyében befejeződött a közbeszerzés második fordulója, ami megnyitja a megvalósítás szakaszát. (ik)

Sikeres határokon átvélő projektek

Városunk két újabb sikeres pályázatot tudhat magáénak a Magyarország–Szlovákia Határokon Átvélő Együttműködési Program keretében. Ez idáig városunk csak az Ister-Granum Eurorégió tagjaként ért el sikereket a határon túl, nemrégiben azonban a támogatott projektek listáján Zselíz és Isaszeg két közös határon átvélő projektje is megjelent. Az egyik Zselíz és Isaszeg kulturális hagyományainak összekötése, amely mindkét város kulturális rendezvényeinek megvalósítását és Franz Schubert hagyatékának felelevenítését célozza meg. A másik sikeres pályázat Zselíz és Isaszeg vállalkozási infrastruktúrájának vállalkozói szolgáltatási központ általi fejlesztése, melynek célja mindkét városban a vállalkozói réteg támogatása, és amelynek része

a zselízi szolgáltatások házának felújítása, a Vállalkozói Szolgáltatások Központjának

Az egyik projekt részeként felújul a zselízi szolgáltatások háza

kialakítása és mindkét városban a vállalkozói szubjektumok érdekszövetségének közös létrehozása. (ik)

Röviden...

A Csemadok Zselízi Alapszervezete ún. téglajegyek kiadásával támogatja a Magyar Ház új szárnyának befejezését. A 10 eurós névértékű jegyeket különféle rendezvényeken árulták a Csemadokos önkéntesek. Az ötlet – úgy tűnik – bevált, a jegyeket az épület mielőbbi befejezését támogató lakosok vásárolják. Az esetleges érdeklődők a Magyar Házban és a Delfin papírkereskedésben vehetnek téglajegyeket.

A Kincső és a Kincsős Szülők Csapata április 16. és 18. között részt vett a derecskei verbunktalálkozón. Egy nappal korábban a Kincső, az Apró Kincső, a KSZCS és a Gereben a budapesti Hagyományok Házában szerepelt nagy sikerrel. Májusban Nyíren, Léván és Pöstyénben szerepeltek a csoportok.

A városi rendőrség áprilisban 33 kihágás ügyében járt el, amelyből 18 esetben helyi bírság, 15 esetben figyelmeztetés útján intézkedett. A városi rendőrség tevékenységéről szóló beszámoló szerint a járművezetők továbbra sem veszik figyelembe a tiltó és utasító táblákat, elsősorban a Béke és a Komenský utcában.

Április 4-én egy orvosi bejelentés nyomán a városi rendőrség beavatkozásával egy lelkileg sérült lakos öngyilkossági kísérletét gátolta meg, aki a vasúti síneken várakozott a vonatra. A kihívott gyorsmentő az öngyilkosjelöltet elszállította kivizsgálásra a lévai kórházba.

Az utóbbi időben több esetben derült fény az alapiskolás korú gyermekek közti zaklatásra a tanítás utáni órákban, állítja beszámolójában a városi rendőrség. Emiatt a rendőrség fokozott figyelmet fordít a délutáni órákban az iskolák környékének és a buszmegállóknak. Ez a hozzáállás meghozta a gyümölcsét. Április 23-án egy kiskorú fiú zaklatta társát, akitől el akarta venni mobiltelefonját, pénzét és néhány ruhadarabját. A városi rendőrség fényt derített az esetre, és az elkövető egyik szülőjével szemben járt el.

Az ideai szlovákiai helyhatósági választásokat november 27-ére írták ki. A polgármesterekről és képviselő-testületekről döntő választások időpontjáról a parlament elnöke a Szlovákiai Városok és Falvak Szövetsége (ZMOS) 20. ülésén tájékoztatott Pozsonyban.

Öt jelentkező a főellenőri posztra

Május 27-re ismét kihírdették a főellenőr-választást, erről hoztak határozatot a városi képviselő-testület képviselői márciusi tanácskozásukon. A tisztség betöltéséhez szükséges feltételek megszabásakor ezúttal eltekintettek a főiskolai végzettségtől, sőt azt a képviselői javaslatot sem szavazták meg, amely szerint legalább a közigazgatási végzettség legyen a követelmények közt. A jelöltnek tehát legalább középiskolai végzettséggel kell rendelkeznie. A munkakötelezettség 40%-os, tehát heti 15 óra. Az érdeklődők május 10-ig adhatták le jelentkezésüket. Eddig a határidőig 5 érdeklődő nyújtotta be jelentkezését: a komáromi Mellen Livia és Katarína Zahoranová mérnök, a zselízi Bc. Dobó Erika és Kuruc István mérnök, valamint a felsőszecsei Zsiga Magdolna mérnök. A májusi képviselő-testületi ülésen mind az öt jelentkező részt vett, és válaszolt a képviselők kérdéseire. Titkos szavazást követően a második körbe Mellen Livia és Kuruc István jutott be. A második körben 8 szavazatot kapott Mellen Livia, 3-at Kuruc István, így a város új főellenőre a komáromi jelölt lett. (ik)

„Olykor másként látja a dolgo-
kat a polgár a járdáról, másként
a képviselő az asztal mellől”
– vallja Vojtech Tomašovič kép-
viselő

6

ZSELÍZI HÍRMONDÓ

95701@pobox.sk

Városi újság

2010. június, XII. évfolyam

ára: 0,35 euró

Egy sikeres projekt
részeként felújul a
zselízi szolgáltató-
sok háza

2

A zselízi Franz
Schubert Művészeti
Alapiskola fennállá-
sának 25. évfordulóját
ünnepelte

8

Májusi önkormányzati ülés Ismét van főellenőrünk

A zselízi városi képviselő-testület május 27-én tartotta 39. rendes ülését a városi hivatal dísztermében. A napirend, a határozati bizottság és a jegyzőkönyv-hitelesítők jóváhagyása után a testület nekilátott a főellenőr-választásnak. Az ülésen mind az öt jelentkező megjelent. A kétfordulós titkos szavazás úgy döntött, hogy a főellenőri állást ezentúl a komáromi Mellen Livia töltse be. Martosy Péter rövid hozzászólásában elmondta: számításai szerint romlik a város pénzügyi helyzete. Ezt követően a testület elfogadta a zárszámadásról és a könyvvizsgálatról szóló beszámolót. A városi költségvetés harmadik módosítása élénk vitát váltott ki a városi pénzügyekről. Cserba János azt kérte, a hivatal számolja össze és hozza nyilvánosságra, mennyi pénzt fordít a város a sport támogatására, miközben hangoztatta, nem kívánja csökkenteni az összeget, csak áttekinthetővé tenni a támogatást. Gulyás Róbert kedvezően fogadta kollégája áttekinthetőségre irányuló igyekezetét, amely szerinte ugyanakkor hiányzik a magyar tan nyelvű alapiskola eszközfelhasználásának ügyében, és azt kérte, a város hozza nyilvánosságra az iskola épületének legutóbbi javítására kikért kivitelezői ajánlatokat. Martosy Péter a Szent Jakab tér átépítésének Makovecz Imre csapata által kidolgozott tervét hozta szóba, és nehezményezte, hogy bár a költségvetés-alkotáskor törölték a büdzséből, a mostani módosítás visszajuttatja. A polgármester megjegyezte: a költségvetés készítésekor olyan megegyezés született, hogy néhány törölt tétel módosítások által kerül vissza év közben, és az egyik ilyen tétel a főtér-tervezet.

→2

A kedvezőtlen időjárás ellenére Bakonyi Pál polgármester, Mocsy Katalin alpolgármester, önkormányzati képviselők, Pálincás Tibor, az ipolysági Honti Múzeum igazgatója és további vendégek jelenlétében megnyitotta kapuit a zselízi múzeum. A szalagot Bakonyi Pál polgármester (jobbra) és Polka Pál képviselő (balra) vágta át.

Megnyílt a városi múzeum

Az ún. Baglyos Ház helyiségeiben, ahol valamikor régen Franz Schubert is lakott (1818-ban és 1824-ben Esterházy gróf lányának zenetanára volt), ez idáig a lévai Barsi Múzeum – Franz Schubert Emlékszobájának tárlata volt megtekinthető. A városi tulajdonban lévő épület állaga az elmúlt években sokat romlott. A város felújította a házat, és saját városi múzeumot létesített benne. Mindez főképp Polka Pál városi képviselő kezdeményezésére történt, aki a múzeumnak felajánlotta gazdag magángyűjteményének egy részét.

A felújítás után az emeleten továbbra is a Franz Schubert emlékszoba található, a földszint négy helyiségében létesült a város történelmét (a legrégebb kortól napjainkig) dokumentáló tárlat.

Az újonnan létesült Városi Múzeum és

Franz Schubert Emlékszoba továbbra is együttműködik a Barsi Múzeummal, amely a kiállított tárgyak jelentős részét kölcsönözte, sőt a kiállítást is a lévai múzeum munkatársai készítették, Pölhös Margaréta irányításával. A kiállított tárgyak közül sokat kölcsönbe adtak a Szlovák Nemzeti Múzeum Zenetörténeti és Archeológiai Múzeumai is, Gregor Lajos magángyűjtő és mások.

Habár még beletelik bizonyos időbe, amíg a múzeum működtetése teljesen beindul, május 15-én a tárlatot ünnepélyesen is megnyitották. A megnyitó után a kultúrházban fellépett a Pressburger Quartett, mely bemutatta Schubert d-moll vonósnyégyesét is (D 810, 1824), amelynek II. tételében a zeneszerző „A halál és a leánya” című dalának témáját dolgozza fel.

(sh)